

HØGSKOLEN I AGDER

S-SAK: 04/07
Møtedato: 20.02.07
Saksbehandler: Økonomidirektør Seunn Smith-Tønnessen
Arkivreferanse: 05/919, ark 116

RAPPORT FRA 2006 OG PLANER FOR 2007 – HØGSKOLENS TILBAKEMELDING TIL KD

KD har lagt om rapportering og budsjettinnspill fra og med 2007. Det tidligere Budsjettdokumentet (som inneholdt rapport fra foregående år, planer for inneværende år, planer for påfølgende år samt søknad om midler utover inneværende års budsjett) er splittet i to dokumenter:

- Budsjett for 2008, som ble behandlet i styret i november 2006
- Rapport for 2006 og Planer for 2007 som skal sendes inn innen 1. mars.

Vedlagt følger utkast til Rapport for 2006 og Planer for 2007 iht de maler KD har bedt oss om å bruke.

Rapport for 2006

Frist for rapportering av statistikkdata til Database for høyere utdanning (DBH) er 15. februar. Mye tekst i rapporten må oppdateres når det offisielle tallgrunnlaget foreligger. Dokumentet må derfor ferdigstilles etter styrebehandling, med styrets kommentarer samt oppdatert tallmateriale og kommentarer knyttet til dette. Det gjenstår også layoutarbeid.

KD har lagt om formatet på sin rapportering fra og med rapportåret 2006. Det etterspørres mye informasjon, og høgskoledirektøren oppfatter den rapporten vi nå skal avgi som uoversiktlig. KD har lagt om rapporteringen fra 2007 slik at både styringsinformasjonen fra departementet og rapporteringsmalen er tydeligere på hva som er relevant og viktig informasjon – og hva som er statistikk. Rapporten for 2007 vil bli mer leservennlig.

Rapporten er i hovedsak bygd opp etter følgende struktur:

- Hovedmål
- Kapitteloverskrift fra KD
- Delmål
- HiAs målsetting
- HiAs resultat
- Kommentarer til tabeller
- Kommentarer til særskilte områder KD har bedt om.

Enkelte av tabellene i vedleggene er foreløpig ikke kvalitetssikret. Så langt disse er ferdige er de vedlagt budsjettdokumentet.

Planer for 2007

Vedlagt følger Planer for 2007 til vedtak. Dokumentet er utarbeidet av administrasjonen, men hovedmål 1 med underliggende planer er drøftet i dekanmøtet og hovedmål 2-3 er behandlet i Forskningsutvalget. Det er en målsetting å implementere mål- og resultatstyring i fakultetene fra og med 2008.

Forslag til vedtak:

1. *Styret tar Rapport for Høgskolen i Agder 2006 til etterretning og ber høskoledirektøren i samråd med rektor ferdigstille dokumentet på grunnlag av styrets drøfting.*
2. *Styret vedtar Planer for 2007.*

Tor A. Agedal

Vedlegg:

1. Rapport for 2006 med tabellvedlegg
2. Planer for 2007
3. KDs beskrivelse av målstrukturen for 2007
4. KDs tildelingsbrev til HiA i 2006 beskriver rapportkravene og er uttrykt vedlegg som finnes på <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.cfm?pageid=1>

Hovedmål 1:

Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet

1.1 Resultater utdanning

Delmål 1.1:

De statlige høyskolene med profesjonsutdanning skal sikre studietilbudet på lavere grads nivå i samsvar med regionale behov.

- a) HiA skal videreutvikle de sentrale profesjonsutdanningene både i forhold til faglig innhold og yrkesrelevans, i samarbeid med arbeidslivet i regionen
- b) HiA skal videreutvikle profil og portefølje innen ingeniøruddanningen med sikte på økt rekruttering.

Resultat:

a) HiA arbeider bevisst med å videreutvikle de sentrale profesjonsutdanningene både i forhold til det faglige innholdet og til yrkesrelevans. Dette skjer i nært samarbeid med det lokale næringslivet i regionen, både innenfor offentlig og privat sektor.

Innenfor lærerutdanningene arbeides det videre med Agdermodellen for partnerskap, et prosjekt som startet høsten 2005. Bakgrunnen for å iverksette prosjektet var at det ble avdekket et behov for å koble teori og praksis tettere sammen i studiene. Dette for å styrke profilen på yrkesrelevans og innovasjon innad i lærerstudiene. I 2006 har høyskolen fortsatt utviklingen av samarbeidet med partnerinstitusjonene, og har inngått avtaler med nye partnere. Intensjonen i prosjektet er å styrke studentenes sluttkompetanse og kvalitet i tråd med samfunnets behov.

Innenfor sykepleierutdanningen har det blitt arbeidet med profilen på studiet iht omgivelsenes krav og forventninger. Praksisfeltet i regionen har fått mulighet til å delta med innspill og deltakelse i høringen ved utarbeidelsen av den nye fagplanen.

b) Innenfor ingeniøruddanningene er det blitt iverksatt nye studieretninger/fordypninger som i stor grad er blitt utviklet i nært samarbeid med det lokale næringslivet. Dette for å imøtekomme både industriens og markedets behov for kvalifisert personale, og for å styrke undervisningstilbudet innenfor de viktigste kjerneaktiviteter i regionen.

Flere av studieretningene har gjennomgått en revisjon i 2006, som bygger på det behovet som bransjene etterspør og vil etterspørre de nærmeste årene.

Det tette samspillet som Fakultet for teknologi har med det regionale næringslivet, gjør at studiene utvikles og omarbeides i takt med de krav og forventninger som næringslivet har til de uteksaminerte kandidatene.

Høyskolen har iverksatt en rekrutteringskampanje for å øke rekrutteringen til ingeniørstudiene. Fakultet for teknologi har vært initiativtaker til og/eller deltaker i mange samarbeidsprosjekter både nasjonalt og i regionen for å øke rekrutteringen til utdanningen.

Kampanjen har vært rettet mot de videregående skolene i regionen, og hatt særlig fokus på å øke kvinneandelen innefor studiene. Høgskolen tror denne langsiktige satsingen på sikt vil føre til både økt rekruttering og større kvinneandel i studiene.

Prosjektet *Jenter og teknologi* ble også gjennomført i 2006. For opptaket høsten 2006, økte kvinneandelen med 65 % i forhold til foregående år (hvor økningen var på 100 %). Dette er høgskolen meget godt fornøyd med, og håper at dette tiltaket vil føre til at trenden vil fortsette de nærmeste årene.

Ved siden av dette arbeidet pågår det stadig utviklingsarbeid for å tilrettelegge for studenter som mangler de formelle inntakskravene i matematikk og fysikk. Høgskolen ser dette som et av de viktigste rekrutteringstiltakene, særlig på kort sikt. Studieordningen innefor TRES, Forkurs for ingeniørutdanning og studiet i Realfag og teknologi vil kunne føre til økt rekrutteringsgrunnlag for ingeniørstudiene.

Rekruttering innenfor den såkalte Y-veien (opptak fra yrkesfaglig studieretning) har vist seg å være et viktig supplement som rekruttering til studiene. Høsten 2006 ble det tatt opp omkring 30 studenter gjennom denne ordningen.

Delmål 1.3:

Høgskolene skal bruke det internasjonale kunnskapstilfanget i utformingen av studietilbudene

All undervisning ved HiA skal være forskningsbasert.

Resultat:

Forskningsbasert undervisning er i høgskolens tiltaksplan for forskning definert som undervisning som gis av en faglig tilsatt som selv forsker, og dermed står i en tradisjon med kritisk tilnærming til lærestoffet.

Det er sentralt og viktig både mht. de fagområder hvor det er utviklet studier på mastergradsnivå, og ikke minst på de 4 områdene som høgskolen har egne doktorgradsprogram. Antall ansatte med doktorgradskompetanse ved høgskolen har økt sterkt de siste årene. Det danner grunnlag for å videreutvikle en profil med fokus på forskningsbasert undervisning på høyt nivå innenfor de fleste fagområder der høgskolen tilbyr undervisning.

Antall stipendiatstillinger på høgskolen har også økt i takt med den faglige kompetansebyggingen. På sikt vil dette føre til et enda større fokus på forskningsbasert undervisning som en grunnpilar innenfor undervisningen som tilbys ved HiA.

Vurdering av tabeller

- *Søkertall, jf. tabell 1.1*

Høgskolen har et stabilt og tilfredsstillende søkergrunnlag som ikke har endret seg vesentlig de siste årene.

- *Opptakstall, jf. tabell 1.2 Nye opptatte/registrerte studenter, jf. tabell 1.3*

Høgskolen har planlagt opptaket ut fra studieplassendringer og aktivitetskrav i departementets tildelingsbrev. Tallene viser god tilpasning til disse føringene. Opptaket er ellers stabilt og tilfredsstillende.

- *Registrerte studenter, jf. tabell 1.4*

Oversikt over registrerte studenter viser en stabil og tilfredsstillende situasjon i 2006, i likhet med de foregående årene.

- *Opprettelse av nye studier eller fagtilbud, jf. tabell 1.14*

Ved opprettelse av nye studietilbud, er det en hovedregel at disse må dekkes innenfor rammen i budsjettet som tildeles fakultetene. Derfor er det viktig for fakultetene å ha best mulig balanse i sin studieportefølje ut fra søkning/etterspørsel og at studentene produserer mest mulig studiepoeng. Innretningen av høgskolens budsjettmodell har også ført til at fakultetene tenker mer strategisk og er bevisst måltall/opptakstall for de enkelte studietilbudene, og balansen i studieporteføljen.

Ved etablering av nye studier bevilges det i en del tilfeller et ekstra rammetilskudd i ett eller flere år. Dette er særlig i forbindelse med etablering av nye studier som er strategisk viktige for høgskolen. For øvrig forventes det at fakultetene fortløpende vurderer nedlegging av eksisterende studietilbud for å finansiere nye tilbud.

- *Nedlegging av studier eller fagtilbud, jf. tabell 1.15*

For inneværende år er det avvirket 3 studietilbud ved HiA: 2 årsstudier og et bachelorstudium. Alle 3 studiene tilhørte Fakultet for realfag. Den viktigste årsaken var dårlig søkning til studiene, og nye studietilbud har i stor grad erstattet de utgåtte studiene. Totalt sett er studieporteføljen ved fakultetet stabil.

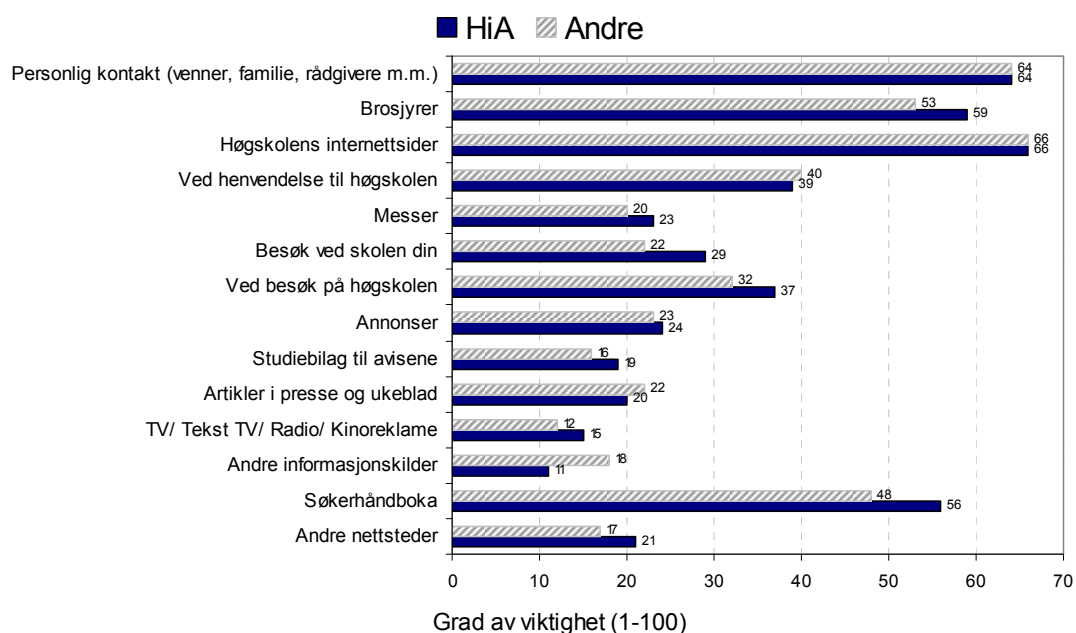
Det er også en del studier der det ikke er blitt effektivt opptak til i 2006. For noen av studiene skjer dette for andre året på rad. Det er derfor grunn til å vurdere den totale studieporteføljen kritisk hvert år.

- *Effektene av rekrutteringstiltak*

Høgskolen gjennomfører hvert år en rekke rekrutteringstiltak. Hvilken effekt disse har, er vanskelig å måle da det er mange faktorer som er avgjørende for studentenes valg. Hvert år gjennomfører vi en spørreundersøkelse i slutten av oktober blant de nye studentene og spør dem blant annet om hva de mener har vært viktig. Undersøkelsene har vært gjennomført av Studentbarometer hvert år fra og med 2002 og samtidig på 8 - 11 andre høgskoler. Det gjør at resultatene er sammenlignbare, vi kan følge utviklingen fra år til år og få en pekepinn om effektene av de ulike tiltakene.

Høsten 2006 svarte 570 studenter fra HiA på undersøkelsen via e-post. Jo høyere score på figuren, desto større betydning for deres valg:

Hvor viktig var informasjonen for ditt valg av studiested 2006

Figuren viser at de viktigste informasjonskildene er personlig kontakt, høgskolens nettsider, brosjyrer og Søkerhåndboka. HiAs brosjyrer ser ut til å være av større betydning enn de øvrige høgskolenes brosjyrer. HiA får også høyere score ved besøk på høgskolen, besøk ”ved skolen din” og på messene. Ved henvendelse til høgskolen ligger HiA så vidt under de andre. Betydningen av annonsering får ikke høy score og HiA ligger likt med de andre. HiA har ikke prioritert annonsering, så dette er som forventet. Den annonseringen som har vært gjennomført, har hovedsakelig vært i utdanningsbilag til avisene, og her ser vi også at HiA får høyere uttelling enn gjennomsnittet.

Vi mener å ha grunnlag for å si at det har vært god effekt på de rekrutteringstiltakene HiA har prioritert å bruke ressurser på.

Redegjørelse for enkeltområder KD ønsker utdypende informasjon om

- Rekruttering av studenter til fag med svak søkning (lærerutdanning, ingeniørutdanning, og helse- og sosialfag og realfag)

For ingeniørutdanningen er det beskrevet tiltak i forhold til rekruttering tidligere i rapporten.

Søkingen til helse- og sosialfagene ved høgskolen er tilfredsstillende både for grunnutdanningene og videreutdanningene. Det har ikke vært behov for spesielle tiltak, ut over den markedsføringen som høgskolen hvert år gjennomfører for hele sin studieportefølje.

For lærerutdanningen er det stor nok søkning for å fylle de antall studieplasser som HiA har. Unntaket er ALU-tilbudet i Grimstad (Dømmesmoen) som hadde for få kvalifiserte søkere til at det var forsvarlig å sette i gang studiet. Det har vært arbeidet bevisst med markedsføringen, men den korte avstanden til Kristiansand er nok en medvirkende årsak til at dette desentraliserte studietilbudet har problemer med å få nok søkere.

Fakultet for realfag har arbeidet bevisst med rekrutteringstiltak i flere år for å øke søkningen til de klassiske realfagene. Dette arbeidet har vært rettet mot videregående skoler og gjennom deltakelse i Åpen dag og Forskningsdagene.

Det er nært samarbeid mellom Fakultet for realfag og Fakultet for teknologi om flere av de tiltakene som retter seg mot rekruttering, og for studieordninger for søkere der matematikk-kravene til opptak ikke er oppfylt.

- Aktivitetskrav

Høgskolen har aktivitetskrav knyttet til sykepleie- og vernepleieutdanning knyttet til fullførte 60 studiepoengsenheter i første studieår.

Utdanning	Aktivitetskrav	Reelt oppnådd
Sykepleie	209	205
Vernepleie	23	32

Høgskolen har ikke helt innfridd aktivitetskravet i forhold til sykepleierutdanningen for 2006. En del av studentene sliter med å fullføre den obligatoriske medikamentregningen. Derfor blir det i 2007 iverksatt tiltak for å styrke denne viktige delen av utdanningen. Vi håper dette skal føre til en høyere gjennomføringsgrad i første studieår i og med at dette emnet går i vårsemesteret i første studieår.

For vernepleierutdanningen innfrir vi aktivitetskravet med god margin, i og med at hele 32 studenter har fullført 60 studiepoeng i sitt første studieår.

- Arbeidsdeling, samarbeidstiltak og formelle avtaler mellom universitetene, de statlige høyskolene og andre institusjoner nasjonalt og regionalt på alle utdanningsnivåer, herunder kommentar til tabell 1.23

Tabell 1.23 Samarbeid mellom høyere utdanningsinstitusjoner

Samarbeidende Institusjoner	Eksamensgivende institusjoner	Antall studenter som avla eksamen i 2006	Andel av studiet som institusjonen er ansvarlig for
HiA – FN-universitetet	HiA	24	100%
Høgskolen i Norge (8 inst inkl. HiA)	alle	30	30%

Høgskolen har 2 aktive samarbeidsavtaler innenfor denne kategorien. I og med at HiA selv har eksamensrett på mange fagområder, er mange av de gamle avtalene med universiteter etter hvert gått ut.

Når det gjelder samarbeidet med FN-universitetet og GVU (Global Virtual University), så knytter dette seg til studiet i Master Development Management. Foreløpig er det kun HiA som gir eksamen i dette studiet, men på sikt er det meningen å trekke inn de 5 andre internasjonale samarbeidsinstitusjonene også i forhold til eksamen. Det ble tatt opp ca. 10 norske studenter og ca. 15 utenlandske studenter i det første kullet. Opptak skjer hvert annet år.

Det andre samarbeidsprosjektet er under paraplyen Høgskolen i Norge, hvor HiA sammen med 7 andre institusjoner tilbyr en tospråklig bachelor for lærere. Innenfor dette samarbeidet

har HiA til nå hatt ansvar for 60 studiepoeng (ca.30 %). Over tid vil fordelingen mellom institusjonene variere både mht. faglig kompetanse og kapasitet.

- Rapport om søknader om nye studietilbud sendt NOKUT i 2006 og status for søknadsbehandlingen, samt søknader som er planlagt sendt i 2007.

Søknader sendt i 2006:

Masterprogram i mekatronikk. Status: NOKUT vil starte saksbehandling i mars-07.

Masterprogram i ledelse, ny spesialisering i utdanningsledelse. Status: Tilleggsopplysninger etterspurt av NOKUT ettersendt desember 2006. Svar fra NOKUT ventes i løpet av V-07.

Søknader planlagt i 2007:

Masterprogram i psykisk helsearbeid: søknad sendt januar 2007.

Andre aktuelle nye studier på master- og ph.d.-nivå:

Ph.d.-program i rytmisk musikk

Velferd i endring, masterprogram.

1.2 Kvalitetsutvikling av utdanningstilbudene

Delmål 1.4:

Høyskolene skal sørge for at flere studenter gjennomfører studiene på normert tid.

HiA skal øke antall vitnemål for fullført grad eller yrkesutdanning i forhold til 2005.

Resultat:

I 2006 hadde HiA 1319 ferdige kandidater, mot 1257 i 2005. Økningen på 62 kandidater tilsvarer 4,9%

HiA hadde som delmål at antall kandidater skulle øke for 2006. Delmålet er derved innfridd på en tilfredsstillende måte.

Vurdering av rapporteringsdata knyttet til studentenes gjennomføring av studiene:

- Utvikling i studiepoeng, jf. tabell 1.5 og 1.6, se ”Særlig rapportering av studiepoeng” nedenfor.

Det vises til omtale av tabell 1.17.

- Kandidattall, jf. tabell 1.8

Det vises til omtale av resultat delmål 1.3

- Gjennomføring iht. avtalt studieplan, jf. tabell 1.17

Tabell 1.17 Gjennomføring iht. avtalt UP **Oppdateres etter 15.2.**

DBH-studium	Antall planlagte	Antall gjennomførte	Prosent
	studiepoeng	studiepoeng	gjennomføring
Allmennlærerutdanningen (ALU)	31661	25498	81
Førskolelærerutdanningen (FLU)	20405	18585	91
Faglærerutdanning (PEFU)	3540	2630	74
Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)	6375	5865	92
Sosionomutdanningen	10395	9560	92
Økonomisk-administrativ utdanning	22842	17598	77
Samfunnsvitenskap	51056	40652	80
Siviløkonomutdanningen (Master)	15721	13053	80
Historisk-filosofiske fag	51765	35165	68
Utøvende musikkutdanning	8850	8011	91
Pedagogiske fag	14400	12120	84
Bioingeniørutdanningen	3440	2930	85
Matematisk-naturvitenskaplige fag	9870	7328	74
Ingeniørutdanningen	41236	32592	80
Sivilingeniørutdanningen	9555	8625	90
Sykepleierutdanning	43710	39605	91
Idrettsutdanning	10070	9050	90
Helsefag	6670	6395	95
Vernepleierutdanning	6630	6085	92
Annet	7080	6125	87
SUM	375371	307472	82

(Tabellen bygger på tall per 5. februar 2007. Grunnet forsinket sensur på et fåtall studier kan rapporteringstallene per 15. februar avvike marginalt i forhold til tabellen)

For rapporteringsåret 2006 er det en betydelig økning i antall planlagte og i antall gjennomførte studiepoeng i forhold til utdanningsplanen. Økningen er på 13 % ift. planlagte studiepoeng og 15 % i forhold til gjennomførte. Dette gjør at den prosentvise gjennomføringen er økt fra 80 til 82 % for høgskolen som helhet.

For en del av utdanningene er det en stor økning i gjennomføringsgraden. Flere av utdanningskategoriene ligger på over 90 % gjennomføring iht. utdanningsplan. Innenfor de fleste utdanningskategoriene er det en positiv utvikling for rapporteringsåret.

Lavest gjennomføringsgrad har i år - som i fjor - fagområdene matematisk-naturvitenskaplige fag og historisk-filosofiske fag. Det er sannsynligvis forskjellige årsaker til den noe lave fullføringsgraden. For de matematisk-naturvitenskaplige fagene er nok dette i stor grad knyttet til konkrete faglige problemer innenfor kjernefagene i realfag. På sikt håper høgskolen at den satsningen og fokuset som er satt på realfagene, vil kunne føre til en bedring i fullføringsgraden.

Relativt mange studenter innenfor de historisk-filosofiske fagene produserer lite studiepoeng i forhold til det som er planlagt. Utfordringen blir nok i like stor grad å bevisstgjøre studentmassen innenfor fagområdet, slik at forholdet mellom det som studentene planlegger reelt, står mest mulig i forhold til hva de fullfører.

- Praksis, jf. tabell 1.16

Det har ikke vært endringer i prosentandel praksis i studieprogram ved Høgskolen i Agder for inneværende rapporteringsår. Det har heller ikke vært endringer i rammeplaner som har ført til justeringer i forhold til de tall som ble innrapportert for 2005.

- Fullføring på utvalgte utdanninger jf. tabell 1.25

Tabell 1.25 Fullføring av utvalgte utdanninger

Studium	Fullføring		Karakterpoeng (median) for primærvitnemål og forbedret vitnemål	Forkunnskaper	
	Antall som ble tatt opp og som skulle ha fullført i 2006	Antall som faktisk fullførte på normert tid		Gjennomsnittlig antall for fordypningspoeng	
				Fordypningspoeng	Realfagspoeng
Allmennlærerutdanningen	206	107	38,1	2	0,6
Førskolelærerutdanningen	144	84	35,4	1,3	0,3
Ingeniørutdanningen	188	96	39,9	2,2	1,5
Sykepleierutdanningen	229	164	41,3	1,4	0,6
Vernepleierutdanningen	38	30	36,0	0,7	0,2
Sum	805	481			

For allmennlærerstudiet (ALU) er det en stor økning i antall studenter som har fullført på normert tid i forhold til i 2005, en økning fra 66 studenter i 2005 til 107 studenter i 2006. Dette er inklusive 15 studenter som på opptakstidspunktet hadde minst en 60 studiepoengsenhet som kunne inngå som tredje eller fjerde år i allmennlærerutdanningen. Fjorårets tall var unormalt lavt, og dette har ført til en mobilisering til å få ALU-studentene gjennom studiet, gjennom veiledning og oppfølging av studentene, både faglig og i praksis. Relativt mange slutter eller blir veiledet ut av studiet, men for et profesjonsstudium som allmennlærerutdanningen vil det alltid være naturlig at det er et visst frafall. De aller fleste blir veiledet ut eller slutter i studiet i løpet av det første eller andre studieåret.

Fullføringsprosenten for førskolelærerutdanningen (FLU) for 2006 er høyere enn for allmennlærerstudiet. Tallene viser likevel en liten reduksjon i antallet som fullførte på normert tid. Det ble tatt opp litt færre studenter i det aktuelle opptaksåret, og dette influerer på hvor mange som fullfører på normert tid. Antall studenter som tar permisjon i løpet av studietiden er relativt stort. Årsaken er ofte svangerskapspermisjon.

For ingeniørutdanningene er tallene for den 5-årige masteren ikke tatt med i de tallene som er rapportert inn for 2006. De kullene som ble tatt opp høst-01, var relativt små kull, henholdsvis opptak av 7 studenter på master IKT og 8 studenter på master INDØK. Av disse er det 6 studenter som har fullført på normert tid.

For de ordinære ingeniørutdanningene er det et betydelig lavere opptakstall, noe som i all hovedsak skyldes både krav til opptak og de konjunktursvingningene som denne utdanningen er følsom for. Fullføringsgraden har gått ned fra 58 % i 2005 til 51 % i 2006.

Det gode arbeidsmarkedet for ingeniører er nok også en forklaring på at antall studenter som ikke har fullført på normert tid, har gått noe ned. Arbeidsmarkedet for ingeniører er unormalt godt for tiden i de aller fleste bransjer, og dette kan nok være en medvirkende årsak til at

studenter, selv om de mangler deler (emner) av utdannelsen, lett blir rekruttert i arbeidsmarkedet.

Når det gjelder realfagspoeng og fordypningspoeng for ingeniørutdanningene, er det ikke mulig å finne disse komplett for 2006. Alle studenter som hadde kvalifikasjonskravene, og som takket ja til studieplass, ble tatt opp til studiet. Det er derfor ikke beregnet verken realfagspoeng eller fordypningspoeng for alle de som skulle fullført på normert tid i 2006. Tallene som fremkommer når det gjelder realfagspoeng og fordypningspoeng bygger derfor ikke på alle studentene som ble tatt opp i de aktuelle årene.

Sykepleierutdanningen har et stabilt opptak og en høy fullføringsgrad. I forhold til forrige rapporteringsår er det en liten økning i antall som fullfører på normert tid. For 2005 var fullføringsprosenten 70,0 % og 2006 er den 71,6 %. Høgskolen arbeider systematisk med å utvikle studiet og med oppfølging av studenten både i praksis, og i forhold til studieprogresjon. En relativt stor andel av de som ikke fullfører på normert tid, har permisjon i studieforløpet. Forklaringene er nok i større grad dette enn rent faglige problemer i løpet av studiet.

Vernepleierutdanningen har et stabilt opptak og en høy fullføringsgrad. Det tas opp bare en klasse pr. kull (studiested Arendal). Studentene får tett oppfølging i et relativt lite fag- og studiemiljø. Dette er nok mye av forklaringen på den relativt stabile studiepoengsproduksjonen fra år til år. Fullføringsgraden på normert tid er økt fra 72 % i 2005 til 79 % i 2006.

Generelt sett er høgskolen fornøyd med mange av de utviklingstrekk vi ser for 2006. Unntaket er ingeniørutdanningen som viser en reduksjon i uteksaminerte kandidater. Her er det satt inn flere tiltak som på sikt trolig vil øke gjennomføringsgraden. Samtidig er søkningen til disse studiene og arbeidsmarkedet veldig konjunkturavhengig. En del av forklaringene ligger derfor utenfor det som høgskolen har innflytelse på.

Høgskolen har hatt et fokus på gjennomføringsgrad i lys av den prosessen som er igangsatt med utgangspunkt i kvalitetsreformen. Intensjonen er at flest mulig studenter skal gjennomføre sine studier på normert tid.

- Karakterer

Fordelingen av karakterer på skalaen viser liten endring i forhold til 2005. Strykprosentene er gått marginalt ned for HiA som helhet. Variasjonene mellom de enkelte fakulteter og fag er derimot store. Mye av dette har sammenheng med den tradisjon som er knyttet til karaktersetting.

Rapporten viser at karakteren E i liten grad blir brukt. Med hensyn til den interne budsjettmodellen som brukes ved høgskolen, er det betryggende å observere at denne karakteren ikke benyttes som "sekkepost" for at det skal gi uttelling i resultatmodulen. Høgskolen planlegger et seminar om karakterer og vurderingsordninger våren 2007 som oppfølging av UHRs konferanse om karaktersetting i universitets- og høgscolesektoren 24.01.07.

- Skikkethetsvurderinger, jf. tabell 1.26

Det har i 2006 ikke vært meldt inn saker til skikkethetsnemnda. I henhold til ny forskrift om skikkethetsvurdering som gjelder fra 01.08.2006, har styret i høstsemesteret-06 oppnevnt ny

skikkethetsnemnd. Høgskolen forventer imidlertid at innmeldte saker til skikkethetsvurdering vil øke i årene framover som følge av det økte omfanget av studier som nå ligger under den nye forskriften.

Enkeltområder KD ønsker kommentar til

- Bruk og videreutvikling av kvalitetssikringssystemet på ulike faglige og administrative nivå

Kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Agder omfatter både kvalitetssikring av studier og emner og kvalitetssikring av administrative rutiner. Det gjennomføres midtveis- og sluttevaluering av alle emner og av studier på 90 studiepoeng eller mer. Evalueringene inngår i grunnlaget for emnerapporter, studiumrapporter og rapporter fra fakultetene og lærerutdanningsledelsen. Studiumrapportene er sentrale i arbeidet med revisjon av fag- og studieplaner. Kvalitetssikringen av administrative rutiner gjøres dels ved egevalueringer og dels ved at ulike enheter beskriver sitt samarbeide med andre administrative enheter og kommer med forslag til endringer/forbedringer.

Som mange andre institusjoner har Høgskolen i Agder problemer med å få tilfredsstillende deltakelse fra studentene i sluttevalueringene. Midtveisevalueringer, som gjøres i form av samtale mellom tillitsvalgte og faglærer/studieleder, fungerer i hovedsak godt, men lav oppslutning om sluttevalueringer gjør at høgskolen ennå ikke har god nok nytte av disse. Det arbeides videre med å øke oppslutningen om sluttevalueringene i samarbeid med bl.a. studentorganisasjonen (STA). Det skal i tillegg gjøres forsøk med alternative former for sluttevaluering i 2007. Videre legges det vekt på å utnytte kvantitative data bedre i det videre arbeidet med å utvikle studiekvaliteten.

Når det gjelder evaluering av administrative rutiner, er det vedtatt å gjennomføre brukerundersøkelser blant både studenter og ansatte.

- Utvikling og kvalitetssikring av sensorordningene, jf. brev av 4. oktober 2005

Sensoroppnevningen ved Høgskolen i Agder reguleres av *Forskrift for studier og eksamen ved Høgskolen i Agder*, § 37. Fakultetene er ansvarlig for sensoroppnevningen til sensurering samt ekstern evaluering av vurderingsordningen. Interne og eksterne sensorer ved HiA oppnevnes av fakultetsstyrene. De kan oppnevnes for en periode på inntil 3 år av gangen. Oppnevningen skal gjelde både ordinær og påfølgende ny/utsatt eksamen. En intern eller ekstern sensor skal normalt ikke sensurere sammenhengende samme emne innen høgskolen i mer enn 6 år. Det er en del kvalifikasjoner som må oppfylles for å kunne oppnevnes som sensor. Sensor må ha minst en av følgende kvalifikasjoner:

- være ansatt på lektor/amanuensisnivå eller høgre nivå ved universitet/høgskole eller annen forskningsinstitusjon eller på annen måte ha dokumentert vitenskapelig kompetanse på samme nivå
- ha erfaring som sensor i vedkommende fag ved universitet/høgskole
- gjennom yrkespraksis være særlig kvalifisert innen vedkommende fag

Fakultetstyret, i samarbeid med studielederne, har ansvar for at bruken av ekstern sensor koordineres og varierer over tid.

Alle oppnevninger sendes hvert semester til eksamenskontoret innen 10. mars og 1.oktober. Dette etter at de er behandlet i fakultetsstyrene. Eksamenskontoret sender så ut nødvendig

materiell samt kontrakt til alle eksterne sensorer. Kontraktene arkiveres av eksamenskontoret og gjelder for hvert emne ordinær samt påfølgende ny/utsatt eksamen. I etterkant av utsatt eksamen sender eksamenskontoret fullstendige sensorlister til arkivet som har arkivansvar for disse. Vi har et mulig forbedringspotensial når det gjelder oppnevning av eksterne klagesensorer. Opprinnelig skal dette rapporteres samtidig med ordinær eksamen. Dette gjøres ikke fullt ut tilfredsstillende, og Høgskolen vil arbeide videre med dette feltet. Sett ut over dette har HiA i dag et godt kvalitetssikringssystem for oppnevning av sensorer.

- Arbeid med undervisnings- veilednings- og vurderingsformer

Læringsutbytte skal omtales i studieplaner for masterstudier f.o.m. studieåret 2007-2008, og i fag- og studieplaner for øvrige studier f.o.m. studieåret 2008-2009. I den forbindelse er det holdt kurs for studieledere og faglærere der det bl.a. er satt fokus på sammenhengen mellom læringsutbytte og undervisnings- og vurderingsformer. Flere av fakultetene har gjennomført egne kurs i forbindelse med implementering av læringsutbytte.

HiA holder for 7. året på rad kurs i universitets- og høyskolepedagogikk for undervisningspersonale. Kurset har et omfang på 150 timer fordelt over 3 samlinger, derav en ukessamling, og praksis på egen arbeidsplass. Kurset tar bl.a. opp forholdet mellom undervisning og læring, studentevaluering og undervisningsformer, ulike evalueringsformer, nettbasert læring og dramaturgi. Hvert år har 20 faglig ansatte gjennomført kurset, til nå rundt 140 personer.

- Systematisk bruk av utdanningsplaner (både i forhold til studenten og institusjonen)
- Utdanningsplanen er et viktig virkemiddel i undervisningsplanleggingen. Den positive utviklingen i forholdet mellom planlagte studiepoeng og gjennomførte studiepoeng, må ses som et resultat av bevisst bruk av denne. Dette gjelder både for studentene og for institusjonen. Høgskolen har det siste året lagt vekt på å gjøre bruk av utdanningsplanen som et viktig verktøy i både veiledningssammenheng mot studentene og som et planleggingsverktøy for fakultetene i undervisningsplanleggingen.

Høgskolen har etter hvert utviklet gode rutiner for hvordan utdanningsplaner brukes som et viktig verktøy. Alle studenter, til og med de som går på halvårsheter (30 studiepoeng), får utdanningsplan for sitt studium. Ved konsekvent bruk av utdanningsplaner er det lettere både for studenten og institusjonen å ha en oversikt over hvilke emner som inngår i studiet. Både eksamensoppmeldinger og tilgang til Fronter (LMS) er funksjonalitet knyttet til studentens bekreftelse av utdanningsplanen.

Det gjennomføres også samtaler med studenter på grunnlag av lav eller manglende fullføring iht. utdanningsplanen. Dette gjelder særlig de store fakultetene hvor oppfølgingen av studentmassen er mindre oversiktlig. Ut fra erfaringen ved høyskolen, møter i snitt ca. 30 % opp til veiledning. Veiledningen gis normalt av studiekonsulent på fakultet/enhet, men i en del tilfeller blir studieleder eller andre fagpersoner trukket inn før det blir gitt en avklaring og justering av utdanningsplanen. Ca. 30 % blir avklart over telefon og/eller e-post, mens resten av studentene som får innkalling, ikke møter til veiledningssamtale eller tar kontakt med høyskolen. På sikt fører dette til at studenten blir satt inaktiv i FS eller leverer inn sluttmelding.

Ut fra en totalvurdering er en aktiv bruk av utdanningsplanen et viktig virkemiddel i å ha en størst mulig oversikt over studentmassen ved høyskolen. Dersom det er uoverensstemmelse mellom de emner som ligger inne på studentens utdanningsplan og hva studenten reelt har

tenkt å ta, blir dette fort oppdaget fordi studenten ikke får tilgang til de arenaer som tilhører studiet eller emnet.

- Oppfølging av NOKUTs evalueringer, herunder tiltak for å oppnå reakredittering. Fagplanen for sykepleierutdanningen er revidert ut fra kommentarene fra den sakkyndige komiteen om bl.a. synliggjøring av at undervisningen er forskningsbasert. Påpekte mangler ved infrastrukturen i Arendal er utbedret. Revidert fagplan samt orientering om forbedret infrastruktur i Arendal ble sendt NOKUT høsten 2006. Høgskolen arbeider med å oppfylle kravet om minst 20 % førstekompetanse i fagmiljøet, og vil rapportere til NOKUT om dette høsten 2007.

- Endringer i avlagte studiepoeng.

HiA har hatt en stabil opptakstørrelse som danner grunnlaget studiepoengproduksjon for inneværende rapporteringsår. Det er selvsagt en del endringer i hvilke studier studentmassen tas opp til, men innenfor profesjonsstudiene og de andre viktigste store studiene har høgskolen hatt stabile opptakstall i flere år.

Frafallet underveis i studiene har innenfor en del studier vært noe økende. Dette skyldes i stor grad at studenten følges nærmere opp, og at det legges opp til en positiv veiledning ut av studier som studenten ikke mestrer eller av andre årsaker ikke ønsker å fullføre. Innenfor flere av profesjonsstudiene med praksis, har det vært vanlig at en del av studentmassen faller fra etter første eller andre praksisperiode. Dette er et problem som er vanskelig å unngå, men samtidig er det en fordel at det skjer så raskt som mulig i studieforløpet slik at ikke studenten taper mye tid og at institusjonen bruker ressurser på studenter som ikke er motivert, eller har svake forutsetninger for å lykkes i studiet.

Enkelte studier har lagt opp til mindre emner innenfor samme tidsintervall. Dette gjelder i hovedsak ingeniørstudiene og det økonomisk-administrative studiet. Dette vil føre til studiene som helhet får en bedre organisering med bedre emner/moduler som favner om en fagkategori. Høgskolen mener at dette ikke har hatt betydning for studiepoengproduksjonen.

Høgskolen som helhet har hatt en liten reduksjon i strykprosent i 2006. Reduksjonen er såpass liten at den i mindre grad kan brukes som forklaring mht. studiepoengproduksjon. Reduksjonen gjelder de fleste fakulteter, med unntak av Fakultet for pedagogikk som har en liten oppgang, og Fakultet for økonomi og samfunnsfag og Fakultet for realfag som ligger på samme strykprosent som i 2005. De andre fakultetene har en nedgang. Det er satt fokus på å få ned strykprosenten ved høgskolen, et arbeid som det også er bevilget penger til. Arbeidet fortsetter i 2007.

For høgskolen sin del er det ikke foretatt endringer i noen særlig grad som medfører forandring i tidspunkt for tilordning av studiepoeng. Denne forklaringsfaktoren har liten relevans i og med at alle studieprogrammer er tilordnet iht. ny programstruktur.

Ordninger for å få studenter til å fullføre studieløp etter eldre studiemodeller ble iverksatt umiddelbart sammen med innføringen av kvalitetsreformen. Denne prosessen gjennomført, men har ikke påvirket studiepoengproduksjonen for 2006.

- Omgjøring til studiepoengsgivende emner

Høgskolen har ikke nye studiepoengsgivende undervisningstilbud som erstatter tidligere undervisningstilbud hvor det tidligere ikke ble tilordnet studiepoeng.

1.3 Internasjonalisering

Delmål 1.5:

Høgskolene skal samarbeide internasjonalt om utdanning

HiA skal øke antall inn- og utreisende studenter i forhold til 2005

Resultat:

Økning med 27 studenter (7 %).

Vurdering av rapporteringsdata

Høgskolen er representert med fagmiljøer i internasjonale prosjekter knyttet til utdanningssamarbeid. Slikt samarbeid fokuserer gjerne på utviklingen av fellesgrader, men ennå har ikke dette resultert i etablering av fellesgrader.

Vår avtaleportefølje har økt beskjedent i 2006 slik at vi nå har muligheter for å samarbeide med ca 160 utvekslingspartnere på alle kontinenter. Det store flertallet av samarbeidsuniversiteter befinner seg i Europa (ca 130 institusjoner). Høgskolen avsluttet samarbeidet med 11 partnere i 2006, men inngikk utvekslingsavtaler med 16 nye i Frankrike (5), Belgia(1), Italia (2), Litauen (1), Russland (1), Tyskland (2), Kenya (1), Bangladesh (1) og Kina (2). Det relativt stabile antallet utvekslingspartnere sammenliknet med 2005 er uttrykk for at høgskolen ønsket å sanere uvirksomme avtaler, men samtidig gi rom for andre innen fagområder der vi trengte nye partnere.

Høgskolen hadde i 2006 et meget godt samarbeid med SIU innenfor de etablerte utdanningsprogrammene, men SIU var som tidligere en perifer aktør i arbeidet med å etablere utvekslingsavtaler. Et viktig unntak er kontaktseminar som SIU arrangerer hvert år, i 2006 i Frankrike. Avtaleinngåelse er et arbeid som hovedsaklig bør og må foregå mellom de samarbeidende universitetene/høgskolene siden det er der kompetansen ligger. Med unntak av et fruktbart samarbeid med Høgskolen i Telemark mot Kina hadde ikke HiA behov for å samarbeide med andre norske institusjoner for å inngå institusjonsavtaler.

Antallet rapporterte utvekslingsstudenter over 3 måneder økte for HiAs vedkommende for 6. år på rad. Økningen fra 2005 til 2006 var på 27 studenter til sammen 413 studenter. Dette utgjorde en økning på 7%. Økningen skyldtes først og fremst større mobilitet av utenlandske studenter til HiA (15%), men antallet norske utvekslingsstudenter økte med 2,5%. Det er gledelig at Høgskolen i Agder er spesielt attraktiv for europeiske studenter (2006: 115 ERASMUS/NORDPLUS-studenter = 71%). Antallet innreisende utvekslingsstudenter fra andre deler av verden er fremdeles lavt. Høgskolen må fremdeles konstatere at land utenfor Europa mottar 80 % av våre egne utvekslingsstudenter.

Etter at den nye finansieringsmodellen ble innført med 3 måneders grense for utløsning av stimuleringsmidler har høgskolen sendt ut færre studenter på kortvarig opphold enn tidligere år. Der hvor det har vært mulig å forlenge praksis og feltarbeid til 3 måneder eller mer, er dette gjort. I de tilfellene der det ikke har vært mulig, f. eks. lærerutdanningen, skjer slik praksis ikke lenger i utlandet.

Alle studieprogrammer må tilfredsstillende kravet om tilrettelegging av utvekslingsopphold av minst ett semesters varighet. Fremdeles finnes det imidlertid enkelte studieprogrammer som må øke sin avtaleportefølje for å kunne gi studentene et reelt tilbud.

Studentorganisasjonen i Agder vedtok i 2006 å arbeide for at alle studieprogrammer skulle inneholde minst ett emne gitt på engelsk. Initiativet ble tatt for å internasjonalsere HiA på hjemmebane og dyktiggjøre egne norskspråklige studenter i engelsk innenfor deres respektive fagområder.

Delmål 1.6:

Høgskolene skal utvikle gode ordninger for godkjenning og innpassing av utdanning fra utlandet, og de skal arbeide for å oppnå ECTS-sertifisering og sertifisering av ordningen med vitnemål (Diploma Supplement Label).

HiA skal arbeide for å beholde tildelt ECTS-sertifisering og Diploma Supplement Label.

Resultat:

EU-kommisjonen har bestemt at det ikke kan søkes om ECTS/DS Labels i 2007, men at Høgskolen i Agder og alle andre universiteter/høgskoler i Europa med slike labels har fått forlenget disse til neste søknadsfrist i 2008. Høgskolen i Agder har derfor i 2006 konsentrert sin oppmerksomhet om å holde ECTS-katalogen oppdatert og dessuten forbedret og forenklet de administrative rutinene knyttet til studentutveksling. Vi har lyktes i å gjennomføre dette arbeidet.

Delmål 1.8 (Høgskolens egendefinerte delmål):

HiA skal videreutvikle utdanningstilbud som undervises på fremmedspråk.

Antall studenter som har tilbud om undervisning på fremmedspråk skal økes.

Resultat:

Høgskolen har i 2006 tilbudt 4 masterprogram på engelsk: Master i IKT, master i internasjonal ledelse og 2 masterprogram i utøvende musikk. Det har vært opptak av internasjonale studenter på 3 av disse programmene. Antallet enkeltstående emner gitt på engelsk har vært relativt stabilt i forhold til året før. Totalt er det undervist ca 900 studiepoeng på engelsk

1.4 Læringsmiljø

Delmål 1.7:

Høgskolene skal sikre fysisk og psykisk læremiljø og legge til rette for at funksjonshemmede kan studere ved institusjonen.

Planleggingen av nye Kampus Grimstad skal legge vekt på universell utforming ved at krav til slik utforming er inkludert i anbudsdokumenter.

Resultat:

Høgskolen arbeider for tiden med flere større byggeprosjekter. Dette gjelder Kampus Grimstad og nytt bygg for rytmisk musikk på Kampus Kristiansand. Begge disse prosjektene er forankret i prinsippet universell tilgjengelighet.

Høgskolen i Agder har lagt fram "Handlingsplan for studenter med nedsatt funksjonsevne 2006-2009" etter den malen departementet har fastsatt.

Redegjørelse for og vurdering av enkeltområder

- Rutiner for tilrettelegging av læringsmiljø.

Høgskolens fakulteter har tradisjoner og ulike rutiner for tilrettelegging av læringsmiljøet for ulike grupper av studenter. Når det gjelder fysisk tilrettelegging meldes behov til Kontor for funksjonshemmede der konsulenter og medarbeider fra driftstjenesten har ansvar for tilrettelegging i samarbeid med fakultetet. Det psykiske læringsmiljøet kartlegges halvårlig gjennom høgskolens kvalitetssikringssystem. Studielederne har ansvar for tiltak i forbindelse med eventuelle avvik.

- Læringsmiljøutvalg

Høgskolens læringsmiljøutvalg hadde 6 møter i studieåret 2005-2006. Utvalget har i 2006 særlig fokusert universell utforming i forbindelse med planene for ny campus i Grimstad, videreutvikling av ordning med psykiatrisk sykepleier, studentenes tilgang til lesesaler og grupperom og videreutvikling av førstelinjetjenesten.

- Læringsmiljø iht. universell utforming

Høgskolestyret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø, herunder universell utforming. Ifht. universell utforming av det pedagogiske miljø, samarbeider Kontor for funksjonshemmede (KFF) med fakulteter, institutter og andre enheter ved HiA og håper å nå de mål som er satt opp i Handlingsplan for studenter med funksjonsnedsettelse 2006-2009. Systemer bygget som et resultat av Kvalitetsreformen utestenger enkelte studenter med funksjonsnedsettelse. Når det gjelder utforming av det fysiske miljøet, arbeider HiA for tiden med tre prosjekter vedrørende nybygg/påbygg. Det er spesielt lagt til rette for at det blir prosjektert med basis i universell tilgjengelighet som et gjennomgående prinsipp. Lokale spesialister på fysisk tilrettelegging og Deltasenteret (SH-direktoratet) trekkes inn under planleggingen.

- Bruk av universelt utformet teknologi

Frontier (høgskolens LMS) er obligatorisk møtested på nettet for alle studenter og er pr. i dag ikke en god løsning for synshemmede studenter. De er således avhengig av individuell assistanse for innhenting av nødvendig informasjon og forelesningsmateriale. HiAs nettportal vil framstå i ny drakt om en stund. Nasjonale og internasjonale standarder for universell utforming vil da bli fulgt. Dagens versjon er lite brukervennlig for synshemmede. KFF samarbeider med forskere ved HiA og kontakter ved andre UH-institusjoner som arbeider spesifikt med universelt utformet teknologi.

- Overgangen mellom høyere utdanning og arbeidsliv for funksjonshemmede studenter
KFF samarbeider med konsulenter hos NAV Arbeid med oppfølging av studenter under yrkesrettet attføring, og rådfører seg med NAVs Senter for yrkesrettet attføring sentralt. Videre har KFF samarbeid med HiAs studieveiledere når det gjelder veiledning i utdannings- og yrkesvalg. I studenters praksisperioder tilbyr KFF råd om individuell tilrettelegging på

praksisstedet, og i noen tilfeller ved tilsetninger etter endt utdanning. KFF tenker seg på sikt et karrieresenter tilknyttet HiA/SiA med egen yrkesrådgiver for funksjonshemmede, og har drøftet dette i læringsmiljøutvalget (LMU). Fra tid til annen tilbyr KFF studenter med funksjonsnedsettelse arbeidspraksis ved KFFs kontor.

- Integrering av læringsmiljø i kvalitetssikringssystemet, også i forhold til funksjonshemmende studenter

Dekan og administrativ leder har et overordnet ansvar for kvalitetssikring av læringsmiljøet innen sine fakultet. Fakultetene utarbeider årlige rapporter om kvalitetssikringsarbeidet til LMU hvor det gjøres rede for miljø og tiltak for studenter med funksjonsnedsettelse. Rapportene behandles av LMU, som avgir innstilling til styret. I KFFs handlingsplan 2006-2009 står det at "LMU sammen med KFF har ansvar for å gjennomføre evaluering av handlingsplanen", men KFFs handlingsplan bør på sikt innlemmes direkte i det ordinære kvalitetssikringssystemet ved HiA.

- System med kontaktperson for funksjonshemmede studenter

KFF har to konsulenter i deltidsstillinger – hhv. 0,8 og 0,5. I tillegg er driftsleder i 0,25 stilling og IT-konsulent i 0,3 stilling tilknyttet kontoret for å ivareta fysisk og datateknisk tilrettelegging. Studenter og øvrige samarbeidspartnere henvender seg pr. telefon, e-post, besøk og timeavtaler.

Hovedmål 2:

Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater i forskning og faglig- og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

2.1 FoU-virksomhet generelt

Delmål 2.1:

De statlige høyskolene med profesjonsutdanning skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid og kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene

Høgskolens resultatmål:

- a) Den vitenskaplige produksjonen skal være minst på samme nivå som i 2005
- b) Høgskolen skal på minst to av sine doktorgradsprogram ha stipendiater som arbeider med problemstillinger som er relevante for verdiskapningen i regionen
- c) Det skal etableres et nettsted for kontakt mellom høgskolen og arbeidslivet om studentoppgaver (prosjektoppgaver og masteroppgaver)
- d) Prosjektet næringsrettet høyskolesatsing skal styrke kontakten med de store næringsklyngene og med næringshagenettverket i regionen
- e) Forskning knyttet til praksisfeltene skole, helsefag og sosialtjenester/barnevern skal videreutvikles
- f) Porteføljen av eksternt finansierte prosjekt skal økes, målt som omsetning.

Resultat: **Tekst oppdateres etter 15.2.**

- a) **I skrivende stund er ikke publiseringspoeng i DBH regnet ut, men det** ser ut til at vi får en ikke ubetydelig økning. Vi har forøvrig konstatert at det fortsatt er en del fagmiljø som ikke har meldt inn publiseringskanaler innen fristen sist høst. Derfor er det en del forskere som ikke får registrert sine publikasjoner i de ForskDok-kategoriene som kan overføres til DBH. Resultatet blir noe underrapportering av vitenskaplig produksjon til DBH.
- b) Høgskolen har nå tatt opp kandidater både på ph.d.-programmet i IKT- mobile kommunikasjonssystemer og på ph.d.-programmet i internasjonal organisasjon og ledelse. Begge ph.d.-utdanningene har et nært samarbeid med næringslivet i regionen om forskningsområder og forskningsprosjekter som er aktuelle for de nye ph.d.-kandidatene. NOKUT-komiteen som vurderte høgskolens universitetssøknad, roste samarbeidet med næringslivet i de aktuelle fagmiljøene.
- c) I samarbeid med næringslivet har Høgskolen i Agder etablert et nettsted (www.hia.no/fou/kompetansetorget) for formidling av studentprosjekt fra virksomheter til studenter ved HiA. Nettstedet som går under navnet Kompetansetorget, og er realisert med støtte Næringsrettet høyskolesatsing som er et program i Norges forskningsråd. Kompetansetorget vil bidra til at studentene får mer relevante problemstillinger til prosjektoppgaver og ansatte får relevante problemstillinger til sin undervisning. Pr dags dato er det over 200 prosjektoppgaver publisert på nettstedet som ble lansert i september 2006.

- d) Prosjektet Næringsrettet høgskolesatsing har hatt et nært samarbeid med to aktive næringsklynger: Agder IKT-senter og NODE (Norwegian Offshore and Drilling Engineering). HiA deltar også i to store prosjekt i regi av NODE. Prosjektlederen for Næringsrettet høgskolesatsing deltar i næringsshagenettverket på Agder for å styrke kontakten med bedriftene i nettverket.
- e) Fagmiljøet i matematikdidaktikk leder flere forskningsprosjekter med skoler som deltakere, blant annet et stort prosjekt med støtte fra programmet ”Praksisrettet FoU i grunnopplæring og lærerutdanning” i Norges forskningsråd. Fagmiljøet knyttet til bioingeniørutdanningen gjennomfører et forskningsprosjekt på flåttbårne sykdommer i samarbeid med Sørlandets Sykehus HF. Fakultet for økonomi og samfunnsfag har etablert et praksisnettverk, PraxisSør, innen sosialt arbeid, barnevern og familievern. Nettverket har flere forskningsprosjekt med ekstern finansiering. Det er også etablert forskningssamarbeid innenfor NAV-feltet og innen styring i og av skoler. Fakultetet samarbeider også med Sørlandets Sykehus HF i en rekke prosjekter. Fakultet for pedagogikk har flere prosjekter i samarbeid med og med relevans for skoleverket. Eksempel på tema er profesjoners utvikling, læring og fagutvikling i en praksiskontekst og Achieving accountability in school practice. Fakultet for kunstfag har mange prosjekter knyttet til praksisfeltet skole/barnehage. Fakultet for helse- og idrettsfag har et omfattende forskningssamarbeid med Sørlandet Sykehus HF og helsesektoren i kommuner og fylkeskommuner. Fakultet for humanistiske fag driver forskning knyttet til praksisfeltet innen etikk, religionspedagogikk, familieforståelse og multimodalitet og læring. Det er utviklet et omfattende samarbeid med Sørlandet Sykehus HF med fokus på etikk, spesielt profesjonsetikk og legenes etiske dilemma.
- f) **Må sjekke datagrunnlag for kommentarer**

Delmål 2.3:

Høgskolene skal bruke det internasjonale kunnskapstilfanget i forskningen og utviklingsarbeidet

- HiA skal styrke sin posisjon i anerkjente internasjonalt tidsskrift og på anerkjente internasjonale konferanser delvis målbart som poeng i DBH (jfr 2.1 og 2.5)
- HiAs kompetanse blir benyttet av krevende og internasjonalt orienterte brukere, delvis målbart gjennom omfang av ekstern finansiering.

Resultat

Mangler – sjekk med AH

Vurdering av rapporteringsdata

Når det gjelder tabellene 2.1 til 2.6 så har Høgskolen i Agder utarbeidet dem i to utgaver. Grunnen til dette er at tabellene skal fylles ut på én måte for institusjoner med doktorgradsrett og på en annen måte for institusjoner uten doktorgradsrett. Høgskolen i Agder har doktorgradsrett på noen fagområder, men ikke på andre. Derfor har vi valgt å utarbeide tabellene i to versjoner. Det ene tabellsettet gjelder bare ***høgskolens egne ph.d.-program***. Det

andre settet gjelder *ansatte ved høgsolen som er knyttet til ph.d.-program ved andre institusjoner*.

- *Avlagte doktorgrader, jf. tabell 2.3 for høgsolens egne program*
Høgsolen uteksaminerte sine første doktorgradskandidater i 2006. Tre kandidater disputerte i nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap og en i matematikdidaktikk.
Gjennomstrømningen, både brutto årsverk og netto årsverk, synes å være god, men det statistiske grunnlaget er lite.
- *FoU resultater, jf. tabell 4.1.4 Note 1 (Herunder NFR, EFV, EU)*
Høgsolen har hatt en økning i finansieringen fra EU i 2006. Et stort EU-prosjekt avsluttes i 2007, så det blir en utfordring å beholde samme nivå i framtiden. Når det gjelder finansiering fra Norges forskningsråd, så er nivået uendret. Det arbeides for å øke omfanget av forskningsrådsfinansiering blant annet ved å se nærmere på behovet for administrativ støtte til prosjektarbeid. Høgsolen har også foretatt organisasjonsendringer som skal styrke den faglige ledelsen. Se avsnittet om faglig ledelse.
Kommenteres til EFV når tallene er sjekket
- *Vitenskapelig publisering*
Se kommentarene til delmål 2.1.a

Kort redegjørelse for noen enkeltområder:

- *Interne resultatbaserte modeller for budsjettfordeling til forskning (herunder andel av budsjettet som er gjort resultatavhengig)*
Høgsolen i Agder har siden 2001 hatt en resultatbasert budsjettmodell for tildeling av midler til fakultetene. For budsjettåret 2007 utgjør de ulike resultatindikatorene følgende andel av FoU-bevilgningen til fakultetene:

- Ekstern finansiert virksomhet	5,6 %
- EU-virksomhet	3,3 %
- NFR-virksomhet	2,2 %
- Vitenskaplig publisering	38,5 %

Resten av midlene i FoU-modulen fordeles på basis av undervisningsmengde og antall førstestillinger.
- *Støtteordninger for å bedre forskningsvilkårene, for eksempel støtte til søknadsskriving og drift av større prosjekter*
Flere fakulteter har nå ansatt administrativt personell som skal hjelpe vitenskapelig ansatte med budsjettering, administrativ oppfølging og rapportering av prosjekter. Forskningssekretariatet er styrket med en person som foreløpig arbeider spesielt med støtte til fakultetsovergrepene næringsrelaterte prosjekter. Det arbeides med å videreutvikle kvalitetssikringssystemet for prosjektgjennomføring, blant annet etablering av en prosjektmanual. Høgsolen deltar i et utredningsarbeid i sektoren for å vurdere behovet for et prosjektstyringssystem.
Forskningssekretariatet har også hatt en ordning der forskere/fagmiljøer kan få noe finansiell støtte til søknadsskriving.
- *Tilgjengelige økonomiske verktøy for å gjennomføre strategiske satsinger og omstilling av FoU-virksomheten*

Stipendiatstillinger er en vesentlig del av høgskolens strategiske FoU-midler. Ledige og nye stillinger blir hver høst fordelt av høgskolestyret etter søknad fra fakultetene og behandling i Det sentrale forskningsutvalget.

Utover dette har høgskolen et eget kapittel i budsjettet for strategiske satsinger som også omfatter utvikling og omstilling av forskningsaktiviteten.

Utvikling av ph.d.-program har en egen post i budsjettet og er en vesentlig strategisk forskningssatsing ved høgskolen. Videre inneholdt 2006-budsjettet midler til oppfølging av strategiplan og til flere konkrete strategiske tiltak, så som åpent elektronisk arkiv og samarbeid med Kina. I 2006 ble det også lagt inn øremerkede midler til styrking av FoU relatert til lærerutdanningene.

- *Ivaretagelse av områder der institusjonen har særlige forutsetninger for spesialisering og konsentrasjon*

En del av de områdene der høgskolen har særlige forutsetninger, er ivaretatt gjennom de ph.d.-programmene som er etablert. Andre områder ivaretas gjennom satsinger i praksisfeltet for profesjonsutdanningene. Dette gjelder den tidligere omtalte satsingen på forskning for lærerutdanningene som både omfatter stimulerings tiltak og større prosjekter, for eksempel innen matematikkdidaktikk. Vi har også en satsing på FoU i praksisfeltet for sosialfaglige- og barnevernsfaglige utdanninger, og høgskolen har fått flere FoU-opdrag knyttet til denne satsingen. Innen ingeniørfagene utvikles det et samarbeid med næringslivet om kompetanse, blant annet innen mekatronikk som er relevant for offshorenæringen på Sørlandet. På helseområdet er det blant annet utviklet et strategisk samarbeid med Sørlandets Sykehus HF.

- *Strategi for investering og tildeling av vitenskapelig utstyr*

Midler til utstyr inngår i særkostnadsmodulen i høgskolens budsjett og fordeles av høgskolestyret etter innspill fra fakultetene. Utover denne strategiske satsingen arbeider fagmiljøene for å skaffe seg utstyr gjennom prosjektfinansiering og eksternt samarbeid.

Midler til avansert vitenskapelig utstyr er en kritisk mangelvare i sektoren etter at forskningsrådets ressurser til dette har tørket bort. Studenter og forskere har ofte ikke tilgang til utstyr som er vanlig i arbeidslivet.

- *Fagevalueringer gjennomført av institusjonens fagmiljøer i 2006 og oppfølging av tidligere evalueringer*

Høgskolens nordiskmiljø var, sammen med tilsvarende miljøer ved de fem universitetene, omfattet av Forskningsrådets evaluering, som forelå i 2005. Denne evalueringen befinner seg nå i oppfølgingsfasen, og studieleder for nordisk og mediefag deltar i denne. Konkret har dette hittil bl.a. gitt seg utslag i en større bevilgning fra Kunnskapsdepartementet øremerket landets fagmiljøer i nordisk.

Høgskolen har deltatt i nasjonale evalueringer av profesjonsutdanninger. I 2005 ble sykepleierutdanningene evaluert. Høgskolen i Agder fulgte opp med egne strategiske midler i budsjettet for 2006 for å øke tallet på førstestillinger. Lærerutdanningene ble evaluert i 2006. Her følger høgskolen opp med organisatoriske tiltak og med stimuleringsmidler for forskning som er relatert til lærerutdanningene.

Høgskolens ph.d.-program i IKT - mobile kommunikasjonssystem og i internasjonal organisasjon og ledelse ble evaluert og godkjent av NOKUT i 2005. Anbefalingene fra evalueringskomiteen følges opp av de respektive fakultetene. Det planlagte ph.d.-

programmet i religion, etikk og samfunn ble evaluert av NOKUT i 2006, og det fikk positiv omtale.

- *Arbeidsdeling, samarbeidstiltak og formelle avtaler om forskning med andre utdanningsinstitusjoner regionalt og nasjonalt.*

Høgskolen i Agder er vertskap for en nordisk forskerskole i matematikdidaktikk. Vi deltar også i en forskerskole i tekst, bilde, lyd og rom sammen med NTNU, UiT og UiB.

Høgskolen deltar i Vestnorsk nettverk som også omfatter forskerutdanning.

Ph.d.-programmene ved høgskolen har et utstrakt samarbeid med norske og utenlandske universiteter.

For øvrig er det et omfattende samarbeid knyttet i faglige nettverk og prosjekter, gjerne med ekstern finansiering. Høgskolen er nå i ferd med å etablere en sentral

oversikt over alt avtalefestet samarbeid. pr dags dato er det registrert 52

samarbeidsavtaler med andre universitet og høgskoler hvorav 31 er med universitet i utlandet.

2.2 Doktorgradsutdanning

Delmål 2.7

HiA skal i løpet av 2006 ha etablert til sammen fire ph.d.-program og ha uteksaminert kandidater på egne program. Høgskolen skal ha god søkning til utlyste stipendiatstillinger og en god gjennomstrømning.

Høgskolens resultatmål:

- a) Høgskolen skal ha uteksaminert kandidater innen nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap og innen matematikdidaktikk i løpet av 2006.
- b) Høgskolen skal etablere gode rutiner for å følge opp gjennomstrømning av ph.d.-kandidater
- c) Høgskolen skal innen utgangen av året ha besatt alle nye stipendiatstillinger tildelt fra 01.07.06. Det skal være tilsatt personer i alle refordelte stipendiatstillinger senest tre måneder etter at budsjettmidlene er disponible.

Resultat:

- a) Det er uteksaminert tre kandidater i nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap og en i matematikdidaktikk.
- b) Oppfølging av ph.d.-kandidater er en del av kvalitetssikringssystemet for ph.d.-programmene. Et sammendrag av ph.d.-programmernes statusrapport går til forskningsutvalget og høgskolestyret som en del av den årlige kvalitetsrapporten. Det arbeides for å gjøre Felles studentsystem, FS, bedre egnet til å følge opp gjennomstrømning for ph.d.-kandidater.
- c) Både nye stipendiatstillinger pr 01.07.06 og ledige stipendiatstillinger i løpet av 2006 ble fordelt i høgskolestyret i desember 2005. I to av disse stillingene er man i ferd med å tilsette aktuelle kandidater. De øvrige stillingene er besatt.

Kommentarer til rapporteringsdata knyttet til forskerutdanningen

Forskerutdanningen er også omtalt ovenfor, blant annet under avsnittet om vurdering av rapporteringsdata under hovedavsnittet om FoU-virksomheten generelt. Der er også tabellstrukturen forklart.

De første kandidatene på egne program ble uteksaminert i 2006, så det statistiske grunnlaget for å vurdere gjennomstrømning er lite. Tallene indikerer imidlertid at gjennomstrømningen er god, ref. tabell 2.4 – 2.6 for egne ph.d.-program. Det er ikke registrert avbrutte avtaler på egne program i 2006.

Når det gjelder nye doktorgradsavtaler, så er det god søkning til utlyste stipendiatstillinger. Det er finansieringsmulighetene som begrenser opptaket. Se for øvrig omtale av delmål 2.7.c ovenfor.

Oversikten over samtlige doktorgradsavtaler på egne program, tabell 2.2, viser en kvinneandel på 45 %. Den er lavest for samfunnsvitenskaplige fag (Internasjonal organisasjon og ledelse) noe det kan være grunn til å følge opp.

Når det gjelder totalt antall stipendiater ansatt ved Høgskolen i Agder, tabell 3.2, så er kvinneandelen nesten 60%.

Redegjørelse for enkeltområder

I tillegg til de stipendiatstillingene som høgsolen får tildelt i statsbudsjettet, er det flere fast ansatte som får redusert sine undervisningsoppgaver for å ta doktorgrad. Dette gjelder ikke minst innen helsefag og pedagogikk. Høgsolen i Agder har 31 øremerkede stipendiatstillinger finansiert av KD, mens det totalt er 69 av høyskolens ansatte som går på et organisert doktorgradsprogram ved Høgsolen i Agder eller ved institusjoner vi samarbeider med. De fast ansatte som tar doktorgrad samtidig som de underviser, er med og trekker opp gjennomsnittlig brutto tidsforbruk for alle som er opptatt på doktorgradsprogram.

To av høyskolens fire ph.d.-program er innen de nasjonale satsningsområdene realfag og teknologi. Tilgangen på stipendiatstillinger har imidlertid vært knapp, så det er vanskelig å gi fagområdene det ønskede antall stipendiatstillinger.

To av høyskolens ph.d.-utdanninger, nordisk og matematikdidaktikk, er spesielt relevante i forhold til skoleverket, og to er spesielt relevante i forhold til regionale virksomheters verdiskapning.

Det sentrale forskningsutvalget og høgsolenestyret har diskutert prinsippene for fordeling av stipendiatstillinger, og det er vedtatt å gjøre det på nytt før neste tildeling. I tillegg til nasjonale målsetninger har man drøftet forholdet mellom tallet på stipendiatstillinger til høyskolens egne program og til andre fagmiljø ved høgsolen.

2.3 Faglig ledelse

Delmål 2.4:

Høyskolene skal styrke faglig ledelse og legge til rette for at profesjonsrettet forskning og utviklingsarbeid eller kunstnerisk utviklingsarbeid blir organisert i gode fagmiljøer

Høgsolen skal gjennomgå sin organisasjon for å tilpasse den til ny strategi vedtatt høsten 2005.

Resultat:

Høgsolen har utredet og gjort vedtak om organisasjonsendringer som blant annet tar sikte på å styrke den faglige ledelsen. Dette kommer til uttrykk gjennom en styrking av rektoratet. På fakultetsnivå styrkes den faglige ledelsen ved innføring av instituttledere. For tiden gjennomgås de administrative støttefunksjonene blant annet for å legge bedre til rette for forskningsaktiviteten. Se også kommentarene nedenfor.

Kommentarer til områder som departementet vektlegger

Høgsolenestyret vedtar mandat for dekanene som er faglige ledere for fakultetene. Mandatene inngår i høyskolens kvalitetssikringssystem. Fakultetene følges opp gjennom dialogmøter med høgsolenestyret og de årlige kvalitetsrapportene som behandles av studieutvalg og forskningsutvalg før de går til høgsolenestyret. Budsjettprosessen med sine høringsrunder er også en viktig del av oppfølgingen av og dialogen med fakultetene og deres ledere.

Høgsolen i Agder har delt ledelse både på institusjonsnivå og på fakultetsnivå. Høgsolen har gode erfaringer med denne ordningen og har vedtatt å videreføre den. Høgsolen

viderefører også ordningen med valgt rektor, men innfører en ny ordning med to ansatte viserektorer i stedet for valgt prorektor. Organisasjonsmodellen åpner for både valgte og tilsatte dekaner. Ved utgangen av 2006 var 5 dekaner tilsatte og 2 valgt. Høgskolestyret har nå vedtatt en organisasjonsendring med sammenslåing av noen fakultet. På basis av en konkret vurdering i denne situasjonen legges det opp til at høgskolen vil få ansatte dekaner på alle sine fem fakulteter når denne dekanperioden er omme.

Det viktigste virkemiddelet som ledelsen rår over i forhold til de vitenskaplig ansatte, er arbeidsplanene der undervisningsoppgaver og forskningstid spesifiseres. Høgskolestyret har behandlet mal og prosedyre for utarbeidelse av arbeidsplaner.

Høgskolen har i 2006 iverksatt flere tiltak for kompetanseheving. Det er satt av midler til og etablert et program som skal hjelpe ansatte til å bli kvalifisert for opprykk til førstelektor. Programmet består blant annet av metodekurs og kurs i skriving av vitenskaplige publikasjoner. Det er også etablert en ordning med støtte til veiledere for ansatte som vil drive FoU-arbeid for å skaffe seg førstelektorkompetanse.

Høgskolen arrangerer årlig kurs i høgskolepedagogikk. I 2006 er det også gjennomført et skoleringsseminar for ph.d.-veiledere.

2.4 Internasjonalisering

Delmål 2.5:

Høgskolene skal samarbeide internasjonalt om profesjonsrettet og kunstnerisk forskning og utviklingsarbeid

- a) HiA skal styrke sin posisjon i anerkjente internasjonalt tidsskrift og på anerkjente internasjonale konferanser, delvis målbart gjennom publiseringspoeng i DBH
- b) Prosjektsamarbeidet med internasjonale partnere skal videreutvikles, herunder prosjekter i EUs rammeprogram
- c) Det skal være godt kvalifiserte søkere, også fra utlandet, til sentrale vitenskaplige stillinger ved HiA
- d) Forskermobiliteten skal økes
- e) Høgskolen skal ha internasjonale vitenskaplige konferanser på sine campuser i minst samme omfang som i 2005.

Resultat: oppdateres etter 15.2.

- a) Den vitenskaplige produksjonen som i det alt vesentlige publiseres internasjonalt, økte også i 2006. Se for øvrig kommentarene til resultatmål 2.1a).
- b) Høgskolen leder et konsortium for et STREP (Specific Targeted Research Project) i EUs 6. rammeprogram og får gode tilbakemeldinger fra kommisjonen. Mer informasjon finnes på [nettet](#). Høgskolen deltar også i flere andre EU-prosjekter uten å være koordinator. Dette er rapportert i tabell 2.7 og omtales nærmere nedenfor. Høgskolen har i 2006 fått støtte til to store prosjekt fra SIU, det ene fra NUFU-programmet og det andre fra NOMA-programmet. For øvrig omtales internasjonalt samarbeid mer utfyllende nedenfor.

- c) På flere av høyskolens satsingsområder har det i 2006 blitt ansatt professorer fra utlandet. Søkningen varierer fra fagområde til fagområde, men det generelle inntrykket er at Høgskolen i Agder er en attraktiv arbeidsplass for forskere fra utlandet.
- d) **Kommenteres når tabellen er ferdig**
- e) Høgskolen har hatt 13 internasjonale konferanser på campus i 2006.

Delmål 2.6:

Høgskolene skal lyse ut stillinger i EUs forskermobilitetsportal. Dette gjelder også stipendiat- og post.doc stillinger.

Resultat:

Her er det teknisk klart for å gjøre slike utlysinger, men det har vært problemer med å rekruttere personalmedarbeider som har oversetterkompetanse. Vi tar sikte på å løse dette nå i begynnelsen av 2007, også med midlertidige tiltak med å kjøpe slik oversetterkompetanse.

Kommentarer til rapporteringsdata

- EU-finansierte prosjekter, tabell 2.7 og note 1 i regnskapet

Tabell 2.7 EU-finansierte prosjekter (alle tall i hele 1000).*

Tema for prosjektet	Størrelse på finansieringen	Koordinatorrolle
Welfare and Values in Europe (WaVE)	258	Nei
European Internet Accessibility Observatory (EIAO)	3.707	Ja

* Det er kun presentert EU-finansierte prosjekter som går under EUs rammeprogrammer. Andre EU-prosjekter er ikke presentert. Størrelsen på finansieringen er HiAs andel av finansieringen som gjelder for 2006 (prosjektene går over flere år). Alle tall i hele 1000.

- Utveksling av vitenskapelig ansatte med mer enn en ukes varighet, jfr tabell 3.5

Kommer etter 15.2.

Redegjørelse for enkeltområder:

- Forsknings samarbeid knyttet til internasjonalt FoU-arbeid og forskningsaktivitet som følge av internasjonalt utdannings samarbeid

Som omtalt ovenfor har høyskolen opparbeidet en portefølje av prosjekter med finansiering fra EU-kommisjonen og fra SIU. Forøvrig har fagmiljøene gjennom sine faglige nettverk en rekke internasjonale forskningsaktiviteter med ulik grad av formalisering. Disse prosjektene har ulik grad av ekstern finansiering og ulike finansieringskilder. Høgskolen arbeider nå med et opplegg for å ha en oppdatert sentral oversikt over alle samarbeidsavtaler. Nedenfor følger en oversikt over en del internasjonalt forsknings samarbeid.

- Rammeprosjekt med Mzumbe University om institusjonelt utviklingsarbeid
- Nytt prosjekt om gender og E-governance med Mzumbe University
- Flere prosjekter med samarbeidsuniversitetene våre, bl.a. med University of Ruhuna om disaster management og Gadjah Mada University om korrupsjon
- Samarbeid med Aalborg universitet om doktorgradsutdanning, særlig innenfor IKT og informasjonssystemer
- Deltakelse i europeisk samarbeid om kvalitativ forskningsmetode

- Latvias Doktoranti Norvegija fase én avsluttet mai 2006, fase 3 under planlegging med oppstart H07 eller V08
- Deltakelse i prosjekt om skandinavisk økonomisk idéhistorie
- Samarbeidsprosjekt med INSEAD om betydning av bedriftsnettverk
- Nordisk prosjekt om styresammensetning og bedriftenes resultater
- Samarbeidsprosjekt med University of Duluth om Corporate governance og familiebedrifter
- Samarbeidsprosjekt med Lunds universitet og globalisering og lederavlønning
- Deltakelse i EU-prosjekt om små og mellomstore bedrifters samfunnsansvar
- Deltakelse i EU-prosjekt om regional næringsutvikling
- Deltakelse i internasjonalt nettverk om kunnskapsøkonomien
- Welfare and Values in Europe: Transitions Related to Religious, Minority and Gender Equity (WaVE)
- Doktorgradsprosjekt om Qumran-tekster. Har reisefinansiering fra NORFA-nettverket Nordic Network in Qumran Studies.
- Deltakelse i det fellesnordiske forskningsprosjektet Moderne importord i språka i Norden, i regi av Nordisk språkråd i 2001.
- Plan, tekst og handling: Tidlig-moderne bykultur (Early Modern Urban Culture) Tverrfaglig utdannings- og forskningsprogram (2005-2008)
- B-Learn (Blended Learning) - "Assisting teachers of traditional universities in designing blended learning" ledet av University of Tartu, Estland, EU-prosjekt
- QUIS "Quality, Interoperability and Standards in e-learning" ledet av TISIP, Trondheim, EU-prosjekt
- Forskningsaktivitet knyttet til UNU/GVU (United Nations University/Global Virtual University), ledet fra Tokyo (rektor) og Arendal (direktør).
- Samarbeid med Russland på brenselcelleforskning finansiert av et INTAS-stipend.
- Deltakelsen i det baltiske bioenerginettverket er et resultat av utdanningssamarbeidet med FH Stralsund.
- Forskningsgruppen for mobilkommunikasjon har internasjonalt samarbeid på to hovedområder, kanalmodellering og mobile nett. Innen kanalmodellering er det forskersamarbeid med deltakere fra åtte land (Israel, Mexico, Romania, Kina, Polen, Tunisia, Korea og Norge).
- I 2006 deltok professor Reichert sammen med rundt 50 forskere fra mer enn 10 land i det viktige prosjektet Future Internet, som trekker opp linjene for internettutviklingen.
- One, et internasjonalt prosjekt finansiert av Ericsson i Sverige, som arbeider med en ny referansem modell for mobiltelefoner.
- Security Dynamics Network, som omfatter forskere ved HiA, CERT Coordination Center, Carnegie Mellon University, Pittsburgh, PA, USA; Sandia National Laboratories, Albuquerque, NM, USA; TECNUN, Universidad de Navarra, San Sebastian, Spain; University at Albany, Albany, New York State, USA
- AMBASEC (A Model-based Approach to Security Culture) – I samarbeid med SINTEF, The Norwegian Oil Industry Foundation and University at Albany). AMBASEC er finansiert av NFR.
- ISECBIDAT: Improving Security BY Improving Data, BILAT-støttet prosjekt (500 000 kr) som finansierte samarbeid med SUNY, ALbany; Argonne National Laboratory og CERT Coordination Center at Carnegie Mellon University.
- Forskningsprosjekt om velferd blant studenter med bl. Annet Universitetet i WorcesterUK.
- Med Humboldt Universität, om forskningsnettverk innen popularmusikkforskning og Tor Dybos forskningsprosjekt om folkrock. Dette arbeidet vil bli fulgt opp våren 2007.
- Med Högskolan for scen och musik, Göteborgs Universitet og Musikhögskolan i Pitea, Luleå Tekniske Universitet- nordisk utdannings- og forskningssamarbeid innen rytmiske musikkutdannelse. Bjørn Ole Rasch.
- Lighthouse- New ways of Consuming the Arts, Bendik Hofseth, Peter Jennings IMMF.
- NORDID, Et Norpluss – støttet samarbeidsprosjekt med universitetene i Aalborg og Göteborg og CVU'ene i Nordjylland. Målsetninger er bl.a. å utvikle fellesmoduler for masterprogrammene og en felles forskerutdanning innenfor didaktikk.
- CEPPAC er et europeisk Leonardo - prosjekt som har til hensikt å gi larere og veiledere okt kompetanse innen den begynnende og fortsettende lese- og skriveopplaringen
- CRABB, Comenius 1 prosjekt. Start hösten 2004. (CRABB -Crossing Rivers – Awareness Builds Bridges.) Soknaden er innvilget av SIU.
- ACERISH 2,LEONARDO prosjekt. Dette startet i oktober 2005 og er ferdig våren 2007. Fokusområde for dette prosjektet er "Disabled people"
- MUTUAL,Leonardo da Vinci II –prosjektet MUTUAL dreier seg om opplaring av innvandrere for deltakelse i multikulturelt arbeid med barn og unge.
- Organizing Curriculum Change (OCC) , en internasjonal sammenlignende studie om forholdet mellom lareplanutvikling og undervisningsplanlegging i samarbeid med forskergrupper i Finland (Åbo

akademiet, Vasa), Sveits (Pedagogisk høyskole Zürich, Høyskolen i Nordwestschweiz Aarau), Tyskland (Universitetet i Frankfurt) og USA (Universitet i Illinois, Urbana-Champaign).

- Professions in transition (PIT), et tverrfakultært samarbeidsprosjekt ved HiA som ser på forskjellig profesjoners utvikling (bl.a. i helse-, sosial- og utdanningssektoren). Prosjektet skal på sikt inngå et samarbeid med lignende prosjekter ved DPU København og Høyskolen i Aargau, Sveits.
- "Education and Anthropology" Samarbeid med Freie Universitet i Berlin
- Samarbeidet i den nordiske forskerskolen for matematikdidaktikk har ført til et omfattende forskningssamarbeid innen fagområdet.

Hovedmål 3:

Universiteter og høyskoler skal være læresteder og forskningsinstitusjoner med evne til å møte behovene i samfunnet

Delmål 3.0 (Universitet)

HiA skal være et universitet med regional forankring og internasjonal kvalitet.

Høgskolen skal forberede overgangen til universitet og markeringen av ny status.

Resultat:

Universitetssøknaden ble avsendt i desember 2005, og er til behandling i NOKUT. Avklaring forventes i 2007.

3.1 Relevante utdanningstilbud

Delmål 3.1:

De statlige høyskolene med profesjonsutdanning skal samarbeide med regionalt arbeidsliv om å utvikle utdanningstilbud i samsvar med regionale kompetansebehov.

HiA vil samarbeide med de 3 nodene (Lister, Setesdal og Østregionen) og andre aktuelle fora i næringsliv og offentlig sektor for å møte regionens behov for kompetanse og utvikle kvalitativt gode etter- og videreutdanningstilbud. Jfr også delmål 1.1.

Resultat:

Høgskolen i Agder har i 2006 videreutviklet samarbeidet med Høgskolenoden i Lister, Setesdalen og Østregionen. Nodene er ulikt organisert og har ulikt aktivitetsnivå. Vi har faste møter med nodene to ganger i semesteret. I tillegg har vi hatt møter både i Lyngdal (Noden i Lister) og Risør (Noden i Østregionen) med lokalt næringsliv og Sydspissen som er den regionale interesseorganisasjonen for næringslivet, næringsforeninger, næringshager og bransjeforeninger.

Studier som er igangsatt i 2006 er i Lister er Engelsk (30 sp), og i Setesdal, Grunnstudium idrett (30 sp).

Forretningsutvikling og bedriftsetablering (10sp nettbasert) ble tilbudt etter ønske fra de tre nodene. Grunnet for få søkere kom ikke studiet i gang. Flere ganger har HiA skreddersydd EVU-tilbud til nodene hvor studiet ikke har kommet i gang grunnet for få søkere. Høsten 2006 har fokus i samarbeidet vært å forbedre bestillerkompetansen. Senhøst 06 ble det utlyst et nettbasert studium i spesialpedagogikk med oppstart i februar 2007 hvor det nå er nok søkere for oppstart.

Redegjørelse for enkeltområder:

- Samarbeid med eksterne aktører

Høgskolen i Agder er opptatt av læring og kunnskapsutvikling både i barnehager, skoleverket, arbeidsliv og organisasjoner og i samfunnet forøvrig. HiA har et aktivt engasjement i etter- og videreutdanning, i kompetanseoppbygging i arbeidslivet og i folkeopplysning.

Studier og EVU

Høgskolen i Agder har et utstrakt samarbeid med næringsliv og offentlig virksomhet i regionen. Samarbeidspartnerne bidrar med innspill ved revisjon og nyutvikling av studietilbud og EVU-tilbud, og svært mange studentoppgaver (bachelor- og masteroppgaver) blir utført etter ønske fra og i samarbeid med lokale bedrifter eller offentlig forvaltning.

Når det gjelder etter- og videreutdanning vil vi spesielt peke på en nylig inngått avtale med Statens vegvesen om levering av bistand til utvikling og gjennomføring av Kjøretøy- og kontrollstudiet. Avtalen ble undertegnet i begynnelsen av januar 2007, men anbud og kontraktsforhandlinger ble gjennomført høsten 2006. Kontrakten har en varighet på seks år, og kontraktssummen er på 30 millioner kroner. Foruten Statens vegvesen Vegdirektoratet er her Skandinavisk Trafikksenter i Sørlandsparken en viktig samarbeidspartner. Det er inngått en intensjonsavtale med dette senteret om gjennomføring av praktiske deler i studiet.

Nettverk

Høgskolen deltaker i flere nasjonale og internasjonale nettverk eksempelvis innen pedagogisk bruk av IKT, skolebibliotekskunnskap, kompetanseutvikling og nettverk innen helsefag. For å ivareta behovet for kompetanseoppbygging ute i regionen ble det fra høgskolens side i 2003 tatt initiativ overfor Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner til etablering av tre høgskolenoder i Listerregionen, Setesdalsregionen og i Østregionen, som er sentrale for høgskolens satsing på etter- og videreutdanning. Høgskolen har i 2006 jobbet aktivt for å videreutvikle dette nettverket.

Forskning

HiA har et godt og utviklet samarbeid med lokale aktører rundt formidling av forskning til barnehager, helseinstitusjoner og utdanningsinstitusjoner. Høgskolen dekker begge Agder Fylkene og har oppdrag i Rogaland og Telemark. Der er særlig stor interesse fra Rogaland.

- Utveksling av fagpersonale mellom høyskole og arbeidsliv

Helsefagene har timekontrakter med flere ansatte i kommunal tjenestesektor, både pleie- og omsorgssektoren og undervisningssektoren både til teoriundervisning og praksisundervisning. Fakultet for helse- og idrettsfag har en ansatt fra SSHF i 20% stilling. Tilsvarende har en ansatt hos oss 20% stilling hos SSHF.

Fakultet for økonomi og samfunnsfag har et betydelig antall forelesere som hentes fra næringsliv og offentlig sektor.

Som et konkret eksempel på samarbeidstiltak kan vi nevne at Fakultet for realfag gjennomførte et kort introduksjonskurs for nytilsatte på Elkem med bakgrunn i samarbeidet mellom fakultetet og Elkem om Sementlaboratoriet.

- Hvordan kvalitetssikringssystemet ivaretar relevansen i studietilbudene og samarbeidet med samfunns- og arbeidsliv

Dette ivaretas på to måter: ved etablering av nye studier og ved revisjoner av eksisterende fag- og studieplaner. Før nye studier etableres, sendes forslag til studieplan på ekstern høring. Planene sendes til høyskole eller universitet med kompetanse på det aktuelle området, men også til bedrifter, offentlige instanser, organisasjoner m.m. når dette vurderes som relevant.

For eksisterende studier ivaretas først og fremst i forbindelse med totalevaluering av studieprogrammene, som skal gjennomføres minimum hvert 5. år. Totalevaluering er en grundig gjennomgang av studieprogrammet på grunnlag av bl.a. studentenes evalueringer, karakterstatistikker og andre data samt eventuelle kandidatundersøkelser. Rapport etter totalevaluering skal bl.a. inneholde en vurdering av programmets yrkesrelevans/yrkesretting. Dette er ett av områdene i kvalitetssikringssystemet som det arbeides videre med å utvikle. Blant annet tas det sikte på å formalisere samarbeidet med faktiske og potensielle arbeidsgivere.

- Integrering av teori- og praksisundervisning

Hovedtyngden av helsefagene er i stor grad fokusert på praksis og det arbeides kontinuerlig med å integrere disse perspektivene. Ved bioingeniørstudiet er teori- og praksisundervisning på sykehus er integrert med samarbeid mellom forelesere og praksisveiledere.

I 2005 startet Lærerutdanningsledelsen et prosjekt "Agdermodellen for partnerskap - et felles tiltak for praksisopplæringa i barnehage og det 13-årige skoleløpet". Ett av prosjektets mål er å styrke sammenhengen mellom teori og praksis ved å samarbeide med regionen. I 2006 har Lærerutdanningsledelsen jobbet videre med dette prosjektet.

For å fremme integrering av teori- og praksisundervisning er det organisert såkalte partnerfaglærere ved høyskolen. Partnerfaglærer er en faglærer som er knyttet til lærerutdanningene, og som har takket ja til å samarbeide med partnerinstitusjonene og bruke ekstra tid/ressurser til samarbeidsvirksomhet.

Målet er at partnerfaglærerne har god kontakt med partnerskoler og –barnehager, og at dette fører til nærmere forhold mellom teori og praksis. I 2006 har partnerfaglærerne bl.a. jobbet med praksisrettete FoU-prosjekter knyttet til lærerutdanningene. Disse forsøkene foregår i praksisfeltet, inkluderer både praksislærere og studenter, og har forbedring av lærerutdanningen som siktemål. Fire partnerinstitusjoner (2 skoler og 2 barnehager) har fått midler for å delta i partnerfaglærernes forsøk.

Prosjektet med partnerfaglærerne kommer i tillegg til den ordinære praksisoppfølgingen og samarbeidet som faglærerne har med praksisfeltet innen alle lærerutdanningene.

- Utvikling av relevant god praksisundervisning, herunder samarbeid med regionale helseforetak. Det bes særlig redegjort for hvordan organisatorisk arbeidsdeling/samarbeid høyskole-praksissted, personalsamarbeid (hospitering, kombinerte stillinger) og faglig samarbeid reguleres i samarbeidsavtalene med regionale helseforetak/helseforetak.

Fakultet for pedagogikk deltar med utgangspunkt i de statlige føringene som finnes i Kvalitetsreformen (St.melding nr. 27, 2000 - 2001) i prosjektet "Læring og fagutvikling i en praksiskontekst" der en skal undersøke praksis- opplæring for studenter i en sykehuskontekst. Det er etablert samtalegrupper mellom erfarne sykepleiere og studenter ved sykehusavdelinger. Tema for læringssamtalene var ulike pasientsituasjoner (case) som erfarne sykepleiere og studenter diskuterte sammen. Prosjektet har både til hensikt å utvikle en modell for læring og fagutvikling, men også å studere hvordan kunnskap og en profesjonell identitet for sykepleierstudentene vokser frem gjennom samtalene. Datainnsamling er nettopp gjennomført.

Fakultetet for helse- og idrettsfag har jevnlig samarbeid med Helse Sør og Sørlandet sykehus HF. Det er samarbeidsfora både på regions-, institusjons-, og fakultetsnivå. I tillegg er det avtaler om praksisplasser og fakultetets praksiskonsulent i sykepleieutdanningen har god kontakt med helseforetakets praksisansvarlige.

Det er i forslag til budsjett i fakultetet satt av midler til praksisforbedrende tiltak og det er lagt opp til møter både med kommunene og spesialisthelsetjenesten for å drøfte felles prosjekter for å få gode prosjekter. I tillegg legges det opp til kompetansehevende tiltak gjennom oppstart av veiledningspedagogikk for ansatte i spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten.

Fakultet for realfag har samarbeid med Sørlandet sykehus om bioingeniørutdanningen når det gjelder praksis og faglige spørsmål. Fakultetet bruker en del forelesere fra sykehuset.

Fakultet for økonomi og samfunnsfag har koordineringsansvar for Praxis-Sør. Praxis-Sør er en arena for samarbeid mellom høgskolen og praksisfeltet og en struktur for integrering mellom praksisutvikling, utdanning og forskning. Samarbeidet fokuserer på barnevern, familievern og sosialtjenester.

- Omfang av etter- og videreutdanning etter finansieringsform, jf. tabell 1.12 og 1.13
- Det har i 2006 vært tiltakende etterspørsel i EVU-markedet, og HiA har fulgt opp dette med utvikle et bredt spekter av kurs og studier hentet fra høgskolens fagområder.

Tabell 1.12 Etterutdanning – kostnader og inntekter.

Etter-utdanning	Antall kurs	Antall kursdeltakere	Antall undervisningstimer	Kostnader (kr)	Inntekter (kr)	Påslag indirekte kostnader
Uten eksterne inntekter	2	1704	404	178 128		
Med eksterne inntekter	32	4215	1052	1 939 583	2 173 590	428 197
Sum	34	5919	1456	2 117 711	2 173 590	428 197

Tabell 1.13 Videreutdanning – kostnader og inntekter.

Videre-utdanning	studie-program	Antall studenter	Avlagte 60-studie-poengsenheter	Kostnader (kr)	Inntekter (kr)	Påslag indirekte kostnader
Uten eksterne inntekter	1	50	6	114 000,00		
Med eksterne inntekter	26	742	185	8 753 602,00	9 154 709,00	1 739 390,00
Sum	27	792	191	8 867 602,00	9 154 709,00	1 739 390,00

- Organisering av etter- og videreutdanningstilbudet
- Det er etablert en felles etter- og videreutdanningsenhet, HiA *videre* som totalt utgjør ca 11 årsverk. Til denne enheten ligger bl.a. disse funksjonene:

- Prosjektledertjenester overfor fakultetene knyttet til etter- og videreutdannings prosjekter, inkludert kurs og konferanser mv. Fakultetene er prosjekteier.
- Fellestjenester knyttet til etter- og videreutdanning så som markedsføring, studentadministrasjon, prosjektjenester mv.
- Ansvar for kontakten med høgskolenodene og regionalt samvirke innen kompetanseoppbygging mv. Representere høgskolen og utvikle nettverk regionalt/nasjonalt/internasjonalt innenfor disse områdene.
Institusjonsprosjekter som av ulike årsaker ikke kan/bør forankres i et fakultet.

- Kompetanseutvikling av lærere i tråd med Kunnskapsløftet særlig i sentrale skolefag (2. fremmedspråk, matematikk, naturfag, engelsk og norsk/samisk.) jf, St.meld. nr 30 (2003-04) og Inst, S. nr 268 (2003-04)

Høgskolen i Agder har avsatt midler til prosjektet Kunnskapsløftet på Høgskolen i Agder. Prosjektet har en prosjektleder i 40 % stilling og EVU-enheten HiA videre har det operative og administrative ansvaret. Prosjektet er lagt til Lærerutdanningsledelsen.

Målsettinga med prosjektet er å få til et samarbeid med skoleeiere og skoler om en relevant kompetanseutvikling for grunnskole og videregående opplæring, primært i Aust- og Vest Agder.

Tilbudene fra Høgskolen i Agder skal være relevante og praksisnære og det er derfor lagt opp til å synliggjøre Høgskolens tilbud gjennom en egen Kunnskapsmeny som kommer ut hvert halvår. Til nå har Høgskolen laget fire Kunnskapsmenyer. Kunnskapsmenyen viser bredden i tilbudet fra Høgskolen. I tillegg til Kunnskapsmenyen legges det vekt på å skreddersy tilbud som svar på forespørsler fra skoleeiere og skoler. Tilbudene innenfor spansk, naturfag, grunnleggende ferdigheter i norsk og matematikk i begynneropplæringen og filosofi i skolen hører med her. Det samme gjør tilbud som grunnleggende ferdigheter i yrkesfagene og etterutdanningskurset Felles skole, tilpasset opplæring. Informasjonen går til skoler og skoleeiere i Aust- og Vest Agder og til skoleeiere i andre fylker.

Fra våren 2007 inngår også tilbud til barnehagene som en følge av den nye rammeplanen.

Innad på Høgskolen legges det vekt på å informere om Kunnskapsløftet gjennom Høgskolens informasjonskanaler og på informasjonsmøter med Høgskolens fagpersonale.

Utad samarbeider Høgskolen i Agder tett med skoleeiere og skoler om utvikling av kompetansetiltak. Det skjer både gjennom et sentralt utvalg: Koordineringsutvalget for Kunnskapsløftet i Agder- fylkene og ved at Høgskolen deltar på planleggingsmøter og konferanser.

Høgskolen har på oppdrag fra Nasjonalt råd for lærerutdanning arrangert konferansen: Kunnskapsløftet, lærerutdanningene og rammeplan, våren 2006 og skal våren 2007 være ansvarlig for konferanse for skoleledere om Kunnskapsløftet og skoleledelse på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Dette er en av 6 regionkonferanser.

- Videreutdanningstilbud for lærere i 2006, jf tabell 1.20 og 1.21
Kommer etter 15.2.

3.2 Innovasjon og entreprenørskap

Delmål 3.2:

De statlige høyskolene med profesjonsutdanning skal samarbeide med regionale virksomheter om innovasjon, FoU og utviklingsarbeid, mens de statlige kunsthøyskolene skal ha et mer nasjonalt perspektiv i samarbeidet med virksomheter på disse områdene.

- a) I samarbeid med regionale aktører skal høgskolen videreutvikle undervisningstilbud innen entreprenørskap.
- b) Høgskolen skal samordne FORNY-programmet for kommersialisering av forskningsresultat med satsingen på entreprenørskap og opprettholde dagens nivå på antall kommersialiseringer
- c) Høgskolen skal styrke samarbeidet med næringslivet, blant annet om prosjekt som kan komme inn under ordningene ARENA, Brukerstyrt innovasjonsarena, Centre of expertise og Senter for forskningsdrevet innovasjon
- d) Høgskolen skal videreutvikle samarbeidet om innovasjon og entreprenørskap i offentlig sektor, blant annet gjennom et tett samarbeid med aktørene i praksisfeltet.
- e) Høgskolen skal bli med i prosjekter som går inn under ordningen med Skattefunn.
- f) Se for øvrig delmål 2.1

Resultat

- a) Høgskolen har etablert [Senter for entreprenørskap](#) i samarbeid med Agderforskning. Senteret som har eksterne representanter i styrende organer, bidrar til å videreutvikle dette fagområdet. Se oversikt over aktuelle undervisningstilbud nedenfor. Med støtte fra Innovasjon Norge har man også utviklet tilbudene Grynderlaboratorium og Internasjonaliseringslaboratorium. Her samarbeider gryndere og unge bedrifter med høgskolestudenter om utvikling av forretningsplaner og strategier for internasjonalisering. Dette gir studentene god kontakt med utfordringene i næringslivet, og bedriftene får konkret hjelp til sin utvikling. Denne formen for samarbeid har fått positiv omtale blant annet fra hovedstyret i Innovasjon Norge som delfinansierer ordningen. I 2006 ble også HUM-laboratorium etablert. Det er kurs i entreprenørskap for personer med bakgrunn i humanistiske fag. Det er også utviklet kurstilbud for studenter i kunstfag.
- b) Prosjektledelsen for FORNY-prosjektet er lagt til Senter for entreprenørskap og arbeidet koordineres med andre nyskappingsaktiviteter. De siste årene har tallet på forretningsideer vært mindre enn da vi startet FORNY-programmet. Dette skyldes nok at vi de første årene fikk fram en del ideer som hadde ligget lenge i skuffene. Dessuten har FORNY-programmet etter hvert lagt mer vekt på kvaliteten på idene enn på antallet. De siste årene har tallet på etablerte bedrifter svingt mellom ingen og et par. De lange tidskonstantene i disse prosessene og det faktum at antallet og dermed det statistiske grunnlaget er lite, gjør at det er vanskelig å vurdere utviklingen på basis av antall bedriftsetableringer et enkelt år. Vi mener imidlertid at vi nå ligger på et stabilt nivå med i underkant av en etablering pr år.
- c) Høgskolen samarbeidet med offshorebransjen og fikk gjennomslag for ARENA-prosjektet NODE (Norwegian Offshore and Drilling Engineering). Dette nettverksprosjektet som finansieres av Innovasjon Norge, har også fått gjennomslag for et stort forskningsprosjekt i Petromaks-programmet i Norges forskningsråd. Høgskolen deltar også i et forsight-prosjekt for NODE-klyngen med støtte fra blant andre forskningsrådet. Høgskolen deltok også i en søknad om Centre of expertise i IKT. Her nådde vi ikke fram, men IKT-miljøet på Agder er med i NCE-prosjektet Trådløs framtid. Høgskolen i Agder deltok også

sammen med Elkem Forskning i en søknad om å bli Senter for forskningsdrevne innovasjon innen materialframstilling. Søknaden nådde ikke fram i Forskningsrådet på tross av at den fikk svært god faglig vurdering. I ettertid har fagmiljøet dokumentert sin industrielle relevans og innovasjonsevne gjennom investeringene i Elkem Solar. Høgskolen har et utstrakt samarbeid med dette miljøet og arbeider for å følge opp intensjonene i SFI-søknaden på andre måter. Gjennom samarbeid med Elkem Forskning om forskning innen energi og miljørelaterte materialer kan vi bidra til kompetanse som er nødvendig for å få til en bærekraftig omstilling av norsk industri.

- d) Høgskolen deltar i flere prosjekt som skal fremme innovasjon og entreprenørskap i offentlig sektor, blant andre Storby-2010. Lederutvikling er et viktig element utviklingen av offentlig sektor, og HiA deltar i lederopplæring blant annet i Kristiansand kommune. Som omtalt flere andre steder i denne rapporten har høgskolen et omfattende samarbeid med praksisfeltet for profesjonsutdanningene. Dette samarbeidet omfatter blant annet utviklingsarbeid for innovasjon. Høgskolen har dessuten et trekantsamarbeid med Sørlandet sykehus HF og Sørlandets Teknologisenter AS i FORNY-programmet.
- e) Gjennom prosjektet Næringsrettet høgskolesatsing har høgskolen blitt med i to prosjekt som inngår i ordningen med Skattefunn. Se også omtale nedenfor.

Kort redegjørelse for og vurdering av enkeltområder

- Tiltak for å gjøre FoU virksomheten mer yrkesrettet
I 2006 har høgskolen lagt vekt på å styrke FoU-aktiviteten i praksisfeltet for profesjonsutdanningene. Dette spørsmålet er omtalt flere andre steder i rapporten, blant annet i kommentarene til resultatmål 2.1.c, 2.1.d og 2.1.e under hovedmål forskning, og i kommentarene til resultatmål 3.2.c under Innovasjon og entreprenørskap.
- Undervisningstilbud som er relevante i en nyskapingssammenheng, jf. 1.24
De mest sentrale studietilbudene i entreprenørskap er:
 - *Påbyggingsstudium i Entreprenørskap og nettverksøkonomi*
 - [Entreprenørskap og innovasjon \(SE-300\)](#)
 - [Ledelse og samarbeid i nettverk \(ORG300\)](#)
 - [Nettverksøkonomi \(SE-301\)](#)
 - [Forretningsutvikling \(ORG301\)](#)
 - Valgemner ([ME-300](#))
 - [Bedriftsetablering \(DAT218\)](#)
 - [Bachelor-oppgave \(OP-300\)](#)
 - *Enkeltkurs*
 - [Gründer-grunnkurs i etablering av egen bedrift \(ORG105\)](#)
 - [Entreprenørskap for kunstfag \(TFL 107\)](#)
 - [Entrepreneurship and innovation \(ORG 417\)](#)
 - [Entreprenørskap for humanister \(TFL108\)](#)

Høgskolen og Senter for entreprenørskap legger vekt på å skape et tilbud om opplæring i entreprenørskap for studenter som har eller er i ferd med å ta en disiplinutdanning eller en profesjonsutdanning. Erfaringene tilsier at de beste grynderne er de som har annen

kompetanse i tillegg til kunnskap om entreprenørskap og innovasjon.

- Entreprenørskap i lærerutdanningene

Høgskolen tilbyr et halvårsstudium i Endringsledelse i opplæring. Studiet er tilpasset de nye kravene i lærerutdanningen om økt fokus på entreprenørskap og arbeidsliv. Formålet er å gi studentene kunnskap om entreprenørskap, tilrettelegging for læring og ledelse av endrings- og omstillingsprosesser og dermed bidra til å skape et mer innovativt arbeidsliv. Det blir lagt særlig vekt på kompetanseutvikling og nyskaping i offentlig og privat virksomhet.

Studiet omfatter fagene:

- Ledelse av nyskappingsprosesser i barnehage og skole (10sp)
- Entreprenørskap og innovasjon i skolen (10 sp)

Valgfrie emner:

- Ledelse av pedagogisk virksomhet (10 sp)
- Gründer - grunnkurs i etablering av egen bedrift (10 sp)
- Arbeidslivskunnskap for lærerstudenter - ALSO (10 sp)

- Styrking av realfagene, herunder rekruttering av studenter og styrking av fagfeltet

Fakultet for realfag har arbeidet med rekruttering til realfag og styrking av dette fagfeltet på en rekke ulike områder. Fakultetet har deltatt på Forskningstorget i forbindelse med Forskningsdagene, på utdanningsmesser og Åpen dag. I tillegg har fakultetet hatt besøk av elever fra grunnskole og videregående skole som har fått omvisning i undervisningslokalene og prøvd seg med egne eksperimenter på laboratoriene. Faglig tilsatte har også selv vært på videregående skoler og orientert om fakultetets studietilbud.

Fakultetet deltar i MNT-Forum (Matematikk, Naturvitenskap og Teknologi) som er et samarbeid mellom Tekna, PIL, NHO, TBL, Utdanningsavdelingen i Vest-Agder fylkeskommune og Fakultet for realfag. Hensikten med forumet er å skape en møteplass for realfaglærere og arbeidsliv, og dermed øke interessen for realfagene, slik at det i fremtiden blir bedre søkning til studier som krever realfaglig bakgrunn.

Fakultetet har en samarbeidsavtale med Universitetet i Oslo om drift av nettstedet www.matematikk.org. Hensikten med nettstedet er å styrke kompetansen i matematikk blant skoleelever, lærere og foreldre.

Fakultetet har også lagt stor vekt på å tilby gode forkurs i matematikk, primært som en støtte til egne matematikkstudenter, men også som et tilbud til andre. I 2006 var fakultetet deltager i "SciLab" i regi av Norges forskningsråd, med deltagelse av ca. 800 elever fra grunn- og videregående skole.

Fakultet for teknologi arbeider kontinuerlig med å styrke rekrutteringen til ingeniørutdanningene. Av løpende tiltak kan vi nevne: ParAbel, TRES, RENATE-samarbeid, forkurs for ingeniørutdanning, forkurset Realfag og teknologi, Y-veien og arrangementer rettet mot elever i videregående opplæring.

ParAbel er et prosjekt som utvikler nettprogrammer i matematikk og fysikk for videregående skoler (<http://www.parabel.no>). Utviklingsfasen går fram til 2008. Prosjektet finansieres av Utdanningsdirektoratet og HiA, og det støttes faglig av både Matematikk- og Realfagsenteret. Høsten 2005 ble parAbel brukt av 150 skoler, og høsten 2006 var det ca 230 skoler som var registrert som parAbel-brukere.

Forkurs for ingeniørutdanning:

Høsten 2005 hadde forkurset relativt lav søkning (i forhold til tidligere år). Opptaket til forkurset var høsten 2006 igjen oppe på det som har vært ”normalt” nivå over de seinere årene. Hovedtyngden av disse begynte på de tradisjonelle ingeniørstudiene bygg og maskin, enten ved HiA eller andre ingeniørhøgskoler.

TRES (tresemestertilbud for søkere med generell studiekompetanse):

Studietilbudet gir bachelorgrad i ingeniørfag på tre år inklusiv to sommersemester.

- Opptak 2005: Ca. 35 studenter
- Opptak 2006: Ca. 65 studenter

TRES gir et godt bidrag til rekrutteringen til ingeniørutdanningen ved HiA.

Realfag og teknologi ble for første gang tilbudt våren 2005. Målgruppen var søkere med generell studiekompetanse som manglet fordypning i matematikk og fysikk for opptak til bachelorstudier i ingeniørfag. Fra og med våren 2006 har studiet blitt tilbudt som halvårig forkurs (uten studiepoeng).

Y-veien: Opptak fra yrkesfaglig studieretning/mekaniske fag i videregående opplæring til en treårig ingeniørutdanning i maskin/mekatronikk (*Y-veien*) ble for første gang tilbudt høsten 2005. Til tross for kort tid til markedsføring av studiet var søkningen god, og 30 studenter ble tatt opp til et studium tilpasset forkunnskapene til denne studentgruppa. Høsten 2006 ble det tatt opp 28 studenter til maskin/mekatronikk og 1 student til maskin/flyteknikk.

Basisår: Fakultetet har arbeidet med planlegging av et basisår for ingeniørutdanningen etter mønster av et såkalt ”basår” innført i Sverige i 1992. Et slikt basisår (årsstudium) henvender seg til ungdom som har fullført videregående utdanning, allmennfaglig eller yrkesfaglig, men mangler nødvendig fordypning i realfagene for å kunne bli tatt opp på teknologistudier. Planen var opprinnelig oppstart høsten 2006, men den er nå utsatt til høsten 2007.

Andre rekrutteringstiltak i 2006

Rekrutteringsavis – avis med omtale av studier og studiested Grimstad. Rettet mot elever i videregående skole. Avisen sendes til videregående skoler over hele landet.

Karrieredag - Åpen dag/næringslivsdag – presentasjon av studiene ved Fakultet for teknologi og samarbeid med næringslivet i regionen om rekrutteringstiltak. Ca. 30 bedrifter fra Agder-regionen (Kristiansand til Tvedestrand) presenterte seg med stands, andre ble presentert i avis.

Fakultetet deltok også i 2006 på dyreparkfestivalen i Kristiansand dyrepark. Dette arrangementet gir en god anledning til å komme i kontakt med unge mennesker og pirre deres nysgjerrighet og utforskertrang.

For å styrke samarbeidet i landet om rekruttering til MNT-studier, samt arbeide for å etablere lokale MNT-nettverk, har fakultetet ansatt en *Renate-ambassadør* i 40 % stilling. Halvparten av kostnadene blir betalt av Renatesenteret.

Jenter og teknologi er en opplevelsesdag for jenter. Dagen ble arrangert to ganger i løpet av 2006. Arrangementet er svært vellykket med en blanding av faglig informasjon, omvisninger og hyggelig samvær. Her møter unge jenter fra videregående skoler, jenter som studerer ingeniørfag og jenter som allerede er ferdige med studiene og er ute i yrkeslivet, slik at det er mulig å stille spørsmål og få svar direkte. Dette arrangementet er også sikkert en medvirkende årsak til at jenteandelen ved opptak til ingeniørutdanningen økte med 100 % høsten 2005, og fortsatte å øke høsten 2006, 65 % økning i forhold til året før. Jentedagen arrangeres i nært samarbeid mellom Fakultet for teknologi, NHO og NITO.

- Samarbeid med regionale helseforetak regionalt og nasjonalt om forskning
Høgskolen i Agder gjennomgikk i 2005 sine samarbeidsrelasjoner med Sørlandets sykehus HF, SSHF, og det ble undertegnet en ny overordnet samarbeidsavtale. I den forbindelse ble det opprettet et nytt samarbeidsorgan der både rektor ved høgskolen og direktør for sykehuset deltar. Det er nå utpekt et underutvalg som skal se på mulige langsiktige felles satsningsområder innen FoU og kompetanseutvikling. Det er også etablert et større samarbeidsprosjekt med et titals delprosjekter der det deltar forskere både fra høgskolen og sykehuset. Delprosjektene omfatter følgende fagområder: nevromuskulær funksjon, flåttbårne sykdommer, osteoporose – livskvalitet – helseøkonomi, profesjonsetikk i helsefag, ledelse – styring – organisering, rusmisbruk og prosjekt i praksisfeltet.
Prosjektet har støtte fra regionale fond.
Det overordnede samarbeidsorganet diskuterer også hvordan man kan videreutvikle samarbeidet knyttet til etablering av helseutdanninger på det nye Kampus Grimstad.

I tillegg til det som er omtalt ovenfor har fakultetene en rekke samarbeidsrelasjoner og samarbeidsprosjekter med SSHF.

Fakultet for helse- og idrettsfag har en operativ samarbeidsavtale med SSHF der man blant annet tar opp spørsmål knyttet til praksisopplæring for helseutdanningene. Fakultetet har også samarbeid om aktiviteter som:

- Effekt av fysisk aktivitet på voksne med psykiske lidelser
- Læring og fagutvikling i en sykehuskontekst
- Kompetanseutvikling og integrering av nyutdannede sykepleiere ved Sørlandets sykehus SSHF

Fakultet for realfag har samarbeid med SSHF blant annet innen flåttbårne sykdommer.

Fakultete for økonomi og samfunnsfag har et utstrakt samarbeid med SSHF om prosjekter knyttet både til sykehusets stedlige arbeid og til internasjonalt bistands- og katastrofesamarbeid.

Institutt for teologi og filosofi ved Fakultet for humanistiske fag har flere kontaktpunkter med SSHF, både når det gjelder kursvirksomhet og forskning. Samarbeidet har i hovedsak fokus på etikk, særlig profesjonsetikk. To vitenskapelig ansatte har en del av sine stilinger knyttet til SSHF. En ansatt arbeider med en doktoravhandling om legers etiske dilemmaer i en travel sykehushverdag. Ideen om et sammensatt forskningsprosjekt knyttet til helse og identitet har nylig blitt lansert, og her kan instituttet komme til å spille en sentral rolle.

Fakultet for teknologi har et nært samarbeid med SSHF både i forhold til studentprosjekter og forskning. Mobilitet og trådløs sikkerhet er noen av stikkordene, men

anvendelsesrelaterte problemstillinger og ny teknologi som RFID har vært tema. I 2002 ble det etablert et formelt prosjektsamarbeid mellom HiA, SSHF, Grimstad kommune og Telenor FoU Agder: "Sikkerhet i trådløse medisinske datanett", som ble tildelt midler innenfor Norges Forskningsråds program, Medisin og helse, for ansettelse av en Ph.D.-stipendiat.

Fakultet for teknologi har dessuten en Ph.D.-stipendiat som arbeider med rollebasert adgangskontroll, hvor scenarier er utviklet på grunnlag av medisinske problemstillinger og sikker tilgang til medisinske journalsystemer.

I 2003 ble det startet et ph.d.-prosjekt med tittelen "Trådløse biomedisinske sensorer". Dette blir gjennomført i et nært samarbeid med SSHF og med støtte fra Norges Forskningsråd. Prosjektet har allerede ført til flere sampublikasjoner med leger fra sykehuset.

Fra 1992 har det vært samarbeid med Det Norske Radiumhospital (DNR) i Oslo om styring av strålemaskin, oppbygging av ulike typer databaser, posisjonsberegningsprogram for oppfølgende strålebehandling og matematisk behandling av medisinsk bildeinformasjon

Det samarbeides med SINTEF og SSHF om medisinsk bruk av wavelets.

- Endringer i aktiviteten knyttet til entreprenørskap og innovasjon som følge av endringen i Arbeidstakeroppfinnelses loven og UH-loven (jf. Ot.prp. nr 69 (2001-2002) og Ot.prp. nr 79 (2003-2004).

Endringene i arbeidstakeroppfinnelsesloven ble nok av mange oppfattet som et angrep på rettighetene til de vitenskapelig ansatte. Endringen gav institusjonene rettigheter som den ansatte tidligere hadde hatt alene. Høgskolen i Agder har lagt vekt på å få fram at disse rettighetene ikke er ment å være en inntektskilde for institusjonen, men en forpliktelse til å bidra til at ideer blir kommersialisert og videreutviklet til livskraftige bedrifter til gagn for samfunnet. Vi føler nå at skepsisen til den nye loven er i ferd med å avta, og at tilgangen på ideer er i ferd med å ta seg opp igjen.

Høgskolen har vedtatt retningslinjer for håndtering av eierskap i samsvar med den nye loven. Det er også vedtatt retningslinjer for fordeling av eventuelt overskudd mellom institusjon, fagmiljø og oppfinner. Disse retningslinjene er under revurdering med tanke på å øke insentivene til oppfinnerne.

- Forretningsideer mottatt av kommersialiseringsenhet, jf. tabell 2.8, og nye foretak etablert av kommersialiseringsenhet eller teknologioverføringskontor, jf. tabell 2.8
- Se kommentarene til resultatmål 3.2.b ovenfor.

Tabell 2.8 Mottatte foretningsideer m.m.

	Fra aktivitet ved egen institusjon til egen kommersialiseringsenhet	Fra aktivitet ved egen institusjon til samarbeidende kommersialiseringsenhet	Fra aktivitet ved andre institusjoner til egen kommersialiseringsenhet
Mottatte forretningsideer		10	
Registrerte patenter			
Inngåtte lisensieringskontrakter			
Nye foretak etablert			

- Skattefunn (angi antall nye prosjekter i 2006 og samlet budsjett for disse)
Gjennom Næringsrettet høyskolesatsing er HiA med i to prosjekt som har fått støtte fra Skattefunn. Den totale kostnaden for disse prosjektene er 10 mill kr fordelt over tre år. Støtten fra Skattefunn er 1.9 mill kr fordelt over tre år.
- Resultater knyttet til bruk av NFR-virkemidler for økt kontakt med nærings- og arbeidsliv (bl.a MOBI og Næringsrettet høyskolesatsing og Strategiske høyskoleprosjekter). Dette er omtalt flere steder i rapporten blant annet i kommentarene til resultatmål 2.1.d under hovedmål forskning og resultatmål 3.2.c under Entreprenørskap og innovasjon

3.3 Randsonesamarbeid og eksternt finansiert virksomhet

Delmål 3.6

Høgskolen skal forvalte eierskap i datterselskap i tråd med god statlig eierstyring. Høgskolen skal også bidra i randsoneaktiviteter med betydelig interessefelleskap.

Resultatmål:

- a) Det skal etableres samarbeidsavtale med Agderforskning AS
- b) Høgskolen skal bidra til utviklingen av strategi for Agderforskning AS, herunder nye faglige satsingsområder
- c) Høgskolen skal vurdere innhold og videre strategi for FiloNova AS
- d) Høgskolen skal bidra aktivt i utviklingen av Kristiansand Kunnskapspark (KKP)
- e) Samarbeidsavtale med STS skal brukes aktivt.

Resultat:

- a) Gjennomført
- b) I tillegg til etablert samarbeid på eksisterende områder arbeides det med å etablere en satsing på teknologi.
- c) Høgskolen har informert styret i FiloNova as om at rekrutteringsvirksomheten til medisinstudier til universitetet i Poznan, Polen, ikke samsvarer med departementets ønsker. Det forventes at FiloNovas avtale med universitetet i Poznan avvikles i årsskiftet 2006/2007. Høgskolen vurderer fremdeles FiloNova AS som et redskap ifm kommersialisering (TTO-office).
- d) Senter for entreprenørskap samt noen mindre prosjekter er lokalisert i KKP. Høgskolen er representert i styret samt i styringsgruppen for det største prosjektet, Storbyprosjektet. KKP vil etablere seg i nybygde lokaler like ved høgskolen i oktober 2007.
- e) Sørlandets teknologisenter AS, STS er foretrukket kommersialiseringsenhet for HiA i FORNY-programmet. STS er representert i styret for Senter for entreprenørskap. For øvrig samarbeider HiA med STS i Agder IKT-senter. STS etablerer seg nå med avdelingskontor i de nye lokalene i KKP.

Redegjørelse for og vurdering av enkeltområder

- Kort beskrive formålet med eierskap og hvilke mål- og resultatkrav som er satt for eventuelle selskaper institusjonen har etablert selv eller i samarbeid med andre Høgskolen eier 50,1 % av Agderforskning AS. Formålet er i hovedsak å knytte tettere bånd med næringsliv og offentlig sektor gjennom anvendte prosjekter. Agderforskning AS er rutinerne på prosjektarbeid, og gjennom samarbeidsavtaler brukes høgskolens personale inn i prosjektene. Høgskolen har ikke satt eksplisitte resultatkrav, hovedregelen er at overskudd skal brukes til strategisk utvikling i selskapet. Høgskolen nominerer 3 av 5 eieroppnevnte styrerepresentanter, og er representert i styret.

Det vises til omtale av FiloNova AS ovenfor.

- Lønnsbetingelser, pensjonsforpliktelser og annen godtgjørelse for ledere i heleide statlige aksjeselskaper der institusjonen står oppført med eierinteresser. Høgskolen er eieer i FiloNova AS. Selskapet har ingen tilsatte og utbetaler heller ikke styregodtgjørelse.

- Resultater og gjennomføring av eksternt finansiert virksomhet. Høgskolen hadde i 2006 et resultat av eksternt finansiert virksomhet på 0,5 mill kr, av en total omsetning på ca 50 mill kr. Omsetningen er en nedgang i fht 2005, noe som i hovedsak skyldes reduksjon i tildelinger fra Sørlandets Kompetansefond. Resultatet av den eksternt finansierte virksomheten er lavere enn forventet pga. realisering av et akkumulert underskudd ved høgskolens Analyselaboratorium. Virksomheten ved laboratoriet avvikles i 2007.

- Samarbeid med randsoneselskaper, jf. tabell 2.9

Tabell 2.9 Samarbeid med randsoneselskaper.

Samarbeidspartner	Eierandel	Styredeltakelse	Avtale om personalutveksling	Antall Årsverk
Filonova as	100%	1 (enestyre)	Ja	0,5
Agderforskning as	50,1%	HiA nominerer til 3 av 5 plasser. 2 tilsatte ved HiA sitter i styret	Tilsatt ved HiA kan ha bistilling i AF AS, og motsatt. I tillegg inngås det avtaler ifm enkeltprosjekt. Det er inngått avtale mellom eierne av Agderforskning	0,45

3.4 Formidling

Delmål 3.3:

Høgskolene skal formidle resultatene av forskning og utviklingsarbeid til allmennheten og ulike interessegrupper.

- a) HiA skal gi ut et populærvitenskaplig tidsskrift
- b) HiA skal styrke sin posisjon i dagspressen, både i form av journalistisk omtale og innlegg
- c) Forskningsdagene skal gjennomføres med minst samme oppslutning som i 2005
- d) HiA skal opprettholde dagens nivå på arrangementer rettet mot regionale brukergrupper (Sørlandske lærerstevne, næringslivsdager etc.)
- e) HiA skal videreutvikle nyhetsformidlingen på egne nettsider
- f) HiA skal nå ut til aktuelle interessenter gjennom nettverk som næringshagenettverket, NODE (nettverk for offshoreindustri), Agder IKT-senter, PRAXIS-sør (nettverk for sosialt arbeid og barnevern) og partnerskapsskoler.

Resultat:

- a) Det er arbeidet med artikler til et populærvitenskaplig tidsskrift, men det har ennå ikke kommet ut. En del av stoffet er formidlet gjennom høgskolens nettsider og på annen måte.
- b) I 2006 registrerte Høgskolen i Agder 813 omtaler og innlegg i media. Det søkes elektronisk på ordene "HiA" og "Høgskolen i Agder". Det er en økning – ca 3% - fra året før. Det er også registrert en økning i antall artikler i riksdekkende medier, som Dagens Næringsliv og Aftenposten.
- c) Drøyt 100 ansatte deltok i aktiviteter knyttet til forskningsdagene i 2006. Programmet var velfyllt med i alt sju hovedprogramposter og sju andre aktiviteter (åpne foredrag, utstillinger etc.) Av hovedprogrampostene er Forskningstorget i Kristiansand det største, med 11 boder og ca 5500 besøkende. Torget er et samarbeid med blant andre Sørlandets sykehus HF og næringslivsbedrifter i regionen. I tillegg deltar anslagsvis 4000 besøkende på de øvrige arrangementene, samt anslagsvis 2000 besøkende på forskningstorget i Grimstad.
Nytt i år var en fotokonkurranse for barn og unge mellom 12 og 16 år. Det kom inn i alt 150 bilder, og førte til en egen utstilling på Sørlandets Kunstmuseum. Tiltaket var faglig ledet av en fotokunstner, og det ble presentert med et innslag på NRK TV og to oppslag i Fædrelandsvennen. Av andre tiltak skal nevnes Møt en Agder-forsker. I alt ble ca 30 forskere bestilt til videregående skoler i Agder etter en menyliste med forskere fra HiA og SSHF.
- d) I 2006 deltok det 2200 lærere fra Agder på Sørlandske lærerstevne, og dette arrangementet har hatt en jevn framgang. Også i år ble det arrangert karrieredag/åpen dag/næringslivsdag ved Fakultet for teknologi der 30 bedrifter deltok, noe som er en klar økning. Under forskningsdagene deltar Høgskolen i Agder sammen med kommuner, fylkeskommuner og næringslivet i konferansen felles mål på Agder, og den trakk godt med folk. Fakultet for kunsthøgskolen har en utstrakt arrangementsvirksomhet, alene og sammen med andre. Blant annet er fakultetet tungt inne i Punkt-festivalen i musikk.
- e) Høgskolen har økt antall publiserte nyhetsartikler på egne nettsider (Ukenytt) til 402 i 2006, en økning på ca. 3% prosent fra året før. Forøvrig arbeides det med en ny nettportal,

der det vil bli bedre mulighet til å synliggjøre nyheter fra og om høgsolen på nettstedets førsteside.

- f) Kontakten gjennom næringsnettverk og praksisnettverk er omtalt flere steder i rapporten, blant annet i kommentarene til resultatmålene 2.1.d og 2.1.e under hovedmål forskning. Disse nettverkene som høgsolen deltar i for å styrke sin forsknings- og utviklingsaktiviteten er også svært gode arenaer for brukerrettet formidling og for dialog om relevans for utdannings- og forskningsaktiviteten ved HiA.

Kommentarer til enkeltområder:

- Publikumsarrangementer, populærvitenskaplige bidrag og utgivelse av tidsskrifter
En del publikumsrettede arrangementer og populærvitenskaplige bidrag i media er omtalt ovenfor. Fakultetene rapporterer om økt aktivitet og økt interesse for seminarer og arrangementer. Mange av de ansatte benyttes jevnlig som foredragsholdere i ulike fora og er ofte synlige i mediene, både lokale og nasjonale, med faglige synspunkter. Generelt kan sies at denne utadrettede virksomheten er økende i omfang.
Høgsolen gir hvert år ut en FoU-katalog der også populærvitenskaplige bidrag tas med.

- Kunstnerisk utviklingsarbeid og kunstnerisk virksomhet
Fakultet for kunsthøgskolen arbeider målrettet med å styrke kunstnerisk utviklingsarbeid innen alle de tre kunsthøgskolene fakultetet dekker. En del av dette er omtalt andre steder i rapporten.

Det foregår spennende virksomhet innen kunst og håndverkfeltet, med utstillinger og utprøvningsvirksomhet både innen nyere og mer tradisjonelle uttrykk. Spesielt kan det nevnes samarbeidet med Kristiansand Grafiske Verksted om papirbasert kunst. Det er produsert et større digitalt storytelling-program om restaurering av gamle hus. Innenfor teaterfeltet er flere av de tilsatte aktive med forestillinger, spesielt rettet mot barn og unge både i egen regi og i regi av Agder Teater. Fakultetet har et omfattende internasjonalt samarbeid innen populærmusikk og rytmisk musikk og har nylig styrket sin toppkompetanse på dette området.

Fakultetet samarbeider med regionale kunstinstitusjoner som Agder Teater, Kristiansand Symfoniorkester, Agder Kunstmuseum om kunstneriske utviklingsarbeider. Fakultetet er også engasjert i kulturinkubatoren i Kristiansand kunnskapspark AS.

Årlig arrangeres det en rekke åpne konserter, teaterforestillinger og utstillinger og svært mange skoleforestillinger og –konserter.

Større offentlige utstillinger eller framførelser som går ut over naturlig løpende virksomhet ved institusjonen:

- Solveig Slettahjell : “Good Rain” Curling legs 2006
- Arild Andresen. Separatutstilling Galleri Bi-Z Kristiansand nov. 06
- Asbjørn Arntsen: Like til Betlehem- Agder Teater des. 2006

3.5 Rekruttering

Delmål 3.4:

De statlige høyskolene skal gjennom tiltak i studentrekrutteringen medvirke til mindre kjønnsdelt arbeidsliv

HiA skal i tillegg til generelle rekrutteringstiltak gjennomføre selektive tiltak rettet mot studier som tradisjonelt utdanner til yrker preget av et kjønnsdelt arbeidsliv.

Resultat:

I 2006 har høyskolen lagt særlig vekt på rekruttering av kvinner til ingeniørutdanningen, se omtale under delmål 1.1 og i kapittel 3.2. Det har vært fokus på rekruttering av kvinner til realfagene i forbindelse med tiltak omtalt under delmål 1.3 og i kapittel 3.2. I førskolelærerutdanningen er nye mannlige studenter spesielt fulgt opp i 2006 for å forhindre uønsket frafall. Tiltaket har vært finansiert av høyskolens førstesemestertiltak.

Delmål 3.5:

De statlige høyskolene skal øke rekrutteringen av studenter med minoritetsspråklig bakgrunn

HiA skal fokusere på rekruttering og integrering av denne gruppen.

Resultat:

HiA tilbyr, sammen med 7 andre institusjoner, en tospråklig bachelor for lærere. Innenfor dette samarbeidet har HiA til nå hatt ansvar for 60 studiepoeng (ca 30 %). Over tid vil fordelingen mellom institusjonene variere både mht. faglig kompetanse og kapasitet.

Redegjørelse for og vurdering av enkeltområder:

- Rekrutteringstiltak rettet mot kvinnelige studenter

Jfr omtale under delmål 3.4.

- Tilretteleggelse av studieløp som kan føre til kvalifisering av minoritetsspråklige med erfaring fra skole og barnehage

Det vises til omtale av tospråklig bachelor for lærere over.

Hovedmål 4:

Universiteter og høyskoler skal ha personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene

4.1 Økonomi

Delmål 4.1:

Høgskolene må ha en økonomiforvaltning som tar hensyn til de strategiske prioriteringene ved institusjonene og fremtidige økonomiske bindinger

Budsjettfordelingsmodellen skal ha kriterier og insitamenter som stimulerer til gjennomføring av strategiplanen

Resultat:

Det er foretatt en tilpasning til KDs kriterier for resultatbasert omfordeling (RBO) på bakgrunn av forskning og forskningsmidler. Nivået på satsingstiltak er opprettholdt.

Redegjørelse for rapporteringsdata fra regnskap 2006

- Resultatdisponering

Høgskolens resultat er i sin helhet tillagt virksomhetskapitalen.

- Likviditetsutvikling

Høgskolen har god likviditet, og en positiv likviditetsutvikling.

- Avsetninger

Høgskolens avsetninger har økt med kr 42,5 mill i 2006. Endringen kan kategoriseres slik:

	2006	2005	Endring
NFR	7 558	5 590	1 968
Disponeringer ved BAO	44 576	50 391	-5 815
Styrets fond	81 403	48 662	32 741
Udisponert BAO	1 452	-9 927	11 379
Udisponert styret/ikke fordelte midler	15 284	13 059	2 225
Sum	150 273	107 775	42 498

Størsteparten av økningen skyldes fondsavsetningene styret gjør i budsjett- og regnskapsvedtakene, begrunnet i fremtidige økonomiske forpliktelser.

Styret er godt kjent med institusjonens avsetninger av strategisk art (fondsavsetningene) og det er konkrete planer for bruk av disse i perioden frem til 2011. Styret behandlet grundig avsetningene i november 2006 (jfr styresakene 168/06 og 169/06 som kan finnes på HiAs nettsider).

Kommentarer til utvalgte områder

- Ressursbruk og resultater

Høgskolen betrakter statsoppdraget for 2006 som tilfredsstillende gjennomført, samtidig som styret har tatt hensyn til strategiske prioriteringer og gjennom avsetninger tatt høyde for fremtidige forpliktelser.

Kommentarer til kostnader, årsverk og areal kommer etter 15.2 (tabellen nøkkeltall settes inn og kommenteres).

- Økonomisk stilling og fremtidsutsikter

Høgskolen i Agder forventer ikke store svingninger i komponentene som inngår i finansieringssystemet. I budsjettet for 2007 var det en liten nedgang i RBF-tildelingen, og det er satt av noe midler for å møte den type nedgang fra årene 2002-2006 da høgskolen hadde en vesentlig økning i de resultatbaserte bevilgningene. Økonomien er robust og kan ta høyde for svingninger i finansieringskomponentene. Vi har imidlertid lagt til grunn i budsjettet for 2007 at det uspesifiserte kuttet høgskolen fikk blir kompensert for 2008.

Delmål 4.2:

Høgskolene må videreutvikle budsjett- og økonomisystemene og sørge for nødvendig opplæring av personalet

HiA skal videreutvikle de eksisterende systemene for budsjett- og økonomistyring og vurdere/anskaffe nye systemer for bedre økonomistyring. I dette ligger også å innføre en tilfredsstillende selvbetjeningsmodul for reiseoppgjør for å sikre effektiv ressursbruk på dette området.

Resultat:

Det jobbes kontinuerlig med å utvikle de eksisterende systemene. Scanning av faktura er innført. Høgskolen vurderer anskaffelse av innkjøpsstøttesystem, eventuelt innkjøpssystem. Høgskolen deltar aktivt i sektorens arbeid med å kartlegge prosjektstyringsverktøy. Selvbetjeningsmodul for reiseoppgjør vil bli innført i 2007, etter at SSØs nye versjon er vurdert som tilfredsstillende for våre behov.

Kommentarer til utviklingen av enkeltområder:

- Tiltak knyttet til kompetanseheving, jfr tabell 3.8

Tabell 3.8 Kompetanseheving.

Antall tilsatte som deltar på mastergrad- eller dr. gradsprogrammer		Antall med opprykk i undervisnings- og forskerstillinger i 2006			
Mastergrad	Dr. grad	Høgskolelektor	Førstelektor	Førsteamanuensis	Professor
<u>5</u>	<u>67</u>	<u>2</u>	<u>10</u>	<u>7</u>	<u>1</u>

Høgskolen viser til tidligere kommentarer om tilsatte som deltar på dr. programmer.

- Tiltak knyttet til kvalitetsutvikling av budsjett- og økonomisystemene, herunder tilrettelegging for relevant styringsinformasjon

Høgskolen implementerte høsten 2005 en forbedret regnskapsrapportering til styret, og har gjort enkelte forbedringer på den i 2006. Forbedringene knytter seg i første rekke til eksternt finansiert virksomhet.

Budsjettmodellen inneholder insentivsystemer, og på forskningssiden er disse noe tilpasset KDs RBO.

Høgskolestyret vedtok i mars å gjøre analyser av frafall og strykprosent ved fakultetene. Det har vært særlig arbeidet med å fremskaffe relevante data fra FS og kvalitetssikre disse for å gi grunnlag for gode analyser og effektive tiltak. De fleste tiltakene vil først ha effekt i 2007.

Høgskolen har deltatt aktivt i UHRs arbeid med mål- og resultatstyringssystemet for sektoren. På sikt skal dette gi bedre ledelsesinformasjon internt.

- Innføring av elektronisk anskaffelsessystem

Høgskolen har i samarbeid med flere institusjoner i sektoren søkt om utsettelse til 2007.

- Innføring av ehandel og elektronisk fakturabehandling

Scanning av faktura er innført. Enkelte av høgskolens leverandører har lagt til rette for ehandel.

4.2 Institusjonens styring

Det har ikke vært endringer i høgskolens styremodell for 2006, jfr tabell 3.7.

Tabell 3.7 Valg av intern styremodell.

Intern ledelsesmodell	Delt faglig og adm ledelse		Enhetlig faglig og adm ledelse
	Valgt faglig leder	Tilsatt faglig leder	Tilsatt enhetlig leder
	Med valgt styre	Med valgt styre	Uten styre eller råd
Fakultet for helse og idrettsfag		x	
Fakultet for humanistiske fag	x		
Fakultet for kunstfag		x	
Fakultet for pedagogikk	x		
Fakultet for realfag	x		
Fakultet for teknologi		x	
Fakultet for økonomi og samfunnsfag		x	
Lærerutdanningsledelsen*			x

* Lærerutdanningen er matriseorganisert ved HiA. Lærerutdanningsledelsen har tilsatt dekan som er både faglig og administrativ leder for utdanningen. I tillegg er det studieledere for hver lærerutdanning. Ansvaret for undervisningen og alle faglige tilsatte er i fakultetene.

Perioden for rektor og dekaner samt de fleste studieledere går ut 1. august 2007. Det er vedtatt å fortsatt ha delt ledelse på institusjonsnivå, med valgt rektor og en blanding av valgte og tilsatte dekaner etter vedtak i høgskolestyret. Ordningen med studieledere er vedtatt avsluttet, fra 1. august 2007 skal det tilsettes instituttledere.

Ordningen med prorektor avsluttes også, i stedet skal det tilsettes to viserektorer med ansvar for hhv utdanning og forskning/formidling/samfunnskontakt.

1. august 2007 vil antall fakulteter bli redusert fra 7 til 5, idet Fakultet for humanistiske fag og Fakultet for pedagogikk slås sammen og Fakultet for realfag slås sammen med Fakultet for teknologi.

Det pågår en gjennomgang av administrativ organisering, denne skal vedtas våren 2007 og implementeres fra 1. august.

4.3 Personal

Delmål: 4.3:

Høgskolene skal gjennom egen personalpolitikk medvirke til et mindre kjønnsdelt arbeidsliv. Høgskolen ønsker tilnærmet lik fordeling av kvinnelige og mannlige studenter på alle studier, fagområder og blant stipendiater/doktorgradsstudenter

- a) HiA skal bedre fordelingen kvinnelige og mannlige ansatte i de ulike stillingskategorier og utjevne lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i tilsvarende stillinger.
- b) Ved alle utlysinger skal det gjøres vurdering om stillingen skal utlyses med spesiell oppfordring til det underrepresenterte kjønn om å søke.
- c) Handlingsplanen for likestilling skal revideres i år 2006.

Resultat:

- a) Her går tallene i riktig retning ved ansettelse, jfr tabell 3.1.

Lønnsforskjeller behandles systematisk nå som en har god tilgang på statistikk gjennom SAP. I lokale lønnsoppgjør har HiA oppfylt foringen om å forfordele kvinner på en god måte (kvinner utgjorde 43 % av lønnsmassen, men er tildelt 46.76 % av potten for lokale lønnsforhandlinger per 1.8.2006.)

- b) Det gjøres rutinemessig vurderinger ved hver utlysning om stilling skal utlyses med spesiell oppfordring til det underrepresenterte kjønn om å søke.
- c) Ny handlingsplan skal behandles i Likestillingsutvalget 15. februar 2007. En tar sikte på å legge den frem for styret våren 2007

Redegjørelse og vurdering av utvalgte områder

- Andel kvinner i ledende administrative stillinger, jf. tabell 3.1:
Andel kvinner var 26,67 % i 2006, mot 21,43 % i 2005, altså en økning
- Andel kvinner i undervisnings- og forsker stillinger, jf. tabell 3.1
Andel kvinner i 2006 38,67 %, mot 37 % i 2005, altså en økning.
- Andel kvinner i stipendiat og postdoc stillinger, jf. tabell 3.1
Andel kvinnelige stipendiater i 2006 55,98 %, omtrent som i 2005 (55,33%)
Andel kvinnelige i post doc stillinger i 2006 54,55 %, en økning fra 2005 (34,48 %).
- Andel kvinner av nytilsatte i vitenskapelige stillinger

I 2006 gjennomført 29 nytilsetninger. Av disse var 58,6 % kvinner. I 2005 hadde høghskolen 25 nytilsetninger, av disse 36 % kvinner.

- Andel kvinner av internt avansement i vitenskapelige stillinger
19 personer fikk faglig opprykk i 2006. Av disse var 36,8 % kvinner. I 2005 fikk 12 personer faglig opprykk. Av disse var 50 % kvinner.

- Gjennomsnittslønn for kvinner og menn etter stillingsgruppe
Statistikk viser at kvinner totalt sett har lavere gjennomsnittslønn, men for de høyeste faglige stillingene er det en god fordeling.

KJØNN	ANTALL	%- KJØNNSFORD	ÅRSLØNN - KJØNN	%-KJØNNSFORD - LØNN	ÅRSVERK
Mann	484	50,21	179 829 682,68	55,51	429,03
Kvinne	480	49,79	144 116 628,36	44,49	406,94

- Kjønnfordeling heltids- og deltidsansatte
Menn har i større grad enn kvinner bijobber. Høghskolen har ikke utstrakt bruk av bistillinger.

- Tiltak som er satt i verk for å øke likestillingen i virksomheten, jf. likestillingsloven § 1a
 - Høghskolen har et årsstudium og et 10 studiepoeng tilbud i temaet Likestilling
 - Årlige konferanser for regionen om likestillingsspørsmål. Konferansen våren 2006 hadde temaet ”Visjon og virkelighet” - med fokus på arbeidslivet på Sørlandet

4.4 Helse, miljø og sikkerhet

Delmål 4.4

Høghskolen skal ha utfordrende, trygt og trivelig arbeidsmiljø. Det skal arbeides for at det stilles klare forventninger til alle ansatte og til at alle ansatte har påvirkningsmuligheter og utviklingsmuligheter.

Det skal holdes medarbeidersamtaler med alle tilsatte i teknisk/administrative stillinger årlig. Tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger skal årlig gis tilbud om medarbeidersamtaler.

HMS-gjennomgangen for 2006 viser at det er god oppfylning av dette målet for teknisk administrativt personale. Noen driftsenheter har forbedringspotensiale.

Tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger har fått tilbud om medarbeidersamtaler i 2006. Styret har nå i mandatene for de nye instituttlederstillingene fastsatt at disse lederne skal gjennomføre medarbeidersamtalene. Det gir nye og bedre muligheter for å gjennomføre en målsetting om at tilnærmet alle skal ha slike samtaler årlig.

Tallene for gjennomføringsgrad av medarbeidersamtaler legges frem for styret våren 2007.

Redegjørelse og vurdering av HMS på utvalgte områder

- Uvikling i sykefravær, jf. tabell 3.9

Det er en viss økning i sykefraværet, fra totalt sett 3,61 % i 2005 til 4,61 % i 2006. Det er vanskelig å si om dette skyldes bedre rapporteringsrutiner eller reell økning. Det har sannsynligvis vært underrapportering, spesielt for faglig ansatte. Dette forklares med den friheten som har vært under Særavtalen for undervisnings- og forskerpersonale, til ikke å tidregistrere vanlig arbeidstid. Høgskolen vil holde sykefraværsutviklingen under oppsikt fortsatt.

- Eventuelt pålegg fra tilsynsorganer og oppfølging av disse innenfor HMS-området
Det har kommet følgende bemerkninger:
- Fra NAV Trygd om oppfølgingsplaner for spesielt langtidssykefravær. Disse blir fulgt opp rutinemessig.

- Forhold knyttet til det ytre miljø, herunder eventuelt pålegg fra tilsynsorganer og oppfølging av disse
Ingen i 2006. (Inspeksjon fra Fylkesmannens miljøvernavdeling 9.2.2007.)

4.5 Bygg og leie

Delmål 4.5

Høgskolen skal ha lokaler tilpasset en moderne høyere utdanningsinstitusjon

Inngå leieavtaler for Kampus Grimstad og utøvende musikkutdanning på Kampus Kristiansand.

Resultat:

Det ble i 2006, som KD er særskilt informert om, inngått forpliktende avtale med Ugland Eiendom AS om leie av nye lokaler i Grimstad som også gjør det mulig å avvikle alle leieavtaler i Arendal. De nye lokalene, Kampus Grimstad, skal stå ferdig til bruk 01.08.09. Prosjektet innebærer en modernisering og bedre tilpasning til virksomheten, samt en arealeffektivisering tilsvarende 6.000 m².

Det var per 31.12.06 ikke inngått forpliktende avtale med Statsbygg om leie av nye lokaler på Kampus Kristiansand til den utøvende musikkutdanningen. Arbeidet med detaljprosjektering av de nye lokalene avventer en avklaring med Kristiansand kommune om sambruk/framleie til kulturskolen. Erfaringene med slik sambruk er positive i nåværende lokaler i Kristiansand sentrum. Avklaringen vedr kulturskolen ventes i løpet av våren 2007. Deretter kan detaljplanleggingen starte opp og arbeidet med forpliktende leieavtale slutføres.

Kommentarer til enkeltområder

- Arealer

Kampus Kristiansand

Jevn og god vekst i antall studenter de siste årene har økt arealpresset. Situasjonen oppleves imidlertid foreløpig som akseptabel.

Full samlokalisering av virksomheten i Kristiansand på Kampus Kristiansand er et mål. Den utøvende musikkutdanningen foregår fortsatt fra leide lokaler i Kristiansand sentrum. For nærmere omtale av framdriften i samlokaliseringssaken vises det til høgskolens

budsjettforslag for 2008. Samlokaliseringen innebærer ingen økning av de samlede arealer i Kristiansand til tross for at utøvende musikkuttdanning har hatt 40 % økning i studenttallet siden nåværende bygningsmasse i sentrum ble tatt i bruk. Denne effektiviseringen skyldes at den planlagte nye bygningsmassen på Kampus Kristiansand er mer optimalisert i forhold til virksomheten enn dagens lokaler.

Husleie for de nye lokalene til den utøvende musikkutdanningen dekkes innenfor HiAs budsjetttramme og ev også delvis gjennom framleie til Kristiansand kulturskole.

Bygg for utøvende musikkutdanning er utstyrskrevene. Det søkes derfor om 20 % av byggekostnadene – 12 mill kr til inventar og utstyr fordelt over perioden 2008-2010. Tiltaket er prioritert på 2. plass i budsjettforslaget for 2008.

Grimstad og Arendal

Arealsituasjonen i Grimstad og Arendal er ikke optimal. Alle vurderinger av tiltak vedr bygningsmasse/bygningsmessig infrastruktur i Grimstad (både Grooseveien og Dømmesmoen) og i Arendal blir imidlertid nå sett i lys av avtalen med Ugland Eiendom AS om en ferdigstilt Kampus Grimstad august 2009, samt styrets vedtak om at studiemiljøene i Arendal og Grimstad hver for seg er for små og faglig for smale til å bære et attraktivt studiemiljø på lengre sikt.

Husleie for Kampus Grimstad dekkes innenfor HiAs budsjetttramme.

Høgskolen har opparbeidet seg avsetninger for å kunne delfinansiere inventar og utstyr til nybygget. Høgskolen anslår behovet til om lag 15 % av byggekostnadene, dvs. ca 80 mill kr. Høgskolen søker om halvparten av dette, 40 mill kr, i øremerket bevilgning i perioden 2008-2010. Tiltaket er prioritert på 3. plass i budsjettforslaget for 2008.

- Intern husleieordning

Høgskolen praktiserer ikke internhusleie som virkemiddel i styringen av virksomheten. Overordnet arealdisponering håndteres i fellesadministrasjonen.

- Salg av eiendommer for å finansiere kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisning og forskningsformål

Samtlige lokaler høgskolen disponeres på leiebasis. Høgskolen har i 2006 derfor ikke foretatt noe salg av eiendommer.

- Vedlikehold av bygningsmassen

For tiden verken forvalter eller leier høgskolen bygg som gjør det påkrevd med strategi og investeringsplan for bygningsmessig vedlikehold.

Høgskolen foretar imidlertid avsetninger for å dekke behovet for løpende bygningsmessige tilpasninger og utskifting av inventar og utstyr. Som ledd i kvalitetssikringen av lærerutdanningene, og som del av en større organiseringsprosess er det vedtatt etablert en avdeling for lærerutdanning. Gimlemoen 46 (2.254 m²) er i den forbindelse vedtatt ombygget og tilpasset for en å gi en samlet lokalisering av avdelingen, og for å gi lærerstudentene en tydelig fysisk tilhørighet. Styret har også vedtatt et tilbygg til bygningsmassen som i dag disponeres av Fakultet for humansistiske fag. Tilbygget skal bl.a. erstatte en brakkerigg med

utilfredsstillende kontorforhold. Brakkeriggen vil bli revet/fjernet. Tilbygget vil også bidra til en bedre tilrettelegging for den vedtatt sammenslåingen av Fakultetet for humanistiske fag og Fakultet for pedagogikk.

Begge ovennevnte tiltak, med samlet kostnadsramme på 35 mill kr; har bare blitt mulig som følge av høgskolens flerårige strategiske avsetninger til bygningsmessige tilpasninger for å følge opp bl.a. organisatoriske endringer.

- Bruk av fullmakt til å inngå leie av lokaler finansiert over institusjonens grunnbudsjett, herunder avsluttede og nye leieforhold i 2006.

Kristiansand Kunnskapspark igangsatte høsten 2006 bygging av nye lokaler på Gimlemoen. Dette innbar at Gimlemoen 19 ble revet og høgskolens leieforhold med Kristiansand kommune avvirket. Bygget var på 217 m² med en årlig leie på kr 164.000.

Det har i 2006 blitt inngått avtale om forlengelse av leieavtalen for Vinkelbygget (578 m²) i Grooseveien, Grimstad. Forlengelsen gjelder for perioden 01.08.08 til 31.12.09. I tillegg ble det i 2006 inngått avtale om leie av 10 parkeringsplasser pluss et åpent parkeringsareale i Arendal. Årlig leie til sammen kr 35.400. I tillegg må høgskolen besørge brøyting av det åpne arealet.

4.6 Miljøspørsmål/miljøledelse

Delmål 4.6

Høgskolen skal ha et bevisst forhold til sin påvirkning av det ytre miljø

HiA skal ha ytterligere bevissthet internt innenfor områdene innkjøp, energi, avfallshåndtering og transport.

Resultat:

Høgskolen har godt tilrettelagte systemer for energibruk og avfallssortering. Kampus Kristiansand bruker fjernvarme og er utstyrt med automatiske lysslukkere. På samtlige campus følges de kommunale avfallssorteringsrutinene. Husholdningsavfall fra undervisningen i heimkunnskap komposteres i egne kompostbeholdere ved høgskolen.

Det er stadig større bevissthet på å utnytte elektronisk kommunikasjon fremfor papirkommunikasjon. Mye av høgskolens saksbehandling foregår i dag elektronisk, kun med utskrift der signatur er nødvendig eller når saker skal i det offisielle arkivet. Høgskolens styrepapirer legges i dag på internett i fullstendige versjoner, og det sparer mye papir og kopiering. Arkiv- og saksbehandlingssystemet Ephorte er under innføring, dette kan gi ytterligere reduksjon i papirkopier.

Høgskolen har videokonferanseutstyr på samtlige campus, utstyr som benyttes både til undervisning og møter. Men det er ikke til å legge skjul på at det foregår mye bilkjøring mellom høgskolens virksomhetssteder i Kristiansand, Grimstad og Arendal, samt mye annen reisevirksomhet både nasjonalt og internasjonalt. Det er ikke gjort noen kartlegging av hvor mange av disse reisene som kunne vært erstattet av videokonferanser. Høgskolen deltar aktivt i "Sykle til jobben"-aksjonen, og oppmuntrer de ansatte til å delta i denne fremfor å bruke bil til jobb. Hvert år stiller høgskolen en sykkel i hovedpremie under denne aksjonen.

Høgskolen følger NHDs veiledning og regelverk for miljøhensyn ved innkjøp, samt GRIPs råd om innkjøp. Samtlige anbudsinvitasjoner inneholder et eget avsnitt om miljømessige hensyn, tilpasset de produktene som inngår i anbudet.

Delmål 4.7 (Personal)

Høgskolen skal ha klare retningslinjer for å sikre at rekrutteringsprosesser får et vellykket resultat. Høgskolen skal delta i nasjonalt arbeid for å utvikle og rulle ut SAP som personalsystem i sektoren.

Det skal i 2006 utarbeides klare prosedyrer for hvilke tiltak som skal gjøres ved enhver tilsetting for å sikre at den søkeren som best tilfredsstillers institusjonens behov tilsettes.

Resultat:

Styret har nå gitt tilsetningsutvalget for forsker- og undervisningsstillinger fullmakt til å pålegge å gjennomføre følgende kvalitetssikring ved hver tilsetting:

- intervju
- prøveforelesning
- referansesjekk.

Unntak vil kun gis i særskilte tilfeller for midlertidig stillinger.

VEDLEGG – TABELLER

1.Studentdata:

- 1.1 Søkertall vår og høst 2006, fordelt fakultet/utdanning og studienivå
- 1.2 Opptakstall vår og høst 2006, fordelt fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel) |
- 1.3 Nye opptatte/registrerte studenter, hele 2006, fordelt fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel) |
- 1.4 Registrerte studenter høsten 2006, fordelt fakultet/ utdanning og studienivå (egenfinansiert andel) |
- 1.5 Studiepoengstatistikk 2006 - "nye" studiepoeng (egenfinansiert andel beståtte 60-studiepoengsenheter) |
- 1.6 Studiepoengstatistikk 2006 - "gjentak" (egenfinansiert andel beståtte 60-studiepoengsenheter) |
- 1.7 Avlagte studiepoeng og registrerte studenter med ekstern finansiering
- 1.8 Ferdige kandidater 2006, fordelt fakultet/ utdanning og studienivå (egenfinansiert andel) |
- 1.9 Utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogrammer, året 2006
- 1.10 Etterutdanning, 2006
- 1.11 Fleksible utdanningstilbud, 2006 og prognose 2007
- 1.12 Etterutdanning – kostnader og inntekter
- 1.13 Videreutdanning – kostnader og inntekter
- 1.14 Nye studietilbud som er igangsatt i 2006
- 1.15 Avviklede studietilbud i 2006
- 1.16 Prosentdel praksis på studieprogram
- 1.17 Gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan, 2006
- 1.18 Uteksaminerte allmennlærerkandidater, valg av fordypning ved statlige høyskoler, 2006
- 1.19 Videreutdanninger for allmennlærere ved statlige høyskoler, 2006
- 1.20 Praktisk-pedagogisk utdanning - fagbakgrunn for uteksaminerte kandidater
- 1.21 Praktisk-pedagogisk utdanning - fagbakgrunn for uteksaminerte kandidater med bakgrunn fra yrkesfag, 2006
- 1.22 Integreerte 4- og 5-årige masterprogram i lærerutdanning
- 1.23 Samarbeid med høyere utdanningsinstitusjoner
- 1.24 Undervisningstilbud i nyskapingssammenheng
- 1.25 Fullføring på utvalgte utdanninger
- 1.26 Skikkethetsvurdering

2.Forskningsdata:

- 2.1 Nye doktorgradsavtaler, hele 2006
- 2.2 Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2006
- 2.3 Avlagte doktorgrader, hele 2006
- 2.4 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, personer finansiert over

institusjonens grunnbudsjett, hele 2006

2.5 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, personer finansiert over Norges Forskningsråd, hele 2006

2.6 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, personer finansiert over andre eksterne kilder, hele 2006

2.7 EU-finansierte prosjekter

2.8 Mottatte forretningsidéer med mer

2.9 Samarbeid med randsoneinstitusjoner

3.Personaldata:

3.1 Tilsatte (årsverk), 2006

3.2 Årsverk i stipendiatstillinger, høst 2006

3.3 Mellomledere (Data til AAD), 2006

3.4 Tilsatte/engasjerte som time-/hjelpelærere, 2006

3.5 Mobilitet blant vitenskapelige ansatte/ "gjesteforskere", 2006

3.6 EU-direktiv for gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner - antall godkjenninger i 2006

3.7 Valg av intern styremodell

3.8 Kompetanseheving

3.9 Sykefravær

4.Økonomidata:

4.1.1 Resultatregnskap (beløp NOK i hele 1000)

4.1.2 Balanse (beløp NOK i hele 1000)

4.1.3 Kontantstrømoppstilling (beløp NOK i hele 1000)

Noter

4.3 Plan for disponering av tildelt bevilgning 2007

5.Arealdata:

5.1 Oversikt over gulvareal og utgifter til husleie m.m. i 2006

6. Annet:

6.1 HiA og Samskipnaden

1.1 Søkertall vår og høst 2006, fordelt fakultet/utdanning og studienivå

Studium	Lavere grad		Mastergrad		Høgskolekandidatutdanning		Videreutdanning		Uspesifisert nivå		Total	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Vår												
Annet	104	116	-	-	-	-	-	-	-	-	104	116
Historisk-filosofiske fag	216	362	-	-	-	-	-	-	-	-	216	362
Idrettsutdanning	43	83	-	-	-	-	-	-	-	-	43	83
Matematisk-naturvitenskapelige fag	40	68	-	-	-	-	-	-	-	-	40	68
Pedagogiske fag	68	86	-	-	-	-	49	50	-	-	117	136
Samfunnsvitenskap	23	35	16	24	-	-	-	-	-	-	39	59
Studieprogram videregående nivå	-	-	-	-	-	-	-	-	5	29	5	29
Sum Vår	494	750	16	24	-	-	49	50	5	29	564	853
Høst												
Allmennlærerutdanning	617	935	-	-	-	-	-	-	-	-	617	935
Annet	1 548	2 100	-	-	-	-	-	-	-	-	1 548	2 100
Bioingeniørutdanning	184	249	-	-	-	-	-	-	-	-	184	249
Ernæring	387	469	-	-	-	-	-	-	-	-	387	469
Examen philosophicum	31	48	-	-	-	-	-	-	-	-	31	48
Faglærerutdanning	72	133	-	-	-	-	-	-	-	-	72	133
Førskolelærerutdanning	890	1 052	-	-	-	-	-	-	-	-	890	1 052
Helsefag	-	-	-	-	-	-	461	533	-	-	461	533
Historisk-filosofiske fag	2 154	3 454	39	55	-	-	-	-	-	-	2 193	3 509
Idrettsutdanning	769	1 650	10	29	-	-	-	-	-	-	779	1 679
Ingeniørutdanning	188	1 169	-	-	-	-	1	8	-	-	189	1 177
Matematisk-naturvitenskapelige fag	334	587	13	44	-	-	-	-	-	-	347	631
Pedagogiske fag	724	966	-	-	-	-	286	340	-	-	1 010	1 306
Praktisk-pedagogisk utdanning	241	414	-	-	-	-	-	-	-	-	241	414
Samfunnsvitenskap	2 202	4 457	111	222	15	41	81	131	-	-	2 409	4 851
Sivilingeniørutdanning	-	-	42	244	-	-	-	-	-	-	42	244
Siviløkonomutdanning	-	-	309	814	-	-	-	-	-	-	309	814
Sosionomutdanning	847	1 072	-	-	-	-	-	-	-	-	847	1 072
Studieprogram videregående nivå	-	-	-	-	-	-	-	-	71	291	71	291
Sykepleierutdanning	1 957	2 311	-	-	-	-	-	-	-	-	1 957	2 311
Utøvende musikkutdanning	107	255	16	34	-	-	-	-	-	-	123	289
Vernepleierutdanning	317	408	-	-	-	-	-	-	-	-	317	408
Økonomisk-administrativ utdanning	137	268	-	-	7	19	3	8	-	-	147	295
Sum Høst	13 706	21 997	540	1 442	22	60	832	1 020	71	291	15 171	24 810
Totalsum	14 200	22 747	556	1 466	22	60	881	1 070	76	320	15 735	25 663

Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

1.2 Opptakstall vår og høst 2006, fordelt fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)

Studium	Lavere grad		Mastergrad		Høgskolekandidatutdanning		Videreutdanning		Uspesifisert nivå		Total	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Vår												
Annet	29	32	-	-	-	-	-	-	-	-	29	32
Historisk-filosofiske fag	121	231	-	-	-	-	-	-	-	-	121	231
Idrettsutdanning	7	22	-	-	-	-	-	-	-	-	7	22
Matematisk-naturvitenskapelige fag	16	35	-	-	-	-	-	-	-	-	16	35
Pedagogiske fag	16	23	-	-	-	-	12	13	-	-	28	36
Samfunnsvitenskap	12	17	13	18	-	-	-	-	-	-	25	35
Studieprogram videregående nivå	-	-	-	-	-	-	-	-	5	27	5	27
Sum Vår	201	360	13	18	-	-	12	13	5	27	231	418
Høst												
Allmennlærerutdanning	101	152	-	-	-	-	-	-	-	-	101	152
Annet	138	192	-	-	-	-	-	-	-	-	138	192
Bioingeniørutdanning	26	28	-	-	-	-	-	-	-	-	26	28
Ernæring	31	32	-	-	-	-	-	-	-	-	31	32
Examen philosophicum	14	24	-	-	-	-	-	-	-	-	14	24
Faglærerutdanning	17	25	-	-	-	-	-	-	-	-	17	25
Førskolelærerutdanning	153	183	-	-	-	-	-	-	-	-	153	183
Helsefag	-	-	-	-	-	-	98	116	-	-	98	116
Historisk-filosofiske fag	430	688	20	30	-	-	-	-	-	-	450	718
Idrettsutdanning	48	116	4	11	-	-	-	-	-	-	52	127
Ingeniørutdanning	34	233	-	-	-	-	-	4	-	-	34	237
Matematisk-naturvitenskapelige fag	55	99	6	17	-	-	-	-	-	-	61	116
Pedagogiske fag	85	100	-	-	-	-	96	119	-	-	181	219
Praktisk-pedagogisk utdanning	79	134	-	-	-	-	-	-	-	-	79	134
Samfunnsvitenskap	326	660	30	64	5	10	35	52	-	-	396	786
Sivilingeniørutdanning	-	-	13	67	-	-	-	-	-	-	13	67
Siviløkonomutdanning	-	-	68	155	-	-	-	-	-	-	68	155
Sosionomutdanning	51	63	-	-	-	-	-	-	-	-	51	63
Studieprogram videregående nivå	-	-	-	-	-	-	-	-	34	126	34	126
Sykepleierutdanning	224	254	-	-	-	-	-	-	-	-	224	254
Utøvende musikkutdanning	16	39	6	18	-	-	-	-	-	-	22	57
Vernepleierutdanning	33	44	-	-	-	-	-	-	-	-	33	44
Økonomisk-administrativ utdanning	12	24	-	-	3	4	-	-	-	-	15	28
Sum Høst	1 873	3 090	147	362	8	14	229	291	34	126	2 291	3 883
Totalsum	2 074	3 450	160	380	8	14	241	304	39	153	2 522	4 301

Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

1.3 Nye opptatte/registrerte studenter, hele 2006, fordelt fakultet/utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)

Studium	Lavere grad		Mastergrad		Høgskolekandidatutdanning		Videreutdanning		Uspesifisert nivå		Total	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Allmennlærerutdanning	93	123	-	-	-	-	-	-	-	-	93	123
Annet	230	356	-	-	-	-	1	1	-	-	232	357
Bioingeniørutdanning	19	21	-	-	-	-	-	-	-	-	19	21
Ernæring	16	17	-	-	-	-	-	-	-	-	16	17
Faglærerutdanning	12	19	-	-	-	-	-	-	-	-	12	19
Førskolelærerutdanning	128	153	-	-	-	-	-	-	-	-	128	153
Helsefag	-	-	-	-	-	-	48	63	-	-	48	63
Historisk-filosofiske fag	269	438	3	5	-	-	-	-	-	-	272	443
Idrettsutdanning	34	75	1	4	-	-	-	-	-	-	35	79
Ingeniørutdanning	26	194	-	-	-	-	-	1	-	-	26	195
Matematisk-naturvitenskapelige fag	33	58	2	9	-	-	-	-	-	-	35	67
Pedagogiske fag	68	77	-	-	-	-	34	43	-	-	102	120
Praktisk-pedagogisk utdanning	28	48	-	-	-	-	-	-	-	-	28	48
Samfunnsvitenskap	253	498	11	28	1	2	2	2	-	-	266	530
Sivilingeniørutdanning	-	-	8	35	-	-	-	-	-	-	8	35
Siviløkonomutdanning	-	-	42	98	-	-	-	-	-	-	42	98
Sosionomutdanning	33	42	-	-	-	-	-	-	-	-	33	42
Studieprogram videregående nivå	-	-	-	-	-	-	-	-	32	116	32	116
Sykepleierutdanning	174	194	-	-	-	-	-	-	-	-	174	194
Utøvende musikkutdanning	4	15	4	9	-	-	-	-	-	-	8	24
Vernepleierutdanning	28	38	-	-	-	-	-	-	-	-	28	38
Økonomisk-administrativ utdanning	11	21	-	-	-	-	-	-	-	-	11	21
Sum	1 459	2 387	71	188	1	2	86	110	32	116	1 648	2 803

Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

1.4 Registrerte studenter høsten 2006, fordelt fakultet/ utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)

Studium	Lavere grad		Mastergrad		Høgskolekandidatutdanning		Videreutdanning		Høyere grad		Uspesifisert nivå		Total	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Studenter														
Allmennlærerutdanning	431	622	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	431	622
Annet	281	443	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	283	446
Bioingeniørutdanning	61	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61	70
Ernæring	31	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	32
Examen philosophicum	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Faglærerutdanning	84	107	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84	107
Førskolelærerutdanning	367	433	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	367	433
Helsefag	-	-	-	-	-	-	161	200	-	-	-	-	161	200
Historisk-filosofiske fag	540	876	60	85	-	-	-	-	3	4	-	-	603	965
Idrettsutdanning	53	125	8	26	-	-	-	-	-	-	-	-	61	151
Ingeniørutdanning	68	556	-	-	1	1	-	7	-	-	-	-	69	564
Matematisk-naturvitenskapelige fag	77	137	16	37	-	-	-	-	-	-	-	-	93	174
Pedagogiske fag	163	191	28	32	-	-	121	147	-	-	-	-	312	370
Praktisk-pedagogisk utdanning	98	176	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98	176
Samfunnsvitenskap	647	1 337	74	162	9	17	22	25	-	-	-	-	752	1 540
Sivilingeniørutdanning	-	-	31	168	-	-	-	-	-	-	-	-	31	168
Siviløkonomutdanning	-	-	176	398	-	-	-	-	-	-	-	-	176	398
Sosionomutdanning	162	195	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	162	195
Sykepleierutdanning	659	746	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	659	746
Utøvende musikkutdanning	20	64	13	37	-	-	-	-	-	-	-	-	33	101
Vernepleierutdanning	87	116	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87	116
Økonomisk-administrativ utdanning	39	82	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	42	85
Sum Studenter	3 868	6 309	406	945	13	21	306	382	3	4	-	-	4 596	7 661
Personer uten studierett														
Historisk-filosofiske fag	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Samfunnsvitenskap	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Siviløkonomutdanning	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Sykepleierutdanning	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Økonomisk-administrativ utdanning	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sum Personer uten studierett	2	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	7
Totalsum	3 870	6 314	407	947	13	21	306	382	3	4	-	-	4 599	7 668
Andre														
Studieprogram videregående nivå	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	131	32	131
Sum Andre	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	131	32	131

Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

1.5 Studiepoengstatistikk 2006 - "nye" studiepoeng (egenfinansiert andel beståtte 60-studiepoengsenheter)

Studium	Lavere grad		Mastergrad		Høgskolekandidatutdanning		Videreutdanning		Høyere grad		Total	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Studenter												
Allmennlærerutdanning	367,8	501,9	-	-	-	-	-	-	-	-	367,8	501,9
Annet	158,0	224,0	-	-	-	-	0,1	0,2	-	-	158,1	224,1
Bioingeniørutdanning	38,7	45,5	-	-	-	-	-	-	-	-	38,7	45,5
Ernæring	4,7	4,8	-	-	-	-	0,3	0,3	-	-	4,9	5,1
Faglærerutdanning	56,8	74,4	-	-	-	-	-	-	-	-	56,8	74,4
Førskolelærerutdanning	307,5	348,1	-	-	-	-	-	-	-	-	307,5	348,1
Helsefag	0,4	0,5	-	-	-	-	76,3	96,1	-	-	76,6	96,6
Historisk-filosofiske fag	356,3	561,9	28,1	39,8	-	-	-	-	2,5	5,0	386,9	606,7
Idrettsutdanning	65,2	138,6	5,6	15,5	-	-	-	-	-	-	70,8	154,1
Ingeniørutdanning	43,2	388,3	-	-	-	0,3	-	-	-	-	43,2	388,6
Matematisk-naturvitenskapelige fag	58,9	97,3	6,6	16,8	-	-	-	-	-	-	65,5	114,2
Pedagogiske fag	151,2	175,0	19,5	21,3	-	-	40,8	56,2	-	-	211,5	252,5
Praktisk-pedagogisk utdanning	57,3	103,8	-	-	-	-	-	-	-	-	57,3	103,8
Samfunnsvitenskap	531,4	1123,0	35,3	91,5	-	-	29,1	43,6	-	-	595,8	1258,1
Sivilingeniørutdanning	-	-	27,9	132,3	-	-	-	-	-	-	27,9	132,3
Siviløkonomutdanning	-	-	100,5	199,6	-	-	-	-	-	-	100,5	199,6
Sosionomutdanning	157,0	191,1	-	-	-	-	-	-	-	-	157,0	191,1
Sykepleierutdanning	603,6	679,4	-	-	-	-	-	-	-	-	603,6	679,4
Utøvende musikkutdanning	29,7	69,9	14,8	29,8	-	-	-	-	-	-	44,5	99,6
Vernepleierutdanning	76,3	102,4	-	-	-	-	-	-	-	-	76,3	102,4
Økonomisk-administrativ utdanning	26,5	55,1	-	-	2,3	4,0	-	-	-	-	28,9	59,1
Sum Studenter	3090,5	4884,9	238,3	546,6	2,3	4,3	146,5	196,3	2,5	5,0	3480,1	5637,0
Personer uten studierett												
Allmennlærerutdanning	2,2	3,2	-	-	-	-	-	-	-	-	2,2	3,2
Annet	0,2	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2
Førskolelærerutdanning	0,3	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,4
Historisk-filosofiske fag	0,5	0,5	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5
Idrettsutdanning	0,3	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,3
Ingeniørutdanning	0,2	0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,7
Matematisk-naturvitenskapelige fag	-	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2
Pedagogiske fag	0,2	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2
Samfunnsvitenskap	0,7	1,3	0,2	0,2	-	-	-	0,2	-	-	0,8	1,7
Siviløkonomutdanning	-	-	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1
Sosionomutdanning	0,3	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,3
Utøvende musikkutdanning	-	0,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,9
Økonomisk-administrativ utdanning	0,3	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,3
Sum Personer uten studierett	5,0	8,4	0,3	0,3	-	-	-	0,2	-	-	5,3	8,9
Totalsum	3095,5	4893,3	238,6	546,8	2,3	4,3	146,5	196,4	2,5	5,0	3485,4	5645,9

Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

1.6 Studiepoengstatistikk 2006 - "gjentak" (egenfinansiert andel beståtte 60-studiepoengsenheter)

Studium	Lavere grad		Mastergrad		Høgskolekandidatutdanning		Total	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Studenter								
Allmennlærerutdanning	4,5	6,3	-	-	-	-	4,5	6,3
Annet	0,5	0,5	-	-	-	-	0,5	0,5
Bioingeniørutdanning	0,3	0,3	-	-	-	-	0,3	0,3
Faglærerutdanning	-	0,3	-	-	-	-	-	0,3
Førskolelærerutdanning	1,8	2,0	-	-	-	-	1,8	2,0
Historisk-filosofiske fag	3,7	4,7	0,3	0,8	-	-	3,9	5,4
Idrettsutdanning	-	-	-	0,7	-	-	-	0,7
Ingeniørutdanning	0,9	11,3	-	-	-	-	0,9	11,3
Matematisk-naturvitenskapelige fag	1,7	2,7	-	-	-	-	1,7	2,7
Pedagogiske fag	0,5	0,5	-	-	-	-	0,5	0,5
Praktisk-pedagogisk utdanning	-	0,3	-	-	-	-	-	0,3
Samfunnsvitenskap	25,0	55,1	1,2	2,2	-	-	26,2	57,2
Sivilingeniørutdanning	-	-	1,0	5,3	-	-	1,0	5,3
Siviløkonomutdanning	-	-	4,0	8,4	-	-	4,0	8,4
Sosionomutdanning	2,6	3,0	-	-	-	-	2,6	3,0
Sykepleierutdanning	1,3	1,3	-	-	-	-	1,3	1,3
Vernepieierutdanning	-	0,2	-	-	-	-	-	0,2
Økonomisk-administrativ utdanning	0,8	2,5	-	-	-	0,2	0,8	2,7
Sum Studenter	43,7	90,8	6,4	17,3	-	0,2	50,0	108,2
Personer uten studierett								
Allmennlærerutdanning	0,5	0,5	-	-	-	-	0,5	0,5
Ingeniørutdanning	-	0,5	-	-	-	-	-	0,5
Sum Personer uten studierett	0,5	1,0	-	-	-	-	0,5	1,0
Totalsum	44,2	91,8	6,4	17,3	-	0,2	50,5	109,2

Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

1.7 Avlagte studiepoeng og registrerte studenter med ekstern finansiering for Høgskolen i Agder

Studieprogram	Nivå	Studiepoeng	Avlagte studiepoeng totalt (60-studiepoengsenheter)	Avlagte studiepoeng kvinner (60-studiepoengsenheter)	Reg. studenter vår totalt	Reg. studenter vår kvinner	Reg. studenter høst totalt	Reg. studenter høst kvinner
10 studiepoengsemne fra Økonomi og samfunnsfag	VU	10.00	0.00	0.00	0	0	26	23
Videreutdanning i intensivsykepleie	VU	90.00	0.00	0.00	0	0	1	1
PROFFT Spansk 60-programmet	LG	10.00	4.17	3.08	0	0	0	0
Veiledningspedagogikk 1, videreutdanning, deltid	VU	30.00	22.75	19.50	34	28	34	28
Økonomi og samf.fag 10 studiepoeng	LG	10.00	3.00	2.50	0	0	0	0
Økonomi og samf.fag 10 studiepoeng	LG	10.00	3.64	1.69	20	9	0	0
Humanistisk fakultet 15 sp	LG	15.00	13.67	11.67	50	43	0	0
Økonomi og samf.fag 15 studiepoeng	LG	15.00	0.00	0.00	0	0	31	23
Økonomi og samf.fag 15 studiepoeng	LG	15.00	5.64	3.66	24	15	0	0
Arbeid med barn fra familier med rusproblemer	LG	30.00	0.26	0.13	1	1	0	0
Barne- og ungdomsarbeid, deltid	LG	60.00	4.26	4.14	10	8	8	8
Lederutviklingsprogrammet i Kristiansand kommune	LG	45.00	3.40	1.80	18	9	0	0
Lederutviklingsprogrammet i Kristiansand kommune	LG	45.00	2.59	2.00	0	0	0	0
Lederutvikling Gjesdal kommune	LG	30.00	8.60	5.40	19	12	20	13
Videreutdanning familieterapi (60 sp)	VU	60.00	4.68	3.90	11	9	12	11
Lokalbasert psykisk helsearbeid - videreutdanning i nettverksintervensjon, 30 sp	VU	30.00	3.23	2.66	16	14	0	0
Den lille forskerskolen (Grunnkurs i helserelatert forskning)	VU	15.00	0.00	0.00	0	0	33	29
Matematikk I, Internettbasert	LG	30.00	2.81	2.12	13	9	0	0
Matematikk I med vekt på barnetrinnet	LG	30.00	0.00	0.00	0	0	0	0
Matematikk II	LG	30.00	0.25	0.25	0	0	0	0
PROFFT Fransk 60-programmet	LG	10.00	2.35	2.08	1	1	0	0
Skolebibliotekkompetanse, 1. halvårsenhet	LG	30.00	0.00	0.00	0	0	1	1
Skolebibliotekkompetanse, 1. halvårsenhet	LG	30.00	0.52	0.52	0	0	0	0
Skolebibliotekkompetanse 2, barne- og ungdomslitteratur	LG	30.00	0.00	0.00	1	1	0	0
Informasjonskompetanse	LG	30.00	0.00	0.00	0	0	0	0

Helse- og fitnessstrening, deltid - betalingsstudium	LG	30.00	0.11	0.00	1	0	0	0
Velferdsstudier	LG	90.00	0.00	0.00	1	1	0	0
Velferdsstudier	VU	90.00	1.91	1.61	0	0	12	11
Yrkesrettet attføring, 30sp	LG	30.00	3.22	2.30	0	0	10	6
Yrkesrettet attføring, 30sp	LG	30.00	2.83	1.84	11	8	0	0
10 studiepoengsemne fra Økonomi og samfunnsfag	VU	10.00	0.00	0.00	0	0	37	36
10 studiepoengsemne ved Fakultet for helse og idrett	VU	10.00	0.07	0.07	0	0	0	0
Økonomisk styring i barnehagen	VU	10.00	2.35	2.19	0	0	0	0
15 studiepoengsemne ved Fakultet for helse og idrett	VU	30.00	0.42	0.41	0	0	0	0
Humanistisk fakultet 15 sp	LG	15.00	0.00	0.00	0	0	50	44
Økonomi og samf.fag 15 studiepoeng	VU	15.00	0.00	0.00	0	0	25	22
Økonomi og samf.fag 5 studiepoeng	LG	5.00	0.92	0.72	0	0	0	0
Humanistisk fakultet 5 sp	LG	5.00	1.50	1.17	0	0	0	0
Matematikk på barnetrinnet	LG	5.00	0.12	0.12	0	0	0	0
Økonomi og samf.fag 5 studiepoeng	LG	5.00	0.68	0.56	0	0	0	0
6 studiepoengs emne fra Økonomi og samfunnsfag	VU	6.00	0.00	0.00	0	0	24	19
Videreutdanning i anestesisykepleie	VU	90.00	0.00	0.00	0	0	6	4
Videreutdanning i barnesykepleie	VU	90.00	0.00	0.00	0	0	6	5
Emner i idrett	LG	30.00	1.00	0.75	0	0	0	0
Emner i idrett	LG	30.00	0.45	0.23	0	0	0	0
Engelsk 1, halvårsstudium deltid	LG	30.00	0.00	0.00	0	0	3	3
Videreutdanning i intensivsykepleie	VU	90.00	0.00	0.00	0	0	11	10
Videreutdanning i operasjonssykepleie	VU	90.00	0.00	0.00	0	0	9	9
Utefag, halvårsstudium	LG	30.00	1.38	1.10	0	0	0	0
SUM:			102.76	80.16	231	169	359	305

Rapporten med finansieringsprosent fra høst 2002

1.8 Ferdige kandidater 2006, fordelt fakultet/ utdanning og studienivå (egenfinansiert andel)

Studium	Lavere grad		Mastergrad		Høgskolekandidatutdanning		Høyere grad		Total	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Allmennlærerutdanning	83	117	-	-	-	-	-	-	83	117
Annet	43	58	-	-	-	-	-	-	43	58
Faglærerutdanning	17	23	-	-	-	-	-	-	17	23
Førskolelærerutdanning	94	101	-	-	-	-	-	-	94	101
Historisk-filosofiske fag	48	66	6	11	-	-	2	4	56	81
Idrettsutdanning	-	-	3	5	-	-	-	-	3	5
Ingeniørutdanning	12	147	-	-	-	-	-	-	12	147
Matematisk-naturvitenskapelige fag	6	11	1	6	-	-	-	-	7	17
Pedagogiske fag	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Samfunnsvitenskap	89	171	19	48	3	4	-	-	111	223
Sivilingeniørutdanning	-	-	10	66	-	-	-	-	10	66
Siviløkonomutdanning	43	100	9	17	-	-	-	-	52	117
Sosionomutdanning	48	52	-	-	-	-	-	-	48	52
Sykepleierutdanning	174	192	-	-	-	-	-	-	174	192
Utøvende musikkutdanning	8	17	8	15	-	-	-	-	16	32
Vernepleierutdanning	24	34	-	-	-	-	-	-	24	34
Økonomisk-administrativ utdanning	29	53	-	-	-	-	-	-	29	53
Sum	719	1 143	56	168	3	4	2	4	780	1 319

Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

1.9 Utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogrammer, året 2006 for Høgskolen i Agder

Institusjonsorganiserte program	Antall totalt		Antall kvinner	
	Inn	Ut	Inn	Ut
Andre program	3	3	1	2
Bilaterale avtaler	18	173	9	108
Erasmus Link	8	1	5	0
Kvoteprogram	12	0	7	0
Nordplus	2	5	0	5
Praksisprogrammer	0	12	0	9
Sokrates/ERASMUS	115	50	74	32
Sum	158	244	96	156
Individbaserte avtaler	2	9	2	3
Total sum	160	253	98	159

Inn: Innreisende, Ut: Utreisende

1.10 Etterutdanning

Navn på etterutdanningskurs	Arstall	U-timer	Antall kursdelt:	Målgruppe:	Organisering:	Finansiering:
				1. Offentlig sektor 2. Privat sektor 3. Blandet	1. Underv v/ inst. 2. Desentr underv. 3. Fjernunderv., m/u saml.	1 Intern 2. Ekstern 3 Blandet
Begynnerkurs i kinesisk		30	16		3	1 3
Begynnerkurs i kinesisk		30	12		3	1 3
IT-kurs for Birkenes-avisa		8	8		2	1 2
Classfronter for Tannlegeforeningen		3	30		2	1 2
research education programmes in mathematics education, Danmark	2006	12	25		1	2 2
research education programmes in mathematics education, Finland	2006	12	25		1	2 2
UD - Veiledning av nyutdannede lærer (Mentor A)	2006	470	160		1	2 2
1.Semesterstudenten	2006	368	1500		1	2 1
Kurs i veiledning for øvingslærere	2006	36	204		1	1 1
Ny læreplan i kroppsøving	2006	4	45		1	2 3
Daglig fysisk aktivitet	2006	4	70		1	2 3
Sykeleidokumentasjon Krs	2006	52	350		1	2 2
konf: Nasjonal konf vurderingsformer	2006	16	120		3	1 2
Design, dagskurs, Lindesnes kommune	2006	6	30		1	2 2
Felles skole med individuell filrettelegging,dagskurs,VAF	2006	12	100		2	2 2
Dagskurs, Kunnskapsløftet, Arendal kommune	2006	12	50		2	2 2
Teamlederopplæring, Thor Heyerdahl videregående skole	2006	30	30		1	2 2
Kunnskapskonferansen mars 2006	2006	10	124		1	1 2
Historieseminarer mai 2006	2006	17	150		1	1 3
Etterutdanning i 2. fremmedspråk	2006	16	61		1	1 2
Sørlandsk lærerstevne 2006	2006	160	2300		1	1 2
KRL etterutdanning	2006	24	64		1	1 2
Strand Kommune div emner	2006	12	50		1	2 2
Lister Kompetanse AS- div emner	2006	24	68		1	2 2
Engelsk i Risør	2006	12	28		1	2 2
Sammensatte tekster - Fagforum	2006	4	26		1	2 2
Ny læreplan i norsk - Gimle/katta	2006	4	41		1	2 2
Språk i Sør med matematikk -AA-fylkesmann	2006	40	47		1	2 2
Undervisningsmetoder - Dahlske vidg skole	2006	4	39		1	2 2
Kildekritikk - Kvadraturen Skolesenter	2006	3	34		1	2 2
Metodikk - Tangvall skole	2006	4	32		1	2 2
Sammensatte tekster - Kvadraturen skolesenter	2006	6	29		1	2 2
Norsk kristendom i endring - Fagforum i Religion	2006	5	27		1	2 2
Metode - Fjære skole	2006	6	24		1	2 2
SUM		1456	5919			

Forklaring:

Med etterutdanning menes kortere kurs som sikter mot fornyelse og ajourføring av en grunnutdanning, uten å gi formell kompetanse i form av studiepoeng - eksempelvis timebasert kurs eller seminarvirksomhet. Det er bare etterutdanningskurs som institusjonen er faglig ansvarlig for som skal rapporteres, ikke eksempelvis randsonestrukturernes tilbud.

Tabell 1.12 Etterutdanning – kostnader og inntekter.

Etter-utdanning	Antall kurs	Antall kursdeltakere	Antall undervisningstimer	Kostnader (kr)	Inntekter (kr)	Påslag indirekte kostnader
Uten eksterne inntekter	2	1704	404	178 128		
Med eksterne inntekter	32	4215	1052	1 939 583	2 173 590	428 197
Sum	34	5919	1456	2 117 711	2 173 590	428 197

Forklaring:

I tabell 1.12 Etterutdanning – kostnader og inntekter skal det rapporteres aggregerte data på institusjonsnivå for kategoriene med og uten eksterne inntekter. Institusjonene skal rapportere antall kurs, totalt antall studenter, antall undervisningstimer, inntekter og kostnader. Det tas utgangspunkt i Tabell 1.10 Etterutdanning, som viser totalt antall kurs, antall undervisningstimer og kursdeltakere. Det skal rapporteres kostnader direkte knyttet til drift av kursene og et påslag for indirekte kostnader, som f.eks. infrastruktur. Periodisering av inntekter og kostnader skal gjøres iht. regnskapsprinsippene for statlige universiteter og høyskoler, og undervisningstimer rapporteres i det året de gjennomføres. Kurs som har omfang utover et enkelt arrangement, men som kan ses som en helhet, skal rapporteres som ett kurs. Tabellen skal ikke rapporteres til DBH

Tabell 1.13 Videreutdanning – kostnader og inntekter.

Videre-utdanning	studie-program	Antall studenter	Avlagte 60-studie-poengs-enheter	Kostnader (kr)	Inntekter (kr)	Påslag indirekte kostnader
Uten eksterne inntekter	1	50	6	114 000,00		
Med eksterne inntekter	26	742	185	8 753 602,00	9 154 709,00	1 739 390,00
Sum	27	792	191	8 867 602,00	9 154 709,00	1 739 390,00

Forklaring:

I tabell 1.13 Videreutdanning skal det rapporteres aggregerte data på institusjonsnivå i kategoriene med og uten eksterne inntekter. Institusjonene skal ta utgangspunkt i rapportering til Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) av studietilbud som er definert som videreutdanning. Institusjonene må vurdere behov for å korrigere slik at alle studietilbud rettet mot videreutdanning er inkludert i rapporteringen. Institusjonene skal rapportere antall studieprogrammer, totalt antall studenter, avlagte 60-studiepoengsenheter, inntekter og kostnader. Det skal rapporteres kostnader direkte knyttet til drift av studietilbudene og et påslag for indirekte kostnader, som f.eks. infrastruktur. Periodisering av inntekter og kostnader skal gjøres iht. regnskapsprinsippene for statlige universiteter og høyskoler, og studie-poeng rapporteres i det året de hhv. avlegges.

Definisjon videreutdanning. Videreutdanning gir ny formell kompetanse på universitets- og høgskolenivå. Dette er spesielt tilrettelagte enkelttemner eller videreutdanningsprogram på lavere eller høyere grads nivå. Videreutdanning er underlagt eksamens- og vurderingsordninger og gir uttelling i form av studiepoeng innenfor eller utenfor gradssystemet. Det foretas egne opptak til videreutdanninger. Med spesiell tilrettelegging menes her at tilbudene både mht. målgruppe, faglig innhold og pedagogisk tilnærming har en intensjon om å være videreutdanning tilpasset behov i samfunns- og arbeidsliv. Som eksempler på videreutdanning kan nevnes erfaringsbaserte masterprogrammer, spesialiseringer i sykepleie (anestesi, helsesøster, jordmor osv.), videreutdanningstilbud for lærere, osv.

Tabellen skal ikke rapporteres til DBH.

1.14 Nye studietilbud som er igangsatt i 2006.

Studieprogram		Studie- nivå	Oppstart	Finansiering	Godkjennelse		Justering av eksisterende studietilbud, jf. kap. 11.2	
Studieprogramnavn	Studiepoeng				1. Vår -06 2. Høst -06	1.Omdisponering 2.Egenandel studenter 3.Oppdrag		1.Av departement 2.Av institusjon
Samfunnsfag, bachelorprogram	180	Bachelor	2	1		2	14.12.05	
Likestilling, 30 sp	30	Bachelor	2	1		2	22.06.05	
Oversetting og interkulturell kommunikasjon, bachelorprogram (engelsk)	180	Bachelor	2			2	04.11.05	X
Folkehelsearbeid, bachelorprogram	180	Bachelor	2	1		2	14.12.05	
Ledelse, erfaringsbasert masterprogram	90	Master	2	1		1	14.12.05	
Litteratur – film – drama	60	Bachelor	2	1		2	11.05.05	
Informasjonskompetanse	30	Bachelor	2	2		2	11.05.05	
Trenerutdanning i svømming	30	Bachelor	2	2		2	19.10.05	
Barne- og ungdomsarbeid	60	Bachelor	1	3		2	30.03.05	
Psykososialt arbeid med barn, ungdom, og deres familier, videreutdanning	30	Videreutd.	2	1		2	30.03.05	
Ingeniørfag, bachelorprogram – byggdesign – ny studieretning i energidesign	180	Bachelor	2	1		2	14.12.05	X
Drama, påbyggingsstudium	30	Bachelor	2	1		2	19.12.01	
Mat og helse I (Ernæring mat og kultur) halvårsstudium	30	Bachelor	2	1		2	07.10.05	X
Ernæring, mat og kultur, årsstudium	60	Bachelor	2	1		2	07.10.05	X

Forklaring:

Tabellen omfatter nye kompetansegivende studieprogram som er igangsatt i løpet av 2006, f.eks. mastergrad, nye 3-årige Bachelorprogram, kandidatutdanning, videreutdanningsprogram (eksempelvis psykisk helsearbeid, jordmorutdanning, PPU) og valgfag i lærerutdanningene. Data omfatter studieprogrammer med fra og med 30 studiepoeng. I kolonnen Justering av eksisterende studietilbud registreres det et kryss (X) dersom det kun er en navneendring eller minimal justering av studieløp, Data rapporteres via internett på adressen: <http://www.nsd.uib.no/dbhreg/>
Relatert DBH-tabell: NYE STUDIETILBUD.

1.15 Avviklede studietilbud i 2006.

Studieprogram		Studienivå	Finansiering
Studieprogramnavn	Studiepoeng		
Informatikk årsstudium	60	Bachelor	1
Informatikk og matematikk, bachelorprogram	180	Bachelor	1
Kjemi årsstudium	60	Bachelor	1

Forklaring:

I denne tabellen rapporteres studieprogram som er avviklet i løpet av 2006, dvs. at de siste gang ble arrangert i 2005. Data omfatter studieprogrammer med fra og med 60 studiepoeng, men for studieprogrammer som inngår i lærerutdanningen rapporteres program fra og med 30 studiepoeng.

Data rapporteres via internett på adressen: <http://www.nsd.uib.no/dbhreg/>

Relatert DBH-tabell: AVVIKLEDE STUDIETILBUD.

1.16 Prosentdel praksis på studieprogram for Høgskolen i Agder

Studieprogram	Prosentandel praksis
3-årig førskolelærerutdanning	18 %
3-årig førskolelærerutdanning i Grimstad	18 %
3-årig førskolelærerutdanning, deltid over 4 år	18 %
3-årig grunnutdanning i Vernepleie	33 %
3-årig sykepleiestudie	50 %
3-årig sykepleiestudie	50 %
Allmennlærerutdanning med vekt på realfag, fireårig	14 %
Allmennlærerutdanning, fireårig	14 %
Allmennlærerutdanning, fireårig	14 %
Allmennlærerutdanning, fireårig	14 %
Allmennlærerutdanning, fireårig	14 %
Allmennlærerutdanning, fireårig	14 %
Allmennlærerutdanning, fireårig	14 %
Bachelorprogram i sykepleie, 4-årig deltidsstudium	50 %
Bachelorprogram i sykepleie, 4-årig deltidsstudium	50 %
Bachelorprogram i sykepleie	50 %
Faglærerutdanning i musikk, dans, drama - hovedområde drama, bachelorprogram	11 %
Faglærerutdanning i musikk, dans, drama med hovedområde drama	11 %
Faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag	14 %
Førskolelærerutdanning, bachelorprogram	18 %
Førskolelærerutdanning, bachelorstudium	18 %
KIKS - kreativitet i klasserom og skole	14 %
Praktisk-pedagogisk utd. for lærere i allmenne fag, Grimstad, deltid over 2 år	32 %
Praktisk-pedagogisk utdanning	32 %
Praktisk-pedagogisk utdanning for faglærere i allmenne fag, deltid over 2 år	32 %
Praktisk-pedagogisk utdanning for lærere i yrkesfag	32 %
Praktisk-pedagogisk utdanning for lærere i yrkesfag, deltid Grimstad,	32 %
Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid	32 %
Sosionomstudiet (3 år)	17 %
Sosionomstudiet, bachelorprogram	17 %
Sykepleie, bachelorprogram	50 %
Vernepleie, bachelorprogram	33 %

1.17 Gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan, 2006 2006 for Høgskolen i Agder

DBH-studium	Antall planlagte studiepoeng	Antall gjennomførte studiepoeng	Prosent gjennomført ift. planlagte studiepoeng
Allmennlærerutdanning	31,661	25,538	81
Annet	11,690	9,985	85
Bioingeniørutdanning	3,440	2,930	85
Ernæring	680	600	88
Examen philosophicum	280	400	143
Faglærerutdanning	7,060	6,155	87
Førskolelærerutdanning	20,405	18,585	91
Helsefag	5,610	5,345	95
Historisk-filosofiske fag	47,265	31,415	66
Idrettsutdanning	8,790	8,010	91
Ingeniørutdanning	31,351	24,862	79
Matematisk-naturvitenskapelige fag	9,870	7,328	74
Pedagogiske fag	14,400	12,120	84
Praktisk-pedagogisk utdanning	6,375	5,865	92
Samfunnsvitenskap	78,172	61,370	79
Sivilingeniørutdanning	9,555	8,665	91
Siviløkonomutdanning	17,345	14,758	85
Sosionomutdanning	10,395	9,560	92
Sykepleierutdanning	43,690	39,785	91
Utøvende musikkutdanning	6,580	5,629	86
Vernepleierutdanning	6,630	6,115	92
Økonomisk-administrativ utdanning	4,071	3,132	77
Sum	375,315	308,152	82

1.18 Uteksaminerte allmennlærer kandidater, valg av fordypning ved statlige høyskoler, 2006
for Høgskolen i Agder

Fordypningsfag	Antall fullførte fordypninger hhv:	
	30-studiepoengsenheter	60-studiepoengsenheter
Annet	0	2
Engelsk	3	10
Informatikk	3	2
KRL	11	8
Matematikk	9	8
Naturfag	13	1
Norsk	6	1
Praktisk estetiske fag	21	21
Samfunnsfag og historie	2	7
Spesialpedagogikk	11	6
Sum	79	66

Database for statistikk om høgre utdanning

1.19 Videreutdanninger for allmennlærere ved statlige høyskoler, 2006
for Høgskolen i Agder

Fag	Antall fullførte fordypninger hhv:	
	30-studiepoengsenheter	60-studiepoengsenheter
Annet	0	0
Engelsk	13	4
Informatikk	3	8
KRL	7	3
Matematikk	4	7
Naturfag	2	5
Norsk	18	4
Praktisk estetiske fag	8	2
Samfunnsfag og historie	2	3
Spesialpedagogikk	24	10
Sum	81	46

Database for statistikk om høgre utdanning

1.20 Praktisk-pedagogisk utdanning - fagbakgrunn for uteksaminerte kandidater, 2006
for Høgskolen i Agder

Fagbakgrunn	Fageksamen(er)	Bachelornivå	Masternivå
Realfag			
-Andre realfag	0	3	6
-IKT	0	3	0
-Matematikk	0	4	2
-Sivilingeniørbakgrunn	0	0	1
Sum realfag	0	10	9
Språkfag			
-Andre språkfag	0	3	0
-Engelsk	0	5	1
-Norsk	0	10	6
Sum språkfag	0	18	7
Andre fagområder	0	13	3
Praktisk-estetiske fag	0	3	0
Samfunnsfag	0	8	5
Totalt	0	52	24

Database for statistikk om høgre utdanning

1.21 Praktisk-pedagogisk utdanning - fagbakgrunn for uteksaminerte kandidater med bakgrunn fra yrkesfag, 2006 for Høgskolen i Agder

Fagbakgrunn	Antall kandidater med bakgrunn fra yrkesfag
Annen fagbakgrunn	4
Byggfag	1
Formgivingsfag	0
Helse- og sosialfag	7
Hotell- og næringsmiddelfag	1
Mekaniske fag	7
Totalt	20

Database for statistikk om høgre utdanning

Hovedtall utvikling i studenttall (Avsnitt 3.1.1 i budsjettrundskriv) 2006 for Høgskolen i Agder

Datatype	2006	Endring fra forrige år
Studiepoeng	5,637	54
Kandidattall	1,319	62
Søkertall	25,663	332
Opptakstall	4,301	-134
Registrerte studenter	7,661	-22

Tabell 3.b. Fullføring på utvalgte utdanninger i hele 2006 for Høgskolen i Agder

Studium	Fullføring		Karakterpoeng (medianen) for primærvitnemål og forbedret vitnemål for studenter som er tatt opp til studiet og som i 2005 skulle ha fullført studiet på normert tid	Forkunnskaper	
	Antall tatt opp som skulle ha fullført i 2006 i henhold til normert tid	Antall som faktisk fullførte på normert tid		Gjennomsnitt antall fordypningspoeng og gjennomsnittlig antall realfagspoeng for studenter som er tatt opp til studiet og som i 2006 skulle ha fullført studiet på normert tid.	Fordypningspoeng
Allmennlærerutdanning	206	107	38.10	2.00	0.60
Førskolelærerutdanning	144	84	35.40	1.30	0.30
Ingeniørutdanning	188	96	39.90	2.20	1.50
Sykepleierutdanning	229	164	41.30	1.40	0.60
Vernepleierutdanning	38	30	36.00	0.70	0.20
Sum	805	481			

2.1 Nye doktorgradsavtaler, hele 2006 for Høgskolen i Agder

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Sum	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Historisk-filosofiske fag	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingeniørutdanning	1	1	0	0	1	0	2	1
Matematisk- naturvitenskapelige fag	1	1	0	0	3	2	4	3
Samfunnsvitenskap	3	0	0	0	7	2	10	2
Totalt	5	2	0	0	11	4	16	6

Database for statistikk om høgre utdanning

2.2 Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2006 for Høgskolen i Agder

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Sum	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Historisk-filosofiske fag	9	5	3	1	5	4	17	10
Ingeniørutdanning	2	1	0	0	2	0	4	1
Matematisk- naturvitenskapelige fag	6	3	3	1	10	6	19	10
Samfunnsvitenskap	4	0	0	0	7	2	11	2
Totalt	21	9	6	2	24	12	51	23

Database for statistikk om høgre utdanning

2.3 Avlagte doktorgrader, hele 2006 for Høgskolen i Agder

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Sum	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Historisk-filosofiske fag	2	1	0	0	1	0	3	1
Matematisk- naturvitenskapelige fag	0	0	0	0	1	1	1	1
Totalt	2	1	0	0	2	1	4	2

Database for statistikk om høgre utdanning

2.4 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, personer finansiert over institusjonens grunnbudsjett, hele 2006
for Høgskolen i Agder

Studium (DBH- kategorier)	Antall avlagte doktorgrader		Gjennomsnitt årsverk, brutto		Gjennomsnitt årsverk, netto		Antall avbrutte doktorgradsavtaler		Avtaler 5 år eller eldre	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Historisk- filosofiske fag	2	1	4.10	3.50	3.70	2.60	0	0	4	1
Totalt	2	1	-	-	-	-	0	0	4	1

Database for statistikk om høgre utdanning

2.6 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, personer finansiert over andre eksterne kilder, hele 2006 for Høgskolen i Agder

Studium (DBH-kategorier)	Antall avlagte doktorgrader		Gjennomsnitt årsverk, brutto		Gjennomsnitt årsverk, netto		Antall avbrutte doktorgradsavtaler		Avtaler 5 år eller eldre	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Matematisk-naturvitenskapelige fag	1	1	3.10	3.10	3.10	3.10	0	0	0	0
Totalt	1	1	-	-	-	-	0	0	0	0

Database for statistikk om høgre utdanning

3.1 Tilsatte (årsverk), 2006
for Høgskolen i Agder 2006

Stillingstype	Grunnbudsjett		Eksternt finansiert						Summer	
	Fast tilsatt	Midl. tilsatt	NFR		Arbeidsmarkedstiltak		Andre		Totalt antall	Prosent kvinner
			Fast tilsatt	Midl. tilsatt	Fast tilsatt	Midl. tilsatt	Fast tilsatt	Midl. tilsatt		
1. Undervisnings- forsknings- og formidlingsstillinger	358.12	107.09	-	5.70	-	1.20	5.30	10.55	487.96	38.87
a) herav professor (prof. II ikke med)	(57.60)	(2.55)	-	-	-	(0.20)	(3.50)	-	(63.85)	(14.10)
b) herav undervisningsdosent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) herav høgskoledosent	(4.00)	-	-	-	-	-	-	-	(4.00)	(25.00)
d) herav universitetslektor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e) herav førsteamanuensis	(94.20)	(7.40)	-	-	-	-	-	(2.10)	(103.70)	(27.29)
f) herav førstelektor	(54.02)	(1.60)	-	-	-	-	-	(1.00)	(56.62)	(33.73)
g) herav høgskolelektor	(129.25)	(31.25)	-	-	-	-	(1.00)	-	(161.50)	(51.15)
h) herav høgskolelærer	(6.25)	(8.26)	-	-	-	-	(0.80)	-	(15.31)	(57.61)
i) herav stipendiater	(1.00)	(46.35)	-	(4.10)	-	-	-	(7.05)	(58.50)	(55.98)
j) herav post-doc	-	(4.00)	-	(1.60)	-	(1.00)	-	-	(6.60)	(54.55)
2. Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	54.70	6.28	-	-	-	-	3.50	-	64.48	31.68
3. Drifts- og vedlikeholdsstillinger	49.26	1.60	-	-	-	-	-	-	50.86	79.36
4. Administrative stillinger	167.56	32.90	-	-	-	-	1.00	-	201.46	68.36
a) herav ledere	(14.00)	(1.00)	-	-	-	-	-	-	(15.00)	(26.67)
b) herav mellomledere	(10.10)	(8.10)	-	-	-	-	-	-	(18.20)	(33.52)
5. Andre stillinger	0.89	5.00	-	-	-	-	-	-	5.89	83.02
	630.53	152.87	0.00	5.70	0.00	1.20	9.80	10.55	810.65	48.49

3.2 Årsverk i stipendiatstillinger, høst 2006 for Høgskolen i Agder

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder		Sum	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Helsefag	1.75	1.75	0	0	0.75	0.75	2.5	2.5
Historisk-filosofiske fag	7.5	5.5	0.5	0.5	0	0	8	6
Matematisk- naturvitenskapelige fag	6	4	2.6	0.6	1	0.5	9.6	5.1
Pedagogiske fag	4.75	1.75	0	0	1	1	5.75	2.75
Samfunnsvitenskap	12.4	8.9	1	1	4.8	1.8	18.2	11.7
Teknologi	10.75	6	0	0	2	1	12.75	7
Totalt	43.15	27.9	4.1	2.1	9.55	5.05	56.8	35.05

Database for statistikk om høgre utdanning

3.3 Mellomledere (Data til AAD), 2006 2006 for Høgskolen i Agder

Stillingsnavn	Årsverk	
	Kvinner	Totalt
ARKIVLEDER (1072)	0.00	1.00
INFORMASJONSSJEF (1057)	0.00	1.00
KONTORSJEF (1054)	2.60	7.10
STUDIELEDER (1473)	3.50	8.10
UNDERDIREKTØR (1059)	0.00	1.00
Sum	6.10	18.20

3.5 Mobilitet blant vitenskapelige tilsatte/"gjesteforskere"2006.

Institusjonsorganiserte program:	Samtlige vitenskapelige tilsatte				Herav post.doc. og stipendiater	
	Totalt		Kvinner		Totalt	Kvinner
	Innreisende	Utreisende	Innreisende	Utreisende	Utreisende	Utreisende
Leonardo da Vinci						
Sokrates/ERASMUS	5	24	1	8		
Nordplus						
Øst-Europaprogrammene						
NUFU						
NORFA						
NORAD	4	11	1			
Bilaterale avtaler	7	8	3	5		
Kulturavtaleprogrammer		10		1		
Barentsplus						
North2North						
NOVA						
5. rammeprogram						
6. rammeprogram						
Marie Curie-sentre						
Worldwide Universities Network						
Andre program	4	7	2	5	2	1
Delsum						
Individbaserte avtaler:	8	24		6		
Totalt	28	80	7	25	2	1

Forklaring:

Her rapporteres antall gjesteforskere/gjestelærere/stipendiater som har oppholdt seg ved institusjonen i løpet av 2006, samt institusjonenes egne forskere, lærere og stipendiater som hadde faglige utenlandsopphold i 2006 innenfor utvekslingsprogrammene og andre avtaler. Oppholdene må ha minimum **en ukes varighet**. For post.doc. og stipendiater rapporteres kun utreisende personer. Se tabell 1.9 i dette vedlegget for definisjon av institusjonsorganiserte program og individbaserte avtaler.

Data rapporteres via internett på adressen <http://www.nsd.uib.no/dbhreg/>
 Relatert DBH-tabell: TILSATTE – UTVEKSLINGSPROGRAMMER.

5.1 Oversikt over gulvareal og utgifter til husleie m.m. i 2006 for Høgskolen i Agder

Navn på bygg/eiendom	Antall brutto kvm	Når leieavtalen opphører	Leiebeløp i hele 1000 kr	Leiebeløp neste år i hele 1000 kr
Arealer der det betales leie til Statsbygg				
Dømmesmoen (aug.02)	10936	30.12.12	6,169	6,288
Gimlemoen 10	332	31.12.08	150	153
Gimlemoen 20 og 22	672	31.12.22	620	632
Gimlemoen 24, 26, 32, 50, 51 og Brakke 25E	3175	30.06.11	2,004	2,023
Gimlemoen 25 E	4515	30.06.17	5,310	5,310
Gimlemoen 25, stud.samf., fra 2003	440	31.07.21	341	348
Gimlemoen 46	2254	30.06.16	2,670	2,757
Gimlemoen 47	414	31.12.22	293	299
Gimlemoen 48	1603	30.06.17	1,888	1,888
Gimlemoen Hovedbygg (25A-D og F-J)	37844	31.07.21	65,351	67,035
Gooseveien 36, Festeavg., stud.samf.	0	31.12.12	27	27
Gooseveien 36, Hovedbygget m/påbygg	16567	31.12.12	17,488	18,029
Gooseveien 36, Vinkelbygget	578	31.12.07	507	451
Sykehusveien 4	3663	31.12.17	3,561	3,631
Sum arealer der det betales leie til Statsbygg	82993		106,379	108,871
Arealer der det betales leie til andre				
Gimlemoen 11, lager (Kristiansand kommune)	508	31.12.07	102	108
Gimlemoen 13, nye lokaler (Kristiansand kommune)	390	31.12.15	311	366
Gimlemoen 15	433	31.12.15	345	407
Gimlemoen 17	665	31.12.15	531	625
Gimlemoen 19 (Kristiansand kommune)	217	31.12.08	82	0
Gimlemoen, areal for sykkelp. 750 kvm (Kristiansand kommune)		Løper ubegrenset	15	16
Holbergs gate 4 (Kristiansand kommune)	1275	30.11.23	1,506	1,556
Kongens gate 54 (Kristiansand kommunen)	1600	30.03.09	2,189	2,213
Spicheren Idrettsanlegg (SiA)	4041	30.06.31	4,274	4,360
Sykehusveien 4 (10 parkeringsplasser)		30.07.09	0	35
Tordenskjolds gate 65 (Entra Eiendom)	182	31.12.07	155	158
Sum arealer der det betales leie til andre	9311		9,510	9,844
Totalsummer for brutto kvm. og leiebeløp	92304		115,889	118,715

Database for statistikk om høgre utdanning

Tabell 6.2: Høgskolen i Agder og studentsamskipnaden.

6.1.1: Fri stasjon for studentsamskipnaden i 2006

Tiltak :	Brutto areal i m ²	Tall for 2006		
		Husleie	Andre ytelser	Sum
Bokhandel, Gimlemoen 25	675	1 162 403	246 967	1 409 370
Studentkantine, Grooseveien 36	660	695 033	241 305	936 338
Studentkantine, Kongens gate 54	108	145 923	39 637	185 560
Studentkantine, Gimlemoen 25	2 244	3 862 377	763 133	4 625 510
Studentkantine, Sykehusveien 4	118	107 332	43 121	150 453
Samskipnadens kontorlokaler, Gimlemoen 32	1 172	731 099	428 599	1 159 699
Studentsamfunnet "Østsida", Gimlemoen 25	503	346 267	183 810	530 077
Større investeringer vedr inventar og utstyr i kantine			-	-
Driftstilskudd til løpende vedlikehold og utskiftninger i kantine 1)			840 794	840 794
Driftstilskudd vedr "Østsida" 1)			224 560	224 560
SUM	5 479	7 050 434	3 011 927	10 062 361

1) Avtalen om fri stasjon ble inngått fra og med 2003. Denne inkluderer årlig tilskudd til løpende vedlikehold og utskiftninger.

6.1.2: Fri stasjon for andre enn studentsamskipnaden i 2006

Tiltak :	Brutto areal i m ²	Tall for 2006		
		Husleie	Andre ytelser	Sum
Studentrådets adm./studentakt., Gimlemoen 24	288	187 262	105 341	292 603
Ulike studentaktiviteter i regi av Studentrådet, Gimlemoen 20	405	357 371	148 135	505 506
Ulike studentaktiviteter i regi av Studentrådet, Gimlemoen 22	303	267 367	110 827	378 194
Ulike studentaktiviteter, fagrelaterte, Gimlemoen 25	31	53 302	11 325	64 627
Rom for stud.aktiviteter, Kongens gt. 54	12	1 586	4 356	5 941
Rom for stud.aktiviteter, Sykehusveien 4	21	19 515	7 840	27 355
Rom for stud.aktiviteter, Grooseveien 36, (Vinkelbygget)	207	181 115	75 604	256 719
Rom for stud.aktiviteter, Dømmesmoen	12	5 441	4 356	9 797
SUM	1 279	1 072 960	467 783	1 540 743

6.1.3: Andre bidrag fra Høgskolen i Agder til samskipnaden spesifisert på tiltak

Tiltak:	Rapport 2006	Budsjett	
		2007	2008
Støtte til Studentorganisasjonen i Agder (STA) 1)	900 135	929 914	946 187
Fadderordningen	145 007	150 000	150 000
Studentprest og psykiatrisk sykepleier	258 982	262 219	274 019
Leie av studenthus "Luftslottet" i Grimstad	456 916	471 318	480 744
Årlig verdi av investeringstilskudd vedr "Luftslottet" 2)	357 000	357 000	357 000
SUM	2 118 040	2 170 451	2 207 951

1) Studentorganisasjonene er ikke en del av studentsamskipnaden. Tiltaket er likevel tatt med pga sin relevans til

hva tabell 6.1 skal gi en oversikt over. Skal bl.a. dekke lønnskostnader til org.sekretær og org.konsulent.

2) "Luftslottet" ble bygget av Studentsamskipnaden. Høgskolen gikk inn med en investering på 5,1 mill kr.

6.1.4: Samskipnadens bidrag til Høgskolen i Agder spesifisert på tiltak

Tiltak:	Rapport 2006	Budsjett	
		2007	2008
Delfinansiering av sekretærstilling ved STA	86 508	180 000	187 200
Studentprest	113 422	120 000	126 000
Psykososial helsetjeneste	209 461	350 000	366 000
Leie av idrettshall, Grimstad	132 322	132 000	140 000
Internasjonalt kontor	30 000	30 000	30 000
Studiestart	500 000	500 000	500 000
Rom for hovedfagsstudenter på Spicheren	19 536	19 878	20 275
Treningstid i flerbrukshallen på Spicheren for KSI	260 480	265 038	270 339
KSI-kontor på Spicheren	44 933	45 719	46 634
SUM	1 396 662	1 642 636	1 686 448

Spesifikasjon av enkeltposter:	Rapport 2006	Budsjett	
		2007	2008
<i>Rom for hovedfagsstudenter på Spicheren:</i>			
Leie 18 kvm. (16 timer per døgn)	14 652	14 908	15 207
Driftskostnader 18 kvm. (16 timer per døgn)	4 884	4 969	5 069
SUM	19 536	19 878	20 275
<i>KSI-kontor på Spicheren:</i>			
Leie 27,6 kvm.	33 700	34 290	34 976
Driftskostnader 27,6 kvm.	11 233	11 430	11 658
SUM	44 933	45 719	46 634
<i>Treningstid på Spicheren for KSI (kl. 19-22 hver kveld):</i>			
Leie 1 000 kvm	195 360	198 779	202 754
Driftskostnader 1 000 kvm.	65 120	66 260	67 585
SUM	260 480	265 038	270 339

PLANER 2007 FOR HØGSKOLEN I AGDER

Plandokumentet er utarbeidet på bakgrunn av hovedmål, delmål og resultatindikatorer samt fokusområder fastsatt av KD i november 2006.

Hovedmål 1:

Høgskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Delmål 1.1:

Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Resultatindikatorer

- Antall primærsøkere pr studieplass:

Resultatindikator	Resultat	Resultat	Resultat	Resultatmål
	2004	2005	2006	2007
Søkere pr s. plass	1,47	1,62	1,72	1,7

- Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder.

Kommentar til dette: Sensuren er i skrivende stund ikke rapportert til NSD. Fristen er 15. februar. Det betyr at vi opererer med vårtall, ikke tall for hele 2006. Tallet på studenter som fullfører utdanning er erfaringsmessig lavere om høsten enn om våren. Tallene under for 2006 er vårtall.

Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder

Resultatindikator	Resultat	Resultat	Resultat	Resultatmål
	2004	2005	2006	2007
ALU	101	112	117	110
FLU	110	106	101	100
Ingeniør	249	162	147	120
Sykepleie	214	203	192	200
Vernepleie	33	30	34	30
Matematikkdidaktikk master	6 (hovedfag)	5	5	8
Økonomi og adm. Siviløkonom master ¹	10	11	14	35

¹ Tallene refererer til masterstudiet. I tillegg kommer i overkant av 100 kandidater hvert år på 4-årig siviløkonomutdanning, som utfases i denne perioden.

Delmål 1.2:

Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

Resultatindikatorer

- Nye studiepoeng pr egenfinansiert student pr år.

Resultatindikator	Resultat 2004	Resultat 2005	Resultat 2006	Resultatmål 2007
Nye studiepoeng Pr egenfinansiert student pr år	42,92 studiep. Pr. student	43,64 studiep. Pr student	44,18 studiep. Pr student	44,5
Studenter pr undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling	13,54 studenter pr faglig ansatt	13,31 studenter pr faglig ansatt	13,16 studenter pr faglig ansatt	13,3

Delmål 1.3:

Høgskolene skal ha internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Utvalgte resultatindikatorer

Resultatindikator	Resultat 2004	Resultat 2005	Resultat 2006	Resultatmål 2007
Utvexlingsstudenter Ut/inn	222	247	253	260
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	9 engelske 1 tysk	10 engelske 1 tysk	10 engelske 1 tysk	11 engelske 1 tysk

Kommentarer til KDs fokusområder:

Under hovedmål 1 skal høgskolene i 2007 legge vekt på:

- å arbeide for å fremme kompetanseutvikling av lærere, instruktører og skoleeiere i tråd med Kunnskapsløftet. Lærerutdanningen skal være kunnskapsbasert, men også yrkesnær og relevant for skole og barnehage
- å utarbeide en plan for oppfølging av evalueringen av allmennlærerutdanningen, og videreføre reakkrediteringen av sykepleierutdanningen
- å øke antall kandidater i matematikk og realfag i tråd med Lisboa-strategien, samtidig som kjønnsbalansen skal bedres. Dette må ses i sammenheng med strategien "Et felles løft for realfagene" og satningen via RENATE
- å utvikle studiekvaliteten med grunnlag i studiekvalitetsrapporten og eventuelle egenrapporter
- å videreutvikle kvalitetssikringssystemene og sørge for at systemene forankres i fagmiljøene

- f) å fremme samarbeid mellom høyskolene og praksisstedene, både i spesialist- og primærhelsetjenesten

Høgskolens tiltak

- a) Høgskolen har i 2006 engasjert egen prosjektleder i forbindelse med kompetanseutvikling knyttet til Kunnskapsløftet. I samarbeid med fakultetene og skolesektoren er det utviklet en rekke tilbud presentert på nettet og i en serie brosjyrer. Denne ressursen blir videreført i 2007. Målsettingen med prosjektet er å få til et samarbeid med skoleeiere og skoler om en relevant kompetanseutvikling for grunnskole og videregående opplæring, primært i Aust- og Vest Agder.

Tilbudene fra Høgskolen i Agder skal være relevante og praksisnære og det er derfor lagt opp til å synliggjøre høgskolens tilbud gjennom en egen brosjyre Kunnskapsmeny som kommer ut hvert halvår. Til nå har høgskolen laget fire Kunnskapsmenyer. Kunnskapsmenyen viser bredden i tilbudet fra høgskolen. I tillegg til Kunnskapsmenyen legges det vekt på å skreddersy tilbud som svar på forespørsler fra skoleeiere og skoler. Tilbudene innenfor spansk, naturfag, grunnleggende ferdigheter i norsk og matematikk i begynneropplæringen og filosofi i skolen hører med her. Det samme gjør tilbud som grunnleggende ferdigheter i yrkesfagene og etterutdanningskurset Felles skole, tilpasset opplæring. Informasjonen går til skoler og skoleeiere i Aust- og Vest Agder og til skoleeiere i andre fylker.

Fra våren 2007 inngår også tilbud til barnehagene som en følge av den nye rammeplanen. Innad på høgskolen legges det vekt på å informere om Kunnskapsløftet gjennom høgskolens informasjonskanaler og på informasjonsmøter med høgskolens fagpersonale. Utad samarbeider Høgskolen i Agder tett med skoleeiere og skoler om utvikling av kompetansetiltak. Det skjer både gjennom et sentralt utvalg: Koordineringsutvalget for Kunnskapsløftet i Agder- fylkene og ved at høgskolen deltar på planleggingsmøter og konferanser.

Høgskolen har på oppdrag fra Nasjonalt råd for lærerutdanning arrangert konferansen: Kunnskapsløftet, lærerutdanningene og rammeplan, våren 2006 og skal våren 2007 være ansvarlig for konferanse for skoleledere om Kunnskapsløftet og skoleledelse på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Dette er en av 6 regionkonferanser.

- b) Plan for oppfølging av evalueringen av allmennlærerutdanningen er satt opp som egen sak til februar møtet i høgskolens styre. Dette punktet vil derfor bli ajourført etter styremøtet.

I forbindelse med reakkrediteringen av bachelor sykepleie ved høgskolen har høgskolen i 2006 revidert fagplanen for alle tre studieårene. Planen ble sendt NOKUT i desember. Implementeringen av den nye fagplanen er i gang. Det er iverksatt tiltak for å møte de kommentarer og forslag som NOKUT-komiteen hadde for utdanningene. Det vises i den forbindelse til rapport oversendt NOKUT fra høgskolen i desember.

I 2007 er hovedfokus på å videreføre kompetansebyggingen. Flere ansatte arbeider med doktorgrad og flere vil i 2007 få vurdert om de er førstekompetente. En har allerede sendt søknad og flere vil få tid i 2007 til å arbeide med dette.

- c) Fakultet for realfag har i 2006 arbeidet med rekruttering til realfag og styrking av dette fagfeltet på en rekke ulike områder. Fakultetet har deltatt på Forskningstorget i forbindelse med Forskningsdagene, på utdanningsmesser og Åpen dag. I tillegg har fakultetet hatt besøk av elever fra grunnskole og videregående som har fått omvisning i undervisningslokalene og prøvd seg med egne eksperimenter på laboratoriene. Faglig tilsatte har også selv vært på videregående skoler og orientert om fakultetets studietilbud. Fakultetet deltar i MNT-Forum (Matematikk Naturvitenskap og Teknologi), som er et samarbeid mellom Tekna, PIL, NHO, TBL, Utdanningsavdelingen i Vest-Agder fylkeskommune og Fakultet for realfag. Hensikten med forumet er å skape en møteplass for realfagslærere og arbeidsliv, og dermed øke interessen for realfagene, slik at det i fremtiden blir bedre søkning til studier som krever realfaglig bakgrunn. Fakultetet har en samarbeidsavtale med Universitetet i Oslo om drift av nettstedet www.matematikk.org. Hensikten med nettstedet er å styrke kompetansen i matematikk blant skoleelever, lærere og foreldre. Fakultetet har også lagt stor vekt på å tilby gode forkurs i matematikk, primært som en støtte til egne matematikkstudenter, men også som et tilbud til andre. I 2006 var fakultetet deltager i "SciLab" i regi av Norges forskningsråd, med deltagelse av ca. 800 elever fra grunn- og videregående skole.

De fleste av tiltakene ovenfor vil bli videreført. Nytt i 2007 er at fakultetet er i ferd med å inngå avtale med KappAbel konkurransen som hvert år involverer mellom 10.000 og 15.000 9. klasser i en nasjonal matematikkkonkurranse (<http://www.kappabel.com/>). Formålet med KappAbel er å inspirere elevene slik at de ikke mister interessen for matematikkfaget i en kritisk ungdomsskolealder, men tvert imot beholder og utvikler sitt forhold til matematikk. Avtalen innebærer at ansatte og studenter fra HiA utvikler den faglige delen av konkurransen.

- d) Kvalitetssikringssystemet er et viktig virkemiddel for å utvikle studiekvaliteten. Systemet legger opp til at faglærere skal skrive emnerapporter, og at disse er en del av grunnlaget for studieleders studiumrapport. Studiumrapportene inngår som del av grunnlaget for rapportene fra fakultetene og lærerutdanningsledelsen. Studielederne (fra 01.08.07 instituttlederne) har en nøkkelrolle når det gjelder utvikling av studiekvaliteten. De skal fange opp behov for endringer ut fra studentenes evalueringer, faglærernes tilbakemeldinger og eventuelle andre innspill. I 2007 vil høgskolen arbeide med å profesjonalisere oppfølgingen av studentenes evalueringer ytterligere. Det er en utfordring å få flere studenter til å delta i evalueringene. Samtidig antas det å være en klar sammenheng mellom studentenes motivasjon for å evaluere og deres oppfatning av hvordan høgskolen følger opp evalueringene. Det skal arbeides videre med å informere studenter som har evaluert om hvordan evalueringen blir fulgt opp. Videre skal det settes i verk tiltak for å bedre kvaliteten på data som rapporteres til fakultetene og lærerutdanningsledelsen som grunnlag for studium- og fakultetsrapporter. Det ligger svært mye informasjon om studiekvaliteten i data særlig fra FS, og det er viktig å utnytte denne informasjonen bedre i studiekvalitetsarbeidet.
- e) I 2006 ble det vedtatt endringer i høgskolens kvalitetssikringssystem. Blant de vedtatte endringene er:
- Tydeligere formalisering av kvalitetsarbeidet i budsjettet
 - Større vekt på kvantitative data fra FS og kvalitetssikringssystemet som grunnlag for studium- og fakultetsrapporter

- Studenttillitsvalgtes rolle er tydeligere formalisert. Fakultetene har ansvar for opplæring av de tillitsvalgte

Totalevaluering av studieprogram er gjennomført for første gang i 2006. Rapportene legges fram i januar/februar 2007.

Som en konsekvens av at oppslutningen om studentenes sluttevaluering ikke er tilfredsstillende, er det vedtatt å gjøre forsøk med alternative former for sluttevaluering i 2007. De fagmiljøene som deltar i forsøkene vil måtte involvere seg sterkere enn tidligere i evalueringen, og dette vil forhåpentligvis bidra til en bedre forankring i disse miljøene. På grunnlag av erfaringene med forsøk i 2007 vil det bli vurdert å gjøre endringer i kvalitetssikringssystemet. I 2007 vil det også bli lagt større vekt på i større grad å innarbeide kvalitetssikringen av etter- og videreutdanningstilbud i det ordinære kvalitetssikringssystemet. Det skal også arbeides videre med å få flere fagmiljø til å utforme emne- og studiespesifikke spørsmål til studentenes sluttevalueringer. Erfaringen tilsier at særlig faglærernes holdninger til evalueringene har betydning for studentenes deltakelse. Hvis faglærerne utnytter den muligheten som ligger i systemet til å skaffe seg informasjon om forhold de har spesielt behov for å vite mer om, vil de selv oppleve evalueringene som mer nyttig, og konsekvensen av dette vil forhåpentligvis være at også studentenes engasjement øker.

Endringer i kvalitetssikringssystemet blir for øvrig løpende vurdert som følge av formelle og uformelle innspill fra studenter, fakultetene/lærerutdanningsledelsen og administrative enheter.

- f) Fakultet for helse og idrettsfag arbeider kontinuerlig med å fremme samarbeid mellom høgskolen og praksisstedene. I desember 2006 ble det underskrevet nye samarbeidsavtaler med de aktuelle kommunene og i januar ble ny samarbeidsavtale med SSHF underskrevet.

Det er i forslag til budsjett i fakultetet satt av midler til praksisforbedrende tiltak og det er lagt opp til møter både med kommunene og spesialisthelsetjenesten for å drøfte felles prosjekter for å få gode prosjekter. I tillegg legges det opp til kompetansehevede tiltak gjennom oppstart av veiledningspedagogikk for ansatte i spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten.

Hovedmål 2:

Høyskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid. Høyskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder. Høyskoler som kan tildele doktorgrad, har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.

Delmål 2.1

De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. De to statlige kunsthøyskolene skal arbeide med kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet innenfor aktuelle kunst- og designfag.

Utvalgte resultatindikator

- Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk)
- NFR-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk)
- EU-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk)
- Uteksling av ansatte via programavtaler – mål kommer

Indikator	2004	2005	2006	Mål 2007
Publikasjonspoeng pr ansatt	0,41	0,50	?	0,52
NFR-tildeling pr ansatt (kr)	29 705	35 211	33 867	36 000
EU-tildeling pr ansatt (kr)	3 628	5 399	9 153	9 000
Uteksling av ansatte via programavtaler (Inn/Ut)	32/71	21/62	28/80	

Delmål 2.2

Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høyskoler som tildeles stipendiattstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.

Resultatindikator

- Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk)

Indikator	2004	2005	2006	Mål 2007
Uteksaminerte doktorkandidater pr ansatt			0,009	0,015

Delmål 2.3

Høgskolen skal også drive disiplinorientert grunnforskning. Resultatindikator for dette delmålet er publiseringspoeng.

- Resultatindikator publiseringspoeng er gitt under delmål 2.1.

Delmål 2.4

Høgskolen skal også arbeide med kunstnarisk utviklingsarbeid, forskning, kompetanseutvikling og nyskapande verksemd innafor aktuelle kunstfag.

Departementet har ikke foreslått resultatindikator for dette delmålet for kunsthøgskolene. HiA velger å følge den samme praksisen inntil sektoren eventuelt kommer fram til allment aksepterte indikatorer for kunstnerisk arbeid.

Under hovedmål 2 skal høyskolene i 2007 legge vekt på:

- a) å styrke faglig ledelse og organisere virksomheten i gode fagmiljøer
- b) å følge opp realfagssatsingen
- c) å tilsette stipendiater i de stillinger det er gitt bevilgning for
- d) at en i forskerutdanningen styrker samarbeidet med forskningsinstitutt og næringslivet
- e) å øke gjennomstrømningen i doktorgradsutdanningen
- f) å prioritere Forskningsrådets programmer rettet inn mot høyskolesektoren og nyskappingsvirksomhet, og delta i internasjonalt samarbeid og EUs rammeprogram.

Høgskolens tiltak

- a) Høgskolen i Agder er inne i en organisasjonsprosess som legger vekt på å styrke den faglige ledelsen. Rektoratet styrkes med to viserektorer, den ene med ansvar for forskning, formidling og samfunnskontakt. Høgskolen har vedtatt å redusere fra 7 til 5 fakulteter, og det innføres instituttledere som også har et ansvar for forskning. I forbindelse med overgangen til ny faglig ledelse på alle nivå i organisasjonen planlegges det en intern skolering som også tar opp forskningsledelse som tema.
- b) Fakultet for realfag og Fakultet for teknologi blir nå slått sammen, og vi får dermed en mer slagkraftig enhet for styrking av realfag og teknologi. En omfattende forskningsaktivitet innen matematikkdidaktikk bidrar til å styrke matematikkfaget i skolen, både regionalt og nasjonalt. Høgskolen vil videreføre satsingen på kvinner og teknologi i samarbeid med regionale aktører.
- c) Det er allerede innført prosedyrer for å fordele stipendiatstillinger i god tid før midlene kan disponeres. Det er vedtatt å gjennomgå disse prosedyrene for å vurdere om de kan forenkles.
- d) Høgskolen i Agder har nedsatt en gruppe som skal se på høgskolens og Agderforsknings samarbeid med arbeidslivet. Her inngår også forskerutdanningenes relasjon til næringsliv og arbeidsliv.
- e) I forbindelse med det pågående organisasjonsarbeidet (ORG07) vil høgskolen gjennomgå behovet for administrativ støtte til forskerutdanningene. Vi vil også videreføre de gode erfaringene med seminar for veiledere for ph.d.-kandidater.

- f) Høgskolen i Agder har utviklet kompetanse på EUs rammeprogrammer gjennom å være koordinator for et STREP-prosjekt i EUs 6. rammeprogram. I 2007 vil høgskolen videreutvikle samarbeidet med andre som har slik kompetanse på Agder, blant andre Agderforskning og Sørlandets Teknologisenter AS. Når det gjelder nyskappingsvirksomhet, vil høgskolen videreutvikle samarbeidet mellom FORNY-prosjektet og Senter for entreprenørskap. Høgskolen vil også stå sentralt i en søknad fra Agder til VRI-programmet i Norges forskningsråd.

Hovedmål 3

Høyskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høyskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

Delmål 3.1

Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

Resultatindikatorer

Departementet har ikke fastsatt resultatindikatorer på dette området

Delmål 3.2

Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Resultatindikatorer

- Omfang av eksternt finansiert virksomhet (EFV)
- Mottatte forretningsideer og nyopprettede selskaper basert på disse
- Skattefunn

Indikator	2004	2005	2006	Mål 2007
Omfang av EFV (mill kr)	53,4	59,4	50,14	53,5
Mottatte forretningsideer	15	13	10	13
Nyopprettede selskaper basert på disse	0	1	0	1
Skattefunn (tilskudd fra NFR i 1000 kr)				1.000

Under hovedmål 3 skal høyskolene i 2007 legge vekt på:

- å legge til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater for allmennhet og samfunn.
- å inngå FoU-samarbeid med regionalt næringslivet og delta i regionale innovasjonsnettverk

- c) å legge til rette for å gi utdanningstilbud som er relevant i nyskapingssammenheng
- d) å styrke FoU-arbeid og samarbeid rettet mot praksisfeltet i profesjonsfagene

Høgskolens tiltak

Punkt a:

Høgskolen vil arbeidet videre med å legge til rette for og motivere for parallellpublisering. Høgskolen vil også arbeide med å få mer informasjon om forskning og forskningssamarbeid på sine internettsider. Høgskolens satsing på Forskningsdagene med tiltak som forskningstorg og ”møt en forsker” vil bli videreført.

Punktene b, c og d:

Høgskolen i Agder har nedsatt en arbeidsgruppe med representanter for Agderrådet, næringslivet, Agderforskning og HiA. Den skal se på tiltak for å videreutvikle samarbeidet mellom Høgskolen i Agder, herunder Agderforskning, og næringsliv og offentlig forvaltning i regionen. Når arbeidsgruppen legger fram sin innstilling i løpet av våren, vil høgskolen vurdere hvilke stimuleringsiltak og organisatoriske tiltak som skal gjennomføres.

En del av det utdanningstilbudet som er relevant i nyskapingssammenheng, initieres av Senter for entreprenørskap som er et samarbeid mellom HiA og Agderforskning. Aktiviteten i senteret skal videreutvikles.

Høgskolen har etablert en ordning med partnerskapsskoler for å styrke forskningssamarbeidet i praksisfeltet for lærerutdanningene. For å styrke samarbeidet i praksisfeltet for sosialfag og barnevern har man etablert nettverket PraksisSør, et samarbeid mellom HiA, Agderforskning og aktuelle arbeidsgivere i offentlig sektor. Innen helsefag skal høgskolen videreutvikle samarbeidet med Sørlandet sykehus HF. Når det gjelder samarbeidet med privat sektor, vil vi styrke deltagelsen i bransjenettverk og videreutvikle Kompetansetorget som er et nettsted for utveksling av prosjektoppgaver.

Hovedmål 4

Høgskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.

Delmål 4.1

Høgskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder.

Resultatindikatorer:

- andel førstestillinger av totalt antall undervisnings- og forskerstillinger

Resultatindikator	Resultat			Resultatmål
	2004	2005	2006	2007
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	36,0 %	37,2 %	37,0 %	37,5 %

Delmål 4.2

Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Resultatindikatorer:

- Andel kvinner, totalt og per stillingskategori

Resultatindikator	Resultat			Resultatmål
	2004	2005	2006	2007
Andel kvinner totalt	47,1 %	47,3 %	48,5 %	49,0 %
- undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	36,4 %	37,0 %	38,9 %	39,5 %
- støttestillinger for undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	37,1 %	34,4 %	31,7 %	31,0 %
- administrative stillinger	69,3 %	68,3 %	68,4 %	68,0 %
- drifts og vedlikeholdsstillinger	78,3 %	78,1 %	79,4 %	70,0 %
- andre stillinger	49,1 %	79,6 %	83,0 %	83,0 %

Delmål 4.3

Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.

Utvalgte resultatindikatorer:

- Merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen
- Resultat EFV

Resultatindikator	Resultat			Resultatmål
	2004	2005	2006	2007
Merknader Riksrevisjonen	0	0	0	0
Resultat EFV	282.000	985.000	504.000	1.071.000

Under hovedmål 4 skal høyskolene i 2007 legge vekt på:

- a) å fremme likestilling i academia
- b) å redusere sykefraværet for alle grupper av tilsatte
- c) å etterleve regelverket for offentlige anskaffelser
- d) å gå gjennom arealbehov og lokalløsninger med sikte på størst mulig kostnadseffektivitet i arealbruken
- e) å bedre styringen med avsetningene
- f) å integrere risiko og vesentlighetsbetraktninger i planarbeidet for å sikre at målene nås

- a) Våren 2007 skal det ansettes i en rekke faglige og administrative lederstillinger:

- 2 viserektorer
- 4 dekaner
- ca 20 instituttledere
- 2 eller flere administrative ledere på fakultet

Høgskolens kjønnsfordeling bør være et viktig moment for det samlede resultatet for disse ansettelsene. Det vil også være et poeng å spesielt vurdere positiv særbehandling der det er flere rekrutteringsutfordringer knyttet til kjønn, for eksempel med hensyn til studentrekrutteringen.

I utkastet til den nye handlingsplanen er det tatt inn en rekke forslag til tiltak for å bedre kjønnsbalanse i alle stillingskategorier, se rapportdelen.

- b) Her viser tallene at det ikke er urovekkende sykefravær på Høgskolen i Agder. Arbeidsmiljøutvalget har i hvert møte satt fokus på dette spørsmålet og høgskolen tar sikte på å redusere sykefraværet:
 - ved å forberede ny IA-avtale-praksis. Retningslinjer er allerede utarbeidet i tråd med den nye avtalen, som skal tre i kraft fra 1.3.2007. Disse retningslinjene er tatt i i høgskolens HMS-dokument.
 - utprøving av lavterskeltilbud om temaet ”kosthold og mosjon”. Det antas at mange ansatte har behov for mer mosjon og for å få bedre kunnskap om kostholdet som helsefaktor. Fra desember 2006 er det satt i gang et slikt opplærings- og treningstilbud i samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Dette er tilbud som nå gis til 20 ansatte, og gruppa er satt sammen på tvers av stillingskategorier.
- c) Høgskolen deltar i sektorens samarbeid rundt anskaffelse av innkjøpsstøttesystem eller et helhetlig innkjøpssystem. Vi vil være aktive i denne prosessen.
- d) Effektiv arealbruk vil bli vektlagt i prosjekteringsarbeid av Kampus Grimstad og nybygg til rytmisk musikk på Kampus Kristiansand.

- e) Høgskolestyret har en bevisst strategi med avsetninger for å dekke fremtidige forpliktelser ifm nybygget på Kampus Grimstad og nødvendige ombygginger på Kampus Kristiansand. I tillegg er det gjort strategiske avsetninger i egne styrevedtak. Høgskolen vil arbeide med rutiner for å forbedre økonomistyringen slik at avsetninger utover dette reduseres ift 2006-nivå.
- f) Høgskolen vil iverksette et prosjekt for å implementere mål- og resultatstyring (MRS) i fakultetene på en helhetlig måte. Risiko- og vesentlighetsvurderinger står sentralt i MRS-arbeidet.

MOTTATT

23 NOV 2006

DET KONGELEGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Statlige høyskoler

HØGSKOLEN I AGDER	
Sak ..06..... / 935.. Ark.116.....	
23 NOV. 2006	
Enhet ...ØH.....	Saksbeh.SST.....

Deres ref

Vår ref
200606437

Dato
22.11.06

Målstruktur for 2007

Departementet viser til "Orientering om forslag til statsbudsjettet for 2007" og omtalen av målstrukturen for 2007, hvor det fremgår at tildelingsbrevet vil inneholde en presentasjon av den endelige målstrukturen for 2007. 16. oktober 2006 mottok departementet innspill til ny målstruktur for 2007 fra administrasjonsutvalget i Universitets- og høyskolerådet. I innspillet foreslås det endringer i delmål, etablering av resultatindikatorer, endring i rapportering og ny struktur på tildelingsbrevet. Med utgangspunkt i innspillet fra UHR, har departementet utarbeidet målstruktur for 2007. Kravene til rapportering for budsjettåret 2007 vil bli omtalt i tildelingsbrevet for 2007.

Av hensyn til institusjonenes planprosess for 2007 sendes målstrukturen ut før tildelingsbrevet. Det tas forbehold om at det kan komme justeringer i tildelingsbrevet for 2007.

Målstrukturen for 2007 har følgende oppbygning:

- Hovedmål
- Delmål
- Utvalgte resultatindikatorer
- Utvalgte områder som institusjonene skal følge opp i 2007

Hovedmålene er fastsatt i St.pr.nr 1 (2006-2007), mens utformingen av delmålene bygger på forslaget fra UHR. Forslaget er justert for å ivareta at de ulike institusjonskategoriene har noe ulikt samfunnsoppdrag, jf hovedmålene i St.prp. nr. 1 (2006-2007).

Utgangspunktet er at delmål og de tilhørende indikatorene skal beholdes over tid. Dette vil gi institusjonene større forutsigbarhet og bedre styringsinformasjon fordi utviklingen av resultatindikatorerne kan sammenlignes over tid. Samtidig er det viktig at delmål og

resultatindikatorer kan videreutvikles etter hvert som sektoren vinner erfaring med operasjonalisering av målene og resultatindikatorerne .

Institusjonenes egne strategier og prioriteringer

Det er utfordringer knyttet til å finne delmålsformuleringer som er klare og konsise samtidig som de er robuste over tid. Målformuleringene som presenteres vil ikke være dekkende for hele virksomheten ved universitetene og høyskolene. Målstrukturen tar derfor høyde for at institusjonene må definere egne mål som gjenspeiler institusjonens egenart og tar utgangspunkt i institusjonens egne strategier. Det er med andre ord lagt til rette for at institusjonens egne strategier og mål kan integreres i målstrukturen. Dette forutsetter at institusjonene fastsetter resultatmål for de utvalgte resultatindikatorerne.

Utfordringer knyttet til bruk av resultatindikatorer

Hensikten med resultatindikatorer er å få systematisk informasjon om i hvilken grad institusjonenes arbeid bidrar til at målene nås. Samtidig er det viktig at sammensetningen av indikatorene på hvert område i seg selv ikke bidrar til målforskyvning. Departementets tilnærming er at resultatindikatorerne bare gir en *indikasjon* om hvilken retning utviklingen går og ikke et fullstendig bilde av måloppnåelsen. Derfor er det viktig at institusjonene i tillegg gir en egen vurdering av resultatene innen de ulike målområdene. Institusjonens egen analyse av resultatene og indikatorenes utvikling vil til sammen gi et mer fullstendig bilde av institusjonens utvikling på ulike områder. En må med andre ord se resultatutviklingen knyttet til hovedmål og delmål i en større sammenheng enn det resultatindikatorerne i seg selv gir grunnlag for.

Den enkelte institusjon vil ha behov for å fastsette egne delmål utover delmålene fastsatt av departementet. I egne delmål skal institusjonens egenart og institusjonens egne strategiske prioriteringer gjenspeiles. Institusjonene vil også ha behov for ta i bruk flere indikatorer enn det departementet har fastsatt, avhengig av hvilke deler av målet det er knyttet størst utfordringer til. Departementet vil i sin vurdering av måloppnåelse også legge annen relevant statistikk til grunn, i tillegg til de utvalgte resultatindikatorerne.

Vektlegging av noen utvalgte områder i 2007

Kunnskapsdepartementet har under hvert hovedmål omtalt hvilke områder det forventes at institusjonene skal legge særlig vekt på i 2007. Dette er områder det er knyttet særlige utfordringer til eller det er stor oppmerksomhet knyttet til området. De utvalgte områdene vil endres over tid.

Håndtering av risiko- og vesentlighetsvurderinger i planarbeidet

Departementet varslet i St.prp. nr. 1 (2006-2007) en større vektlegging av institusjonens håndtering av risiko som en integrert del av mål- og resultatstyringen. Dette innebærer at institusjonene skal legge til grunn risiko- og vesentlighetsbetraktninger ved fastsettelse av delmål og spesifisering av resultatindikatorerne når planene for 2007 utarbeides. Vi viser i denne forbindelse til møtene som Avdeling for økonomi og styring i Kunnskapsdepartementet har kalt inn til i november og desember.

Styring av sektoren som følge av ny målstruktur

Departementet vil etter dette legge følgende hovedelementer til grunn for styringen av sektoren

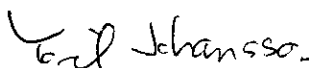
- Målstrukturen – hovedmål, delmål, indikatorer og utvalgte områder som det legges vekt på at institusjonen følger opp
- Institusjonenes egne strategier og delmål, med tilhørende resultatmål
- Statistisk informasjon som er relevant i forhold til å vurdere resultatutviklingen (DBH-data)
- Institusjonens rapportering og institusjonens analyser i tilknytning til målene
- Dialogen i etatsstyringsmøtene

Målstrukturen skal bidra til å sikre at overordnede mål for universitetene og høyskolene blir fulgt opp. Formålet med mål- og resultatstyringen er ikke å styre etter måloppnåelse på den enkelte indikator, men å få et best mulig grunnlag for å forstå hvilke utfordringer institusjonene står overfor på de ulike områder. Departementet vil derfor først og fremst legge vekt på hvordan institusjonene følger opp resultatutviklingen og iverksetter tiltak som skal bidra til bedre måloppnåelse totalt sett og ikke i forhold til den enkelte indikator.

Dialog med sektoren om den videre utvikling av målstrukturen

Departementet vil understreke at målstrukturen som nå presenteres må kunne endres etter hvert som sektoren og departementet vinner erfaring med systemet. Departementet har spesielt pekt på at det er utfordringer knyttet til å etablere gode resultatindikatorer. Eksempelvis kan det nevnes at det kan være aktuelt å etablere en indikatorer som ser på utdanningens relevans for arbeidslivet. Videre kan det komme indikatorer knyttet til formidling, jf. forslag fra formidlingsutvalget som for tiden er på høring. Det pågår videre et arbeid i departementet for å utvikle indikatorer med den hensikt å måle effektivitet i ressursforvaltningen ved institusjonene. Departementet vil ta initiativ til en videre dialog med sektoren på disse områdene.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Cathrin Sætre
avdelingsdirektør

Kopi: Riksrevisjonen
Vedlegg

MÅLSTRUKTUR 2007 – STATLIGE HØYSKOLER

Hovedmål 1 Høyskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Delmål 1.1 Høyskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Utvalgte resultatindikatorer

- Antall primærsøkere per studie plass
- Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder

Delmål 1.2 Høyskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Utvalgte resultatindikatorer

- Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år.
- Studenter per undervisnings-, forsker- og formidlingsstilling (årsverk)

Delmål 1.3 Høyskolene skal ha internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Utvalgte resultatindikatorer

- Antall utvekslingsstudenter (ut/inn reisende)
- Antall fremmedspråklige utdanningstilbud

Under hovedmål 1 skal høyskolene i 2007 legge vekt på:

- å arbeide for å fremme kompetanseutvikling av lærere, instruktører og skoleeiere i tråd med Kunnskapsløftet. Lærerutdanningen skal være kunnskapsbasert, men også yrkesnær og relevant for skole og barnehage
- å utarbeide en plan for oppfølging av evalueringen av allmennlærerutdanningen
- å øke antall kandidater i matematikk og realfag i tråd med Lisboa-strategien, samtidig som kjønnsbalansen skal bedres. Dette må sees i sammenheng med strategien "Et felles løft for realfagene" og satsingen via RENATE
- å utvikle studiekvaliteten med grunnlag i studiekvalitetsrapporten og eventuelle egenrapporter
- å videreutvikle kvalitetssikringssystemene og sørge for at systemene forankres i fagmiljøene

Hovedmål 2 Høyskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid. Høyskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder. Høyskoler som kan tildele doktorgrad, har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.

Delmål 2.1 De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. De to statlige kunsthøyskolene skal arbeide med kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet innenfor aktuelle kunst- og designfag.

Utvalgte resultatindikator

- Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk)
- NFR-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk)
- EU-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk)

Delmål 2.2 Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høyskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.

Utvalgte resultatindikator

- Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk)

Under hovedmål 2 skal høyskolene i 2007 legge vekt på:

- å styrke faglig ledelse og organisere virksomheten i gode fagmiljøer
- å følge opp realfagssatsingen (gjelder ikke for kunsthøyskolene)
- å tilsette stipendiater i de stillinger det er gitt bevilgning for
- at en i forskerutdanningen styrker samarbeidet med forskningsinstitutt og næringslivet
- å øke gjennomstrømmningen i doktorgradsutdanningen
- å prioritere Forskningsrådets programmer rettet inn mot høyskolesektoren og nyskappingsvirksomhet, og delta i internasjonalt samarbeid og EUs rammeprogram.

Hovedmål 3 Høyskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høyskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

Delmål 3.1 Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

Utvalgte resultatindikatorer

Departementet har ikke fastsatt resultatindikatorer på dette området

Delmål 3.2 Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Utvalgte resultatindikatorer

- Omfang av eksternt finansiert virksomhet (EFV)
- Mottatte forretningsideer og nyopprettede selskaper basert på disse (gjelder ikke kunsthøyskolene)

Under hovedmål 3 skal høyskolene i 2007 legge vekt på:

- å legge til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater for allmennhet og samfunn.
- å inngå FoU-samarbeid med regionalt næringslivet og delta i regionale innovasjonsnettverk
- å legge til rette for å gi utdanningstilbud som er relevant i nyskapingssammenheng
- å styrke FoU-arbeid og samarbeid rettet mot praksisfeltet i profesjonsfagene

Hovedmål 4 Høyskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.

Delmål 4.1 Høyskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder.

Utvalgte resultatindikatorer:

- andel førstestillinger av totalt antall undervisnings- og forskerstillinger

Delmål 4.2 Høyskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Utvalgte resultatindikator:

- Andel kvinner, totalt og per stillingskategori

Delmål 4.3 Høyskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.

Utvalgte resultatindikatorer:

- Merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen
- Resultat EFV

Under hovedmål 4 skal høyskolene i 2007 legge vekt på:

- å fremme likestilling i academia
- å redusere sykefraværet for alle grupper av tilsatte
- å etterleve regelverket for offentlige anskaffelser
- å gå gjennom arealbehov og lokalløsninger med sikte på størst mulig kostnadseffektivitet i arealbruken
- å bedre styringen med avsetningene
- å integrere risiko og vesentlighetsbetraktninger i planarbeidet for å sikre at målene nås

DATASPEFISIKASJONER FOR RESULTATINDIKATORENE

Delmål 1.1

Resultatindikator	Definisjon
Antall primærsøkere per studieplass	Studier som inngår i Samordna opptak
Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte fagområder i henhold til prioriterte områder	DBH-tabell 1.8 Ferdige kandidater

Delmål 1.2

Resultatindikator	Definisjon
Nye studiepoeng per egenfinansierte student per år	DBH-tabell 1.5 Studiepoengsstatistikk – nye studiepoeng
Studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (årsverk)	Registrerte studenter: DBH-tabell 1.4 Registrerte studenter - egenfinansierte Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger: DBH-tabell 3.1 Tilsatte (a-g)

Delmål 1.3

Resultatindikator	Definisjon
Antall utvekslingsstudenter (ut/inn)	DBH-tabell 1.9 Utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogrammer
Antall fremmedspråklige utdanningsstilbud	Antall emner minst tre måneder/ ECTS poeng totalt

Delmål 2.1

Resultatindikator	Definisjon
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (årsverk)	Publikasjonspoeng Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (årsverk): DBH-tabell 3-1 Tilsatte (a-i) minus g
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (årsverk)	NFR-tildeling: Note 1 eksternregnskapet Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (årsverk) DBH-tabell 3-1 Tilsatte (a-i) minus f og g
EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (årsverk)	EU-tildeling: Note 1 eksternregnskapet (bare forskningsmidler) Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (årsverk) DBH-tabell 3-1 Tilsatte (a-i) minus f og g
Utteksling av ansatte via programavtaler	DBH-tabell 3.5 Mobilitet blant vitenskapelige tilsatte/gjesteforskere

Delmål 2.2

Resultatindikator	Definisjon
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelige årsverk	Doktorgradskandidater: DBH-tabell 2.3 Avlagte doktorgrader Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (årsverk): DBH-tabell 3-1 Tilsatte (a-i) minus f, g og h

Delmål 3.1

Resultatindikator	Definisjon
Det er ikke fastsatt indikatorer for dette delmålet.	

Delmål 3.2

Resultatindikator	Definisjon
Omfang av skattefunn ordningen (totalbeløp ved institusjonene)	Tall fra NFR
Omfang av eksternt finansiert virksomhet (EFV)	Note 1 av årsregnskapet "inntekt fra EFV"
Mottatte foretningssideer og oppstart av nye selskaper basert på disse (ikke kunsthøgskolene)	DBH tabell 2.8 Mottatte foretningssideer m.m.

Delmål 4.1

Resultatindikator	Definisjon
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	DBH-tabell 3.1 Tilsatte Førstestillinger: (a-e) Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger: (a-i)

Delmål 4.2:

Resultatindikator	Definisjon
Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori	DBH-tabell 3.1 Tilsatte

Delmål 4.3:

Resultatindikator	Definisjon
Ingen vesentlige merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen	
Avsetningsnivå BFV	Note 15 av årsregnskapet
Resultat EFV	Resultatregnskapet

S-SAK: 05/07
Møtedato: 20. februar 2007
Saksbehandler: Økonomidirektør Seunn Smith-Tønnessen/regnskapssjef Kjetil Hellang
Arkivreferanse: 06/17 - 123.1

**REGNSKAPET FOR 2006.
GODKJENNING AV EKSTERNREGNSKAP.
OVERFØRING AV MINDRE-/MERFORBRUK FOR DE ENKELTE
BUDSJETTANSVARsomRÅDENE FRA 2006 TIL 2007.
ÅRSOPPGJØRSDISPOSISJONER.**

Høgskolen har i 2006 ført regnskapet etter et modifisert regnskapsprinsipp, og etter de samme prinsippene som ble brukt ved regnskapsavleggelsen i 2005.

1. Høgskolens regnskap

Regnskapet ved HiA består av

- eksternregnskap (resultat, balanse, noter, kontantstrøm) og
- internregnskap (regnskapet for de enkelte budsjettansvarsområdene).

Kunnskapsdepartementet (KD) har lagt om og presisert sine rapporteringskrav for 2006, jfr også s-sak 04/07. For regnskapet innebærer det at styret nå får seg forelagt foreløpig regnskap (både ekstern- og internregnskap) til godkjenning – dvs at regnskapet er ferdigstilt, men ikke revisorgjennomgått. Eksternregnskapet har tidligere vært lagt frem som orienteringssak for styret i februar, og styret har vedtatt revisorgjennomgått ekstern- og internregnskap i marsmøtet. KD har nå presisert at endringene fra foreløpig til endelig regnskap kun skal initieres av revisor, samt at styret skal godkjenne foreløpig regnskap før revisorgjennomgang. Siden internregnskapet vil medføre noen endringer i note 15-17 må dette også ferdigstilles til foreløpig regnskap.

I tillegg utgår det som de siste årene har vært Styrets årsrapport. Til gjengjeld skal styret gi en Ledelseskomentar til regnskapet, se vedlegg med forslag til denne.

En ferdigstilling av internregnskapet nå medfører at det er to forhold vi normalt ville hensyntatt som ikke blir vurdert i denne saken:

- Aktivitetskorrigerings av fakultetenes regnskap (ift oppfyllding av resultatmål på avlagte 60-studiepoengsenheter, fastsatt av styret ifm budsjettfordeling 2006)
- Fordeling av stimuleringsmidler for avlagte studiepoeng i etter- og videreutdanningstilbud (EVU) (kr 1,479 mill).

Disse forholdene vil i stedet bli tatt opp ifm revidert budsjett i mars.

Høgskolen skal også utarbeide konsernregnskap, men dette har en senere frist og vil bli lagt frem for styret i juni-møtet.

2. Eksternregnskap

Foreløpig resultatregnskap, balanse, kontantstrøm og noter er vedlagt. (detaljert versjon av note 15 deles ut på styremøtet). Regnskapet er ført iht høgskoledirektørens forslag til vedtak i denne saken.

Foreløpig regnskap for 2006 viser et overskudd på kr 504.000 som er overskudd på eksternt finansiert virksomhet. KD har fastslått at høgskolen kan opparbeide seg virksomhetskapital fra overskudd av eksternt finansiert virksomhet (EFV). Underskudd på EFV føres også mot virksomhetskapitalen. Mindreforbruk på bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) føres som avsetning for framtidige forpliktelser, og betraktes som en gjeld til staten. Dette er et unntak fra regnskapsføring etter regnskapsloven fastsatt i KDs instruks til høgskolen.

Overskuddet på eksternfinansiert virksomhet er mindre enn budsjettet. Det skyldes styrets vedtak om nedleggelse av analyselaboratoriet ved Fakultet for realfag (s-sak 117/06) Det akkumulerte underskuddet ved analyselaboratoriet er på kr 1,788 mill kr, hvorav kr 0,888 mill er belastet virksomhetskapitalen. Det øvrige belastes BFV, jfr omtale av Fakultet for realfag i vedlegg.

Fremtidig akkumulert forpliktelse knyttet til bevilgningsfinansiert virksomhet er på ca. 150 mill kroner og balanseført i regnskapet for 2006. Note 15 gir et fullstendig bilde av denne avsetningen. Hovedpunktene og endringene fra 2005 i note 15 er:

	2006	2005	Endring
NFR	7 558	5 590	1 968
Disponeringer ved BAO	44 576	50 391	-5 815
Styrets fond	81 403	48 662	32 741
Udisponert BAO	1 452	-9 927	11 379
Udisponert styret/ikke fordelte midler	15 284	13 059	2 225
Sum	150 273	107 775	42 498

Størsteparten av økningen skyldes fondsavsetningene styret gjør i budsjett- og regnskapsvedtakene, begrunnet i fremtidige økonomiske forpliktelser.

3. Internregnskapet

Høgskolens internregnskap viser resultat for bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) og eksternt finansiert virksomhet (EFV) for de ulike budsjettansvarsområdene (BAO).

Regnskapet rapporteres i fem hovedgrupper, som hver er inndelt i flere undergrupper:

A.	Budsjettansvarsområdets ramme	A og B samlet gir en oversikt over høgskolens ramme tildelt over post 50 i St.prop. nr 1. Vær likevel oppmerksom på at underskudd i C-E kan måtte dekkes over ordinær ramme.
B.	Øremerkede midler fra høgskolestyret	
C.	KD-områdets øremerkinger	
D.	Blandingsfinansiert virksomhet (bidragsprosjekter)	Prosjekter som er en blanding av BFV og EFV
E.	Eksternt finansiert virksomhet (oppdrag)	Resultatet i disse prosjektene regnes som egenkapital

3.1 Disposisjonsreglementet

Høgskolens disposisjonsreglement sier følgende om disponering av mer- og mindreforbruk i budsjettansvarsområdene:

Disponering av regnskapsmessige overskudd

Viser internregnskapet for budsjettansvarsområdet et netto overskudd ved årets slutt, skal dette stilles til disposisjon for budsjettansvarsområdet det påfølgende år. Det er en forutsetning at budsjettansvarsområdet har oppfylt de aktivitetsforpliktelser som ble lagt til grunn ved budsjettfordelingen. Beløp som på denne måten stilles til disposisjon, kommer i tillegg til den ordinære

rammetildelingen til budsjettansvarsområdet. Unntak fra den generelle regelen om overføring fra ett år til et annet kan gjøres av styret for spesielle realbudsjetterte særkostnadsarter.

Dekning av regnskapsmessige underskudd

Viser internregnskapet for budsjettansvarsområdet et netto underskudd ved årets slutt, skal dette som hovedregel dekkes inn innenfor det ordinære budsjettet for budsjettansvarsområdet det påfølgende år. Orientering om dekningsmåte skal sendes høgskoledirektøren innen 1. mai. Dersom det kan vises til at underskuddet har sammenheng med vesentlige endrede forutsetninger for budsjettansvarsrådets virksomhet eller knytter seg til spesielle realbudsjetterte særkostnadsarter, kan styret vedta at hele eller deler av underskuddet dekkes innenfor høgskolens samlede ramme.

Fakultetenes regnskapsmessige mer- og mindreforbruk (i disposisjonsreglementet noe upresist omtalt som over-/underskudd) bør i utgangspunktet overføres uavkortet, etter først å ha vurdert hvorvidt fakultetene har oppfylt sine aktivitets- og resultatmål og eventuelle andre forpliktelser. På grunn av at internregnskapet ferdigstilles til 15.2. må denne avregningen nå gjøres mot revidert budsjett. For seksjoner og øvrige enheter som for en stor grad disponerer midler gitt som særkostnader er det mer aktuelt å trekke inn eventuelt mindreforbruk eller å ettergi merforbruk.

3.2 Status og forslag til overføring for budsjettansvarsområdene

Vedlagt følger utfyllende regnskapskommentar fra budsjettansvarsområdene (BAOene). Høgskoledirektøren har i vedlegg gått nøye gjennom hvert BAO og kommentert i detalj forslaget til overføring. Det vises til disse vedleggene for utdyping.

Høgskoledirektøren ønsker å knytte noen kommentarer til økonomiutviklingen i fakultetene. Kommentarene knytter seg til regnskapsgruppe A, de øvrige gruppene er "bundne midler" som er avsatt til bestemte formål.

Utgående beholdning (UB) i gruppe A for fakultetene ser slik ut pr 31.12.06 (med noen ettergivelser foreslått av høgskoledirektøren, jfr vedlegg):

Fakultet	Inngående beholdning	Endring i 2006	UB* Gruppe A totalt	Herav KFU	UB korrigeret for KFU
Fak. for helse- og idrettsfag	2 567	-1 058	1 509	1 087	422
Fak. for humanistiske fag	-511	-3 358	-3 869	1 169	-5 038
Fak. for kunstfag	3 295	1 351	4 646	373	4 273
Fak. for pedagogikk	2 654	171	2 825	531	2 294
Fak. for realfag	-1 885	1 402	-483	930	-1 413
Fak. for teknologi	-5 063	-785	-5 848	850	-6 698
Fak. for økonomi og samfunnsfag	947	2 991	3 938	6 632	-2 694
Sum	2 004	714	2 718	11 572	-8 854

* UB er ikke korrigeret for resultatoppnåelse (avlagte studiepoengsenheter ift styrets krav ifm budsjettildeling for 2006). I tillegg skal kr 1,479 mill kr fordeles mellom fakultetene på bakgrunn av avlagte studiepoeng i EVU. Dette gjøres som nevnt i marsmøtet.

UB viser at fakultetene samlet har et akkumulert mindreforbruk på 2,7 mill. kr. Men korrigeret for KFU-avsetningene på om lag 11,6 mill kr er det et akkumulert merforbruk på 8,9 mill kr. Isolert for 2006 har fakultetene samlet et mindreforbruk på kr 0,7 mill., her ikke hensyntatt KFU.

UB korrigeret for KFU varierer mellom fakultetene, fire av fakultetene har negativ UB, mens tre har positiv UB.

Av fakultetene med negativ UB er tre involvert i sammenslåingene (Fakultet for humanistiske fag, Fakultet for realfag og Fakultet for teknologi). Høgskoledirektøren vil tilrå at styret

ettergir 50 % av det akkumulerte merforbruket (her definert som rapportgruppe A10, dvs ordinære driftsmidler) ved disse tre fakultetene, som et bidrag for å gjøre sammenslåingsprosessen noe enklere. Dette finansieres ved midler som er innspart ved de administrative budsjettansvarsområdene og som er foreslått trukket inn derfra, jfr vedlegg.

For disse fakultetene innebærer det følgende endring:

Fakultet	Ettergivelse
Fak. for humanistiske fag	2 701
Fak. for realfag	1 218
Fak. for teknologi	2 921
Sum	6 840

Høgskoledirektørens forslag innebærer at det overføres følgende UB for fakultetene:

Fakultet	Forslag UB Gruppe A totalt*
Fak. for helse- og idrettsfag	1 509
Fak. for humanistiske fag	-1 253
Fak. for kunsthøgskolen	4 646
Fak. for pedagogikk	2 825
Fak. for realfag	710
Fak. for teknologi	-2 977
Fak. for økonomi og samfunnsfag	3 938
Sum	9 398

* Før korrigering for overføring til virksomhetskapital, jfr avsnitt 4 i denne saken.

Høgskoledirektøren har ingen generelle merknader til de administrative budsjettansvarsområdene. Samtlige har holdt seg innenfor budsjett for 2006, og det vises til vedlegg for detaljkommentarer rundt overføringer og inndraging av mindreforbruk/ettergivelse av merforbruk på prosjekter.

Høgskoledirektørens forslag innebærer følgende overføring for de administrative budsjettansvarsområdene:

Administrativt BAO	Forslag UB Gruppe A totalt
Ledelsen, rektor, direktør	0
Personalseksjonen	459
Studieseksjonen	492
Økonomiseksjonen	400
Lærerutdanningsledelse	18
Dømmesmoen	738
HiAvidere	535
Metochi	307
Driftstjenesten	500
IT-tjenesten	740
Bibliotek-tjenesten	767
Informasjonstjenesten	11
Senter for Entreprenørskap	438
Sum	5 405

4. Eksternt finansiert virksomhet

Den eksternt finansierte virksomheten (EFV) har i 2006 gitt et overskudd på 504.000 kr av en omsetning på kr 50,137 mill.

Høgskolen beregner overskudd på to måter:

- For EVU-prosjekter beregnes løpende fortjeneste
- For FoU-prosjekter beregnes fortjeneste når prosjektet avsluttes.

Ifm regnskapsavslutningen for 2003 besluttet styret at overskuddet fra EFV skulle tilføres høgskolens virksomhetskaper, og at BAOene får til rådighet tilsvarende som BFV-midler. Dette med bakgrunn i en vurdering av at egenkapital er mer anvendelig ved å være stilt til styrets disposisjon. Negativ virksomhetskaper blir liggende i BAO. Dette prinsippet er siden benyttet.

Det foreslås imidlertid ett unntak fra dette i 2006: Høgskoledirektøren foreslår at underskuddet ved analyselaboratoriet ved Fakultet for realfag dekkes fra HiAs virksomhetskaper (den delen av underskuddet som er opparbeidet etter 2002, som var det første året HiA fikk anledning til å opparbeide seg virksomhetskaper). Virksomheten ved analyselaboratoriet er styrebehandlet ved flere anledninger, sist i s-sak 117/06 der styret vedtok å nedlegge dette. Høgskoledirektøren mener derfor at analyselaboratoriet har en annen karakter enn ordinære eksterntfinansierte prosjekt der det er fakultetet som må sørge for å dekke inn underskudd..

Budsjettansvarsområdene har følgende resultat av EFV i 2006 og utvikling i virksomhetskaper:

Akkumulert egenkapital i BAO og forslag til disponering

Budsjettansvarsområde	Res 2006	VK fra tidl. år	Akk. res.	BFV-tilføring
Fak. for helse- og idrettsfag	12	0	12	12
Fak. for humanistiske fag	231	-63	168	168
Fak. for kunstfag	3	-11	-8	
Fak. for pedagogikk	230	0	230	230
Fak. for realfag	-13	-5	-18	
Fak. for teknologi	21	-56	-35	
Fak. for økonomi og samfunnsfag	497	0	497	497
HiAvidere	48	0	48	48 *
Dømmesmoen	309	0	309	309
Økonomiseksjonen	53	0	53	53
Senter for entreprenørskap	-1	0	-1	
Lærerutdanningsledelsen	1	0	1	1
Sum	1 391	-135	1 256	1 318

* Overføres til revidert budsjett 2007 - EVU-stimulering

Høgskoledirektøren foreslår at overskuddet på HiA videre trekkes inn, og at tilsvarende beløp går til å styrke EVU-stimuleringsmidler i budsjettet for 2007. Høgskoledirektøren mener det er viktig at overskudd i EVU-virksomheten brukes til å generere økt aktivitet innenfor dette området.

5. Årsoppgjørdisposisjoner

5.1 Bevilgningsfinansiert virksomhet

Høgskoledirektørens forslag til vedtak innebærer at det er kr xx som skal disponeres av styret.

Høgskoledirektøren foreslår følgende disponering av disse midlene:

Overføres til BAO som kompensasjon for VK	1 318
Overføres til disposisjon i budsjett 2006	
Til EVU-stimuleringsmidler	448
Øvrig til fordeling i revidert budsjett 2007	3 619
Overføres til investeringsfond	4 057
Sum	9 442

Revidert budsjett for 2007 behandles av styret i mars-møtet.

Overføring av 4,057 mill kr til investeringsfondet medvirker til å oppfylle styrets signaler i sakene 168/06 (Byggesaker på Kampus Kristiansand) og 169/06 (Fondsavsetninger).

5.2 Eksternt finansiert virksomhet

Høgskoledirektøren foreslår følgende disponering av årsresultatet fra eksternt finansiert virksomhet:

Til egenkapital:

Høgskoledirektøren foreslår å øke virksomhetskapitalen med 0,504 mill kr som er overskuddet fra eksternt finansiert virksomhet.

Forslag til vedtak:

1. Styret vedtar foreløpig regnskap for Høgskolen i Agder, med resultat, balanse, noter, kontantstrøm og ledelseskommentar.
2. Styret vedtar overføringer fra 2006 til 2007 og budsjettkorrigeringer iht pkt 3-5 i vedtaket og vedlegg med detaljert omtale for rapportgruppe A og B fordelt på de enkelte budsjettansvarsområder som følger (NOK):

Budsjettansvarsområde	Utgående beholdning	
	Gruppe A	Gruppe B
Fak. for helse- og idrettsfag	1 522	438
Fak. for humanistiske fag	-1 085	4 440
Fak. for kunstfag	4 646	1 898
Fak. for pedagogikk	3 055	656
Fak. for realfag	710	2 656
Fak. for teknologi	-2 977	1 641
Fak. for økonomi og samfunnsfag	4 436	3 043
Ledelsen, rektor, direktør	0	6 912
Personalseksjonen	459	605
Studieseksjonen	492	79
Økonomiseksjonen	453	976
Lærerutdanningsledelse	19	217

Dømmesmoen	1 047	0
HiAvidere	535	360
Metochi	307	54
Driftstjenesten	500	151
IT-tjenesten	740	-15
Bibliotekstjenesten	767	955
Informasjonstjenesten	11	0
Senter for Entreprenørskap	438	0
Sum	16 075	25 066

Rapportgruppe C, D og E overføres iht regnskapsført UB.

- Styret vedtar at kr 888.000 av underskuddet ved Analyselaboratoriet belastes HiAs egenkapital.*
- Styret vedtar å tilføre kr 1,318 mill til følgende BAO mot tilsvarende inndragelse av overskudd på eksternt finansiert virksomhet:*

Budsjettansvarsområde	BFV-tilføring
Fak. for helse- og idrettsfag	12
Fak. for humanistiske fag	168
Fak. for pedagogikk	230
Fak. for økonomi og samfunnsfag	497
HiAvidere	48
Dømmesmoen	309
Økonomiseksjonen	53
Lærerutdanningsledelsen	1
Sum	1 318

- Styret vedtar følgende årsoppgjørdisposisjoner for den bevilgningsfinansierte virksomheten (NOK)*

Overføres til BAO som kompensasjon for VK	1 318
Overføres til disposisjon i budsjett 2006	
Til EVU-stimuleringsmidler	448
Øvrig til fordeling i revidert budsjett 2007	3 619
Overføres til investeringsfond	4 057
Sum	9 442

- Styret vedtar at overskuddet fra eksternt finansiert virksomhet, kr 0,504 mill overføres egenkapitalen.*

Tor A. Agedal

- Vedlegg:
- 1-4 Foreløpig regnskap (resultat, balanse, kontantstrøm, noter)
 - 5 Forslag til ledelsesrapport
 - 6 Høgskoledirektørens kommentarer og forslag til overføring i detalj for budsjettansvarsområdene
 - 7 Regnskapsrapporter pr 31.12.06 fra budsjettansvarsområdene

**Høgskolen i Agder - org.nr. 970 546 200
2006**
RESULTAT

(Beløp i NOK 1000)

	Note	2006	2005
Tilskudd fra KD, andre departement og statlige etater	1	665 614	637 336
Tilskudd fra NFR	1	16 753	15 028
Inntekt fra oppdragsvirksomhet	1	50 137	59 294
Salg av eiendom, utstyr og lignende	1	32	175
Andre inntekter	1	20 009	15 940
Sum driftsinntekt		<u>752 544</u>	<u>727 773</u>
Lønnskostnader	2	(439 877)	(419 634)
Investeringer og påkostninger	3	(10 674)	(10 875)
Andre driftskostnader	4, 9	(258 861)	(248 829)
Sum driftskostnad		<u>(709 412)</u>	<u>(679 338)</u>
Driftsresultat		<u>43 131</u>	<u>48 435</u>
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	15	(42 498)	(47 449)
Driftsresultat etter avregning bevilgningsfinansiert virksomhet		<u>633</u>	<u>986</u>
Netto finansinntekt/(-kostnad)	5, 12	<u>(130)</u>	<u>2</u>
Ordinært resultat		<u>504</u>	<u>988</u>
Ekstraordinær inntekt			
Ekstraordinær kostnad			
Sum ekstraordinære poster	6	<u>0</u>	<u>0</u>
Periodens resultat		<u>504</u>	<u>988</u>
Resultat bevilgningsfinansiert virksomhet belastet:			
Virksomhetskaptial ved enhetene			
Annen virksomhetskaptial			
Resultat fra ekstern finansiert virksomhet		<u>504</u>	<u>988</u>
Disponering av resultat fra ekstern finansiert virksomhet			
Til virksomhetskaptial ved enhetene	16	73	(196)
Til annen virksomhetskaptial	17	431	1 181
Sum fordelt		<u>504</u>	<u>985</u>

Høgskolen i Agder - org.nr. 970 546 200
2006

BALANSE

(Beløp i NOK 1000)

	Note	2006	2005
EIENDELER			
Aksjer	7	3 014	3 014
Beholdninger	8	0	0
Kundefordringer	9	13 066	8 074
Prosjektfordringer	10	11 802	18 977
Andre fordringer	11	7 960	4 539
Bankinnskudd, kontanter og lignende	12	246 676	181 408
SUM EIENDELER		282 518	216 012
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
INNSKUTT VIRKSOMHETSKAPITAL			
Aksjer i gruppe 1	7	14	14
Sum innskutt virksomhetskapital		14	14
Virksomhetskapital (fra eksternt finansiert virksomhet)			
Bundet virksomhetskapital	18	3 000	3 000
Virksomhetskapital ved enhetene	16	(61)	(134)
Annen virksomhetskapital	17	2 924	2 493
Sum opptjent virksomhetskapital		5 863	5 359
UDISPONERT RESULTAT		0	0
AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER			
Avsatt andel av tilskudd til bevilningsfinansiert virksomhet	15	150 273	107 775
Sum avsetninger for forpliktelser			
GJELD			
Leverandørgjeld		17 737	6 582
Skyldige skattetrekk		16 515	14 764
Andre skyldige offentlige trekk		13	15
Skyldige offentlige avgifter	13	9 339	9 030
Avsatte feriepenger		40 246	37 857
Prosjektgjeld	10	15 056	12 522
Annen kortsiktig gjeld	14	27 463	22 094
Sum gjeld		126 369	102 864
SUM VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD		282 518	216 012

Høgskolen i Agder - org.nr. 970 546 200
2006
Kontantstrømoppstilling

	2006	2005
Driftsresultat	633	984
Kostnadsføring av driftsmidler	10 674	10 875
Endring i beholdninger	0	0
Endring i kundefordringer	(4 992)	14 295
Netto endring prosjektfordringer/-gjeld	9 708	(3 736)
Endring i leverandørgjeld	11 155	(7 360)
Endring i andre tidsavgrensingsposter	6 395	8 901
(A) Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	33 574	23 959
(Investering)/salg av aksjer	0	(1)
Kostnadsføring av driftsmidler	(10 674)	(10 875)
(B) Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(10 674)	(10 876)
Endring avsatt andel midler bevilgningsfinansiert virksomhet	42 498	46 579
Netto finansinntekt/(-kostnad)	(130)	2
(C) Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	42 368	46 581
Sum ekstraordinære poster	0	0
(D) Netto kontantstrøm andre endringer	0	0
(E) Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende (A-B+/-C+/-D)	65 268	59 664
(F) Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende ved periodens begynnelse	181 408	121 744
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende ved periodens slutt (F+/-E)	246 676	181 408

Spesifikasjon av kontantbeholdningen ved periodens slutt:

Innskudd statens konsernkonto (ikke rentebærende)	246 652	181 252
Andre rentebærende bankinnskudd	17	150
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	7	6
Sum bankinnskudd og kontanter	246 676	181 408

Høgskolen i Agder - org.nr. 970 546 200
NOTER

Note 0: Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp etter mal fra regnskapsloven og god regnskapsskikk, tilpasset universitet- og høyskolesektoren.

Anvendt regnskapsprinsipp

Inntekter

Inntekter er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Vesentlige tidsforskyvninger er periodisert.

Tilskudd til den bevilgningsfinansierte virksomheten er inntektsført når inntekten er ansett for opptjent. Den andelen av tilskuddet som er øremerket konkrete tiltak er ansett som utsatt inntekt inntil tiltakene er gjennomført. Bevilgning fra KD som går ut over det høgskolen har budsjettert med er avsatt som kortsiktig gjeld, ihht instruks fra KD.

Kostnader

Kostnader er resultatført i den perioden den er pådratt eller når forpliktelsen er identifisert. Vesentlige tidsforskyvninger er periodisert.

Prosjekter

Inntekten knyttet til prosjekter innenfor ekstern finansiert virksomhet (EFV) er i hovedsak inntektsført gjennom saldering av aktive prosjekter. Denne metoden tilsier at påløpte kostnader tilsvarer fremdriften i prosjektet. Dette gir en periodisering som tilsvarer løpende avregning uten fortjeneste.

Det foretas ikke en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive prosjekter, eventuelle tap kostnadsføres som hovedregel ved endelig konstatering av eventuell underdekning i prosjektet. Tap er først kjent ved avslutning av prosjektet.

For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

For EVU-prosjekter (etter og videreutdanning) brukes fremdriftsplan sammen med oppdaterte prosjektbudsjetter for å finne påløpte inntekter og kostnader. Dette gjør at det på EVU-prosjekter løpende fører påløpt gevinst/tap.

Investeringer og påkostninger

Investeringer og påkostninger i eiendom, bygg og utstyr balanseføres ikke i regnskapet. Slike anskaffelser er kostnadsført fortløpende. Balanse- og resultatregnskapet inkluderer derfor henholdsvis ikke driftsmidler eller avskrivninger. Investeringer defineres som anskaffelser med en samlet kostpris større enn kr. 50.000 og med en levetid utover tre år.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Kortsiktig gjeld er balanseført til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler balanseføres i utgangspunktet til anskaffelseskost.

Investeringer i aksjer foretatt før 01.01.2003, hvor investeringene er bokført i statens kapitalregnskap, skal presenteres med regnskapsmessig netto verdi tilsvarende kr. 0. I regnskapet fremkommer dette gjennom balanseføring av en gjeld tilsvarende investeringens bokført verdi.

Aksjer anskaffet etter 01.01.2003, som ikke er bokført i statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent virksomhetskapital fra den eksternt finansierte virksomheten, balanseføres til kostpris.

Varebeholdninger

Høgskolen i Agder har pt. ingen varebeholdninger.

VEDLEGG 4

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for tap. Det er gjort fradrag for tap i samsvar med reglene i Statens økonomireglement. I tillegg er det foretatt uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender er eliminert i finansregnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Ekstraordinære poster

Transaksjoner som anses som uvanlige, uregelmessige og vesentlige er klassifisert som ekstraordinære.

Virksomhetskapskapital

Høgskolens egenkapital er opptjent innenfor EFV (eksternt finansiert virksomhet). Dersom høgskolen med bevilgningsfinansierte midler har deltatt i EFV, vil resultatet av det enkelte prosjektet ikke være å tilføre egenkapitalen, med henvisning til gjennomføring av statsoppdraget.

Den delen av egenkapitalen som er opptjent ved enhetene, og som enhetene disponerer, er klassifisert som egenkapital ved enhetene.

Høgskolestyret vedtar evt. overføring til virksomhetskapskapitalen før regnskapet er revidert. Dette gjøres etter instruks fra Kunnskapsdepartementet.

Kontantstrøm

Kontantstrømsoppstillingen følger den direkte metode. Oppstillingen er dog vesentlig tilpasset universitet- og høyskolesektoren. Tilpasningen er i første rekke knyttet til prinsippet om kostnadsføring av investeringer og at sektoren ikke har noen form for finansiering gjennom lån.

Kontoplan

Kontoplanen er felles for alle statlige høyskoler på kontonivå. Høgskolen i Agder har til dels etablert egne konti på underkontonivå. Høgskolen følger et modifisert regnskapsprinsipp, hvor hovedforskjellen i fht. NS 4102 er at investeringer ikke aktiveres men kostnadsføres fortløpende i kontoklasse 4.

Høgskolen i Agder - org.nr. 970 546 200
 2006

NOTER

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	2006	2005
Årets tilskudd fra KD	657 315	629 120
Årets tilskudd fra andre departement og statlige etater	8 299	8 216
Årets tilskudd fra UFD, andre departement og statlig etater	665 614	637 336
Årets tilskudd fra NFR	16 753	15 028
<i>Inntekt fra eksternt finansiert virksomhet (EFV)**:</i>		
Statlige etater	12 583	12 458
Kommunale og fylkeskommunale etater	15 117	14 561
Organisasjoner	559	1 453
Næringsliv/privat inkl kursavgifter	11 638	11 202
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	3 966	2 311
EU tilskudd/tildelinger til undervisning og annet	166	5
Stiftelser	8 179	11 108
Andre inntekter inkl periodiseringer	(2 071)	6 196
Sum inntekt fra eksternt finansiert virksomhet (EFV)	50 137	59 294
<i>Salg av eiendom, utstyr og lignende*</i>		
Salg av eiendom		
Salg av utstyr	32	175
Salg av andre driftsmidler		
Sum salg av eiendom, utstyr og lignende	32	175
<i>Andre inntekter:</i>		
Andre inntekter -salg til studenter (inkl sem.avg.)	8 034	7 125
Andre inntekter - hus-/fremleieinnt	2 382	1 710
Andre inntekter - refusjoner lønn/drift	4 679	2 574
Øvrige andre inntekter	4 914	4 531
Sum andre inntekter	20 009	15 940
Sum driftsinntekt	752 544	727 773

*Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene.

**Inntekt fra eksterne aktører som ansees som en del av den bevilgningsfinansierte virksomheten, er ikke vist som inntekt fra eksternt finansiert virksomhet

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte mm.

Lønnskostnader	2006	2005
Lønninger	312 382	300 968
Feriepenger	38 719	37 467
Arbeidsgiveravgift	51 790	51 635
Pensjonskostnader	34 239	36 872
Sykepenger og andre refusjoner	(10 338)	(13 297)
Andre ytelser	13 085	5 990
Sum lønnskostnader	439 877	419 635
Gjennomsnittlig antall årsverk i løpet av regnskapsåret	816	782

Note 3 Investeringer og påkostninger av driftsmidler

Note 3 inneholder spesifikasjon av anskaffelser, påkostninger og vedlikehold med samlet kostpris større enn kr. 50.000. og med en levetid utover 3 år. alle investeringer og påkostninger er kostnadsført fortløpende. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:	2006	2005
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som eier egne bygg)	0	-
Teknisk data og undervisningsutstyr	10 280	10 737
Anleggsmaskiner og transportmidler	61	-
Kontormaskiner og annet inventar	333	137
Sum investeringer og påkostninger av driftsmidler	10 674	10 874

Note 4 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader består av:	2006	2005
Husleie	116 370	114 871
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	4 387	5 798
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	17 097	13 552
Mindre utstyrsanskaffelser	25 539	24 115
Konsulenter og andre kjøp av fremmedytelser	35 901	33 604
Reiser og diett	28 064	26 959
Kostnader til tele og data (ikke utstyrsanskaffelser)	11 457	13 061
Andre kontorkostnader	6 271	5 658
Øvrige driftskostnader	13 776	11 210
Sum andre driftskostnader	258 861	248 829

Note 5 Netto finansinntekt/(-kostnad)

	2006	2005
Finansinntekter		
Renteinntekter	19	3
Mottatt utbytte fra egenfinansierte aksjer		
Annen finansinntekt (agio)	48	25
Sum finansinntekter	66	28
Finanskostnader		
Rentekostnad	28	9
Nedskrivning egenfinansierte aksjer		
Annen finanskostnad (agio)*	168	17
Sum finanskostnader	196	26

* 145 skyldes agio på EU-prosjektet EIAO

Note 6 Ekstraordinære poster

Høgskolen har ikke hatt ekstraordinære poster i 2005 og 2006

Note 7 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Investeringer i aksjer foretatt før 01.01.2003, hvor investeringer bokført i statens kapitalregnskap, skal presenteres med regnskapsmessig netto verdi tilsvarende kr. 0. I regnskapet fremkommer dette gjennom balanseføring av en gjeld tilsvarende investeringens bokført verdi.

Aksjer anskaffet etter 01.01.2003, som ikke inngår i statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent virksomhetskapital fra den eksternt finansierte virksomheten, balanseføres til kostpris.

	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemme- andel	Brutto balanseført verdi
<i>Aksjer inkludert i statens kapitalregnskap</i>				
LOG as	Oslo	1,0 %	0	14
<i>Aksjer finansiert ved virksomhetskapital EFV</i>				
Filonova AS	Kristiansand	100,0 %	100,0	1 000
Agderforskning AS	Kristiansand	50,1 %	50,1	2 000
Brutto balanseført verdi 31.12.06				3 014

Note 8 Beholdninger

Høgskolen har ingen beholdninger pr. 31.12.2006

Note 9 Kundefordringer

	2006	2005						
Kundefordringer til pålydende	13 296	8 300						
Avsatt til latent tap	230	226						
Sum kundefordringer	13 066	8 074						
Innkomet på tidl nedskrevne fordringer	2	0						
Kostnadsført tap utgjør	72	56						
Aldersfordeling kundefordringer:								
Antall dager	Ikke forfalt	1-30	31-60	61-90	91-180	181-360	> 360	Sum
2006	9 552	2 413	896	69	118	59	189	13 296
2005	4 649	2 319	138	312	538	237	107	8 300

Note 10 Prosjektfordringer/-gjeld

	2006	2005
Påløpt, ikke fakturert inntekt aktive prosjekter	11 802	18 977
Forskuddsfakturert inntekt aktive prosjekter	(15 056)	(12 522)
Netto prosjektfordring/(-gjeld)	(3 253)	6 455

Av påløpne, ikke fakturert inntekt er 13,7 mill kr påløpt, ikke fakturert til Sørlandets kompetansefond.

Generelt sett er alle aktive prosjekter er nullstilt, slik at bidraget per 31.12 for aktive prosjekter utgjør kr. 0. Påløpte kostnader er benyttet som estimat på fremdriften i prosjektet. Dette prinsippet er valgt som en tilnærming til løpende avregning uten fortjeneste da høgsolen fremdeles ikke har verktøy som gjør det mulig å vurdere status i det enkelte prosjekt løpende ved gjennomføring.

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive prosjekter, eventuelle tap kostnadsføres som hovedregel ved endelig konstatering av eventuell underdekning i prosjektet. Tap er først kjent ved avslutning av prosjektet. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

For EVU-prosjekter (etter og videreutdanning) brukes fremdriftsplan sammen med oppdaterte prosjektbudsjetter for å finne påløpte inntekter og kostnader. Dette gjør at vi på EVU-prosjekter løpende fører påløpt gevinst/tap.

Høgsolen har følgende hovedgrupper av EFV-prosjekter.

Oppdragsprosjekter; dette er prosjekter som høgsolen utfører for en ekstern oppdragsgiver og hvor oppdragsgiver som hovedregel har eiendomsretten til resultatene av prosjektet. Denne formen for prosjekter har ofte en fast pris og stiller høgsolen ovenfor en finansiell risiko ved gjennomføring. Det er et krav at oppdragsinntekten skal dekke estimert kostnad, herunder indirekte kostnader, for prosjektet ved prosjektstart.

Bidragsprosjekter; dette er prosjekter hvor høgsolen henter støtte fra eksterne bidragsytere, uten konkrete krav til leveranser. Det er ikke krav om fullfinansiering av slike prosjekter. Høgsolen vil som hovedregel ha eiendomsretten til forskningsresultatet. Tap i denne typen av prosjekter anses som ordinær drift for høgsolen, det avsettes derfor ikke som latente tap i bidragsprosjekter.

Note 11 Andre fordringer

	2006	2005
Fordringer på ansatte:		
Reise- og ekskursjonsforskudd	991	428
Personallån	35	73
Andre fordringer på ansatte	0	0
Sum fordringer på ansatte	1 026	502
Periodiseringer:		
Påløpne inntekter EVU-prosjekter	3 308	3 152
Påløpt, ikke fakturert/mottatt andre inntekter*	2 473	0
Forskuddsbetalt husleie Metochi	162	162
Forskuddsbetalt EVU-prosjekter	103	28
Forskuddsbetalt husleie	48	644
Forskuddsbetalte kostnader*	0	1
Andre periodiseringer*	841	51
Sum periodiseringer	6 935	4 038
Depositum		0
Øvrige fordringer**	0	0
Sum andre fordringer	7 960	4 539

*Veiledning: enkelt periodiseringer som er større enn 10% av Sum periodiseringer skal spesifiseres i noten.

**Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet.

Note 12 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	2006	2005
Innskudd statens konsernkonto (ikke rentebærende)	246 652	181 252
Andre bankinnskudd og interimskonti	17	150
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	7	6
Sum bankinnskudd og kontanter	246 676	181 408
Bundne bankinnskudd:		
Garantier	0	-
Andre bundne innskudd	0	145
Sum bundne bankinnskudd*	0	145

*Det er ikke krav om at universitetene oppbevarer skattetrekksmidler på egen bankkonto.

Note 13 Skyldige offentlige avgifter

	2006	2005
Skyldig merverdiavgift	169	458
Skyldige arbeidsgiveravgift	7 560	7 696
Andre offentlige avgifter	1 610	876
Sum skyldige offentlige avgifter	9 339	9 030

Note 14 Annen kortsiktig gjeld

	2006	2005
Gjeld til ansatte:		
Reiseregninger	0	0
Utlegg	172	66
Annen gjeld til ansatte	(24)	15
Sum gjeld til ansatte	147	81
Periodiseringer:		
Mottatt/forskuddsfakturert andre inntekter*		
Periodiserte påløpte lønnskostnader	9 951	5 990
Periodiserte påløpte kostnader EVU-prosjekter	4 692	
Påløpt støtte til kantine Grooseveien	400	400
Påløpt energikostnad	1 257	967
Påløpte reisekostnader	509	635
Påløpt kostnad elforsyning Grooseveien	656	
Andre periodiseringer*	1 488	3 220
Sum periodiseringer	18 953	11 212
Øvrige kortsiktig gjeld**		
Semesteravgift forhåndsbetalt/ufordelt	1 142	1 175
Statens pensjonskasse	6 289	9 440
Annen kortsiktig gjeld	932	186
Sum øvrig kortsiktig gjeld	8 363	10 801
Sum annen kortsiktig gjeld	27 463	22 094

*Veiledning; enkelt periodiseringer som er større enn 10% av Sum periodiseringer skal spesifiseres i noten. Periodiserte lønnskostnader skal alltid angis i noten.

**Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet.

Note 15 Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet

Universiteter og høyskoler skal anse den andel av det statlige tilskuddet som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen som forpliktelse. Tildelte, ubenyttede midler er avregnet som forpliktelse.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte oppgaver/formål innenfor statsoppdraget:

Inntektsført bevilgning:

	2006	Avgang 2006	Tilgang 2006	2005	Endring
<i>Kunnskapsdepartementet</i>					
<i>Andre disponeringer</i>					
Desentralisert utdanning	1 385			38	1 348
Etterutd, vitenskapelig personale	320			107	214
IKT-satsing i LU	180			428	(248)
Læringsenteret/Norgesuniversitetet	224			384	(160)
Mastergradsprogrammet GEDS	468			802	(334)
Dr.gradsprogram Latvia/Norge	0			667	(667)
Andre øremerkede tildelinger KD/statlige etater	2 688			2 160	528
Satsingstiltak/særkostnad	4 528			3 574	954
Omst. ny organisasjonsmodell 2007	2 588			0	2 588
Stipendiater/postdoc - forskjøvet tilsetningsperiode	13 781			13 066	715
Kompetanseutv. faglig personale	11 572			11 156	416
Andre avsetninger BAO	3 022			3 651	(629)
Investeringer	3 818			2 934	884
Sum andre disponeringer	44 576			38 966	5 610
<i>Avsetninger i fond</i>					
Universitetsutviklingsfond**	10 000			3 609	6 391
RBF-fond	8 473			15 746	(7 273)
Investeringsfond*	54 140			16 931	37 209
Lønnsoppgjøringsfond	8 791			18 186	(9 395)
Sum avsetninger i fond	81 403			54 472	26 931
Udisponerte midler ved enhetene	1 452			(7 244)	8 696
Udisponerte midler ved styret	15 284			15 991	(707)
Sum Kunnskapsdepartementet	142 715			102 185	40 530
<i>Andre departementer</i>					
Sum Andre departementer	0			0	0
<i>Norges forskningsråd</i>					
Prosjekter fra NFR	7 558			5 590	1 968
Sum Norges forskningsråd	7 558			5 590	1 968
Sum avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksom	150 273			107 775	42 497

*Høgskolen har satt av midler i investeringsfond i forbindelse med kjøp av inventar og utstyr til nybygg i Grimstad og på Kampus Kristiansand

Det vises til styresakene 168/06 (Byggesaker på Kampus Kristiansand) og 169/06 (Fondsavsetninger). Midlene forventes brukt frem mot 2010

**Høgskolen har satt av midler til overgangen til universitet samt oppfølging av strategiplanen. Midlene forventes brukt i 2007/2008

Note 16 virksomhetskapskapital ved enhetene

Universiteter og høyskoler kan ikke etablere virksomhetskapskapital innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten, se note 15. Opptjent virksomhetskapskapital tilsvarer dermed resultatet fra den eksternt finansierte virksomheten.

Disponert andel av overskudd fra den eksternt finansierte virksomheten er presentert som virksomhetskapskapital ved enhetene. Det er foretatt følgende disponeringer til tiltak og prosjekter

	2006	Ny avset- ning 2006	Benyttet andel 2006	2005
Senter for entreprenørskap	(1)	(1)	0	0
Fakultet for helse og idrettsfag	0	0	0	0
Fakultet for humanistiske fag	0	63	0	(63)
Fakultet for kunstfag	(7)	4	0	(11)
HiA videre	0	0	0	0
Kurscenteret Dømmesmoen	0	0	0	0
Fakultet for pedagogikk	0	0	0	0
Fakultet for realfag	(18)	(13)	0	(5)
Fakultet for teknologi	(34)	(34)	0	0
Fakultet for økonomi og samfunnsfag	(0)	55	0	(55)
Sum virksomhetskapskapital ved enhetene	(61)	73	0	(134)

Note 17 Annen virksomhetskapskapital

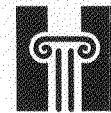
Universiteter og høyskoler kan ikke etablere virksomhetskapskapital innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten, se note 15. Opptjent virksomhetskapskapital tilsvarer dermed resultatet fra den eksternt finansierte virksomheten. Annen virksomhetskapskapital tilsvarer tilgjengelig kapital etter at det er tatt hensyn til intern disponert andel av resultatet, se note 16.

Annen virksomhetskapskapital 01.01	2 493
Overført fra virksomhetskapskapital ved enhetene	0
Underskudd bevilgningsfinansiert virksomhet belastet annen virksomhetskapskapital	0
Overført til/fra bunden virksomhetskapskapital ved investering i aksjer	0
Overført fra årets resultat	431
Annen virksomhetskapskapital 31.12.	2 924

Note 18 Bunden virksomhetskapskapital

Universitet og høyskoler kan anvende virksomhetskapskapital fra EFV til å finansiere investeringer i randsone virksomhet. Når virksomhetskapskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskapskapital, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Bunden virksomhetskapskapital 01.01	3 000
<i>Overført fra:</i>	
Virksomhetskapskapital ved enhetene	0
Annen virksomhetskapskapital	0
<i>Overført til:</i>	
Annen virksomhetskapskapital ved nedskrivning av aksjer/salg av aksjer	0
Bunden virksomhetskapskapital 31.12	3 000
Bokført verdi balanseførte aksjer	3 014
Bokført verdi gjeld balanseført aksjer	(14)
Netto verdi balanseførte aksjer	3 000

LEDELSESKOMMENTAR TIL REGNSKAP 2006

Styrets vurdering av institusjonens drift i 2006

Som utgangspunkt for 2006 hadde HiA god økonomistyring og ingen vesentlige usikkerhetsmomenter i regnskapet. Økonomistyringen anses fremdeles som god. Regnskapet er gjort opp med et overskudd på eksternt finansiert virksomhet på kr 504.000, mens økningen i avsetning for forpliktelser er kr 43 mill.

Høgskolen hadde en positiv utvikling i bevilgningen for 2006 knyttet til KDs resultatindikatorer. Økningen i budsjettet er på en forsiktig måte satt inn i høgskolens drift, og midler er avsatt for å møte fremtidige forventede svingninger i disse indikatorene.

Styret har påtatt seg fremtidige forpliktelser med nybygg for Kampus Grimstad og ombygginger på Kampus Kristiansand. Det er satt av midler for å kunne håndtere disse forpliktelsene.

Styret er ikke kjent med vesentlige hendelser som har inntruffet etter regnskapsårets avslutning som kan påvirke totalbildet av høgskolens økonomi.

Gjennomføring av budsjett for 2006 med vekt på prioriterte oppgaver i tildelingsbrevet for 2006

Styret anser å ha utført forpliktelsene i statsoppdraget tilfredsstillende. Det vises til Rapport for 2006 for detaljer rundt virksomheten.

Utvikling i avsatt andel av tilskudd til BFV

Styret er kjent med avsetningene for fremtidige forpliktelser. Endringene i note 15 fra 2005 er i hovedsak:

	2006	2005	Endring
NFR	7 558	5 590	1 968
Disponeringer ved BAO	44 576	50 391	-5 815
Styrets fond	81 403	48 662	32 741
Udisponert BAO	1 452	-9 927	11 379
Udisponert styret/ikke fordelte midler	15 284	13 059	2 225
Sum	150 273	107 775	42 498

Størsteparten av økningen skyldes fondsavsetningene styret gjør i budsjett- og regnskapsvedtakene, begrunnet i fremtidige økonomiske forpliktelser. Styret har i 2006 gjennomført de strategiske avsetningene for fremtidige forpliktelser (styrets fond), og viser her til styresakene 168/06 (Byggesaker på Kampus Kristiansand) og 169/96 (Fondsavsetninger) som kan finnes på høgskolens nettsider.

Vedlegg 6

Høgskoledirektørens kommentarer til de enkelte budsjettansvarsområdene (rapportgruppe A og B)

1. Generelle kommentarer

Fullbudsjetterte prosjekter (rapportgruppe B20)

Før budsjettansvarsområdene tok ut sine regnskapsrapporter ble alle prosjekter som regnes som fullbudsjetterte gjort opp. Dette gjør at saldoen i alle prosjektene står i null. Nettoen ble 719.000 som ble trukket inn til styrets disposisjon. Av vesentlige beløp kan nevnes ettergivelse av porto (170.000) og honorar til bedømmelseskomitéer (138.000). Det var et underforbruk på husleiebudsjetten (426.000) som ble trukket inn, mens energibudsjettet hadde et overforbruk på 26.000 (dette ble mindre enn tidligere varslet pga. den milde høsten).

Stipendiater finansiert av høgskolen

Høgskolen har totalt 31 dr.grads stipendiater og 3 post.doc. stipendiater finansiert over grunnbevilgningen. Fakultetene får tildelt stipendiatene fra høgskolestyret en gang pr. år. Forsinkelser i ansettelsesprosesser, samt sykdom, undervisningsplikt og permisjoner medfører at fakultetene har relativt mye midler balanseført på disse prosjektene. Totalt sett overfører høgskolen 13,781 mill kr til 2007. Dette er en økning fra 2005 på ca 700.000. Forskningssekretariatet/forskningsutvalget fokuserer på at ledige stipendiater skal deles ut så tidlig som mulig, samt at fakultetene oppfordres til å gjennomføre ansettelsesprosessen så fort som mulig.

2. Fakultetene

Fakultet for helse- og idrettsfag

Fakultetet har et overforbruk i 2006 på kr 1,1 mill, men har dekning i tidligere års mindreforbruk. Fakultetets akkumulerte UB etter dette er 1,45 mill kr. I tillegg kommer 12.000 kr som kompensasjon for overført virksomhetskapital.

Fakultetet har også søkt om å få ettergitt underskudd på et eksternt prosjekt (94041). Høgskoledirektøren er kjent med årsakene til underskuddet, og av hensyn til eksterne samarbeidspartnere ble fakultetet pålagt å ferdigstille prosjektet. Underskuddet foreslås dekket med 55.260,- som tilsvarer midler overført til eksterne partnere. Midlene overføres til fakultetets generelle driftsmidler, og fakultetet må selv avslutte prosjektet.

Det foreslås trukket inn 6.000 fra underforbruket i prosjektet "Tilskuddsreiser studenter i praksis" da dette er budsjettert fullt ut i 2007.

Fakultet for humanistiske fag

Fakultetet har et overforbruk i 2006 på 3,3 mill. Dette øker fakultetets akkumulerte overforbruk som overføres til 2007 til nesten 3,87 mill kr. Til fratrekk kommer 168.000 som kompensasjon for overført virksomhetskapital.

Fakultetet har nå tatt høyde for 1,8 mill kr i interne forpliktelser (fra før 2006) i sitt regnskap. I tillegg mener fakultetet å ha ca 500.000 i ikke bokførte interne forpliktelser. Akkumulert overforbruk 2007 skulle da vært 500.000 høyere.

Fakultetet har i 2006 redusert sine interne forpliktelser (fra før 2006) med 1,9 mill kr. Fakultetet mener at de er i ferd med å få kontroll på årsakene til merforbruket.

Høgskoledirektøren foreslår å dekke 50 % av fakultetets akkumulerte overforbruk i rapportgruppe A10 (ordinære driftsmidler). For fakultet for humanistiske fag utgjør dette 2,616 mill kr. Akkumulert overforbruket inn i 2007 i rapporteringsgruppe A10 blir dermed 2.616 mill kr.

Det foreslås trukket inn 79.000 fra underforbruket i prosjektet "Utenlandsopphold fagoversetter" da dette er budsjettert fullt ut i 2007.

Fakultet for kunstfag

Fakultetet har et underforbruk i 2006 på 1,35 mill kr. Dette øker fakultetets overføring til 2007 til 4,65 mill kr. Fakultetet har en akkumulert negativ virksomhetskapital på 8.000 kr.

Totalt forelås det trukket inn 117.000 fra underforbruk på prosjektene "Tilskuddsreiser studenter" og "Øvingsundervisning/praksis" da dette er budsjettert fullt ut i 2007.

Fakultet for pedagogikk

Fakultetet har et underforbruk i 2006 på 320.000. Dette øker fakultetets overføring til 2007 til 2.975.000 kr. I tillegg kommer 230.000 kr som kompensasjon for overført virksomhetskapital.

Fakultet for realfag

Fakultetet har et underforbruk i 2006 på 462.000. Dette reduserer fakultetets akkumulerte overforbruk som overføres til 2007 til 1.423.000. Fakultetet har en akkumulert negativ virksomhetskapital på 18.000.

Fakultetet søker om å få dekket indirekte kostnader for sine kompetansefondprosjekter som går utover støtteordningen for eksternt finansierte stipendiater. Dette er en ordning som gjelder alle fakulteter, og høgskoledirektøren ser ingen grunn til å forfordele Fakultet for realfag.

Fakultetet søker også om å få dekket fullføringsstipend for å bringe første dr.gradskandidat frem til disputas. Høgskoledirektøren ser den strategiske viktigheten med å få gjennom nettopp denne første kandidaten, og foreslår derfor å tilføre fakultetet 50.000 kr.

Høgskoledirektøren foreslår å dekke det akkumulerte underskuddet til prosjekt 90008 Analyselaboratoriet. Situasjonen ved Analyselaboratoriet er ved flere anledninger behandlet i styret, og den økonomiske situasjonen vurdert der. Det synes derfor mest korrekt å belaste underskuddet på høgskolen, og ikke ved fakultetet slik normale behandlingsregler tilsier. Den delen av underskuddet som oppstod før høgskolen ble nettobudsjettert (før 2002), finner høgskoledirektøren det mest korrekt å belaste den bevilgningsfinansierte virksomheten. Det foreslås derfor å overføre 890.000 til fakultetets ordinære drift med forutsetning om at dette brukes til å dekke underskuddet i Analyselaboratoriet. Underskuddet som har oppstått etter at høgskolen ble nettobudsjettert finner høgskoledirektøren det mest riktig å belaste virksomhetskapitalen. Høgskoledirektøren foreslår derfor at kr 888.000 belastes høgskolens virksomhetskapital.

Høgskoledirektøren foreslår å dekke 50 % av fakultetets akkumulerte overforbruk i rapportgruppe A10 (ordinære driftsmidler). For fakultet for realfag utgjør dette 1,193 mill kr. Akkumulert overforbruket inn i 2007 i rapporteringsgruppe A10 blir dermed 0,303 mill kr (hvorav 890.000 til dekning av underskudd i Analyselaboratoriet).

Fakultet for teknologi

Fakultetet har et overforbruk i 2006 på 884.000. Dette øker fakultetets akkumulerte overforbruk som overføres til 2007 til 5,948 mill kr. Fakultetet har en akkumulert negativ virksomhetskapital på 34.000.

Fakultetet søker dekket underskuddet på en KD-stipendiat som vært i Bergen under hele stipendiatperioden, med begrunnelse i at selv om det er trukket indirekte kostnader har stipendiaten ikke benyttet seg av fasilitetene. Høgskoledirektøren kan ikke se at fakultetet kan dokumentere vesentlige merkostnader knyttet med at stipendiaten har vært i Bergen og foreslå derfor ikke å dekke dette underskuddet.

Fakultetet søker også om dekking av kostnader i 2006 ifm mange roller i Org07. Fakultetet har vært involvert i samtlige arbeidsgrupper i org-prosjektet, og derigjennom hatt betydelige merkostnader i form av tidsbruk og reisekostnader (de fleste møter har foregått i Kristiansand). Høgskoledirektøren foreslår at fakultetet tilføres 100.000 som en engangsum for dekking av disse merkostnadene.

Høgskoledirektøren foreslår å dekke 50 % av fakultetets akkumulerte overforbruk i rapportgruppe A10 (ordinære driftsmidler). For fakultet for teknologi utgjør dette 2,871 mill kr. Akkumulert overforbruket inn i 2007 i rapporteringsgruppe A10 blir dermed 2.871 mill kr.

Fakultet for økonomi og samfunnsfag

Fakultetet har et underforbruk i 2006 på 2,991 mill kr. Dette reduserer fakultetets akkumulerte overforbruk som overføres til 2007 til 3,938 mill kr. Til fratrekk kommer 497.000 som kompensasjon for overført virksomhetskapital.

3. Administrative budsjettansvarsområder

Ledelsen

Prosjekt	Prosjektt tekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10	-785 270,37	-785 270,37		0,00
53005	Webpublisering/Innholdsprosjekt	-161 238	-161 238,43		0,00
53006	StOr -07	-194 968	-194 968,32		0,00
53008	Omst.(2006) Underprosj: Universitet	6 836 418			6 836 417,92
53009	Planlegging/prosjektering Campus øst,kons, kkp	685 828		685 828,26	0,00
53010	Nye satsingstiltak inkl. strategioppfølging (2006)	1 296 724		1 296 724,32	0,00
53011	Utviklig av nye studietilbud (2006)	275 673		275 672,54	0,00
53012	Annonsering/støtte studentmedier	100 000		100 000,00	0,00
53013	Forskning i lærerutdanningen	300 000			300 000,00
53018	Omst.(2006) Underprosj: Omstilling	-2 673 744			-2 673 744,38
53019	Omst.(2006) Underprosj: Komp.heving	-1 225 352			-1 225 351,71
53020	Omst.(2006) Underprosj: Utviklingstiltak	-275 653			-275 653,07
53021	Omst.(2006) Underprosj: Effektivisering/kvalheving	-74 161			-74 161,26
62158	Faglige seminarer (satsingsmilder) e. søknad	78 082			78 081,70
62312	Satsingstiltak 2001-2003 Doktorgradsstøtte	-11 249	-11 248,68		0,00
62326	Satsingstiltak 2003-2004 KappAbel	50 000		50 000,00	0,00
62328	Satsingstiltak 2003 Regionale utviklingstiltak	257 564		257 563,96	0,00
62336	Populærvitenskapelig magasin	188 583			188 582,50
62337	Nye forskerutdanninger	268 412		268 412,09	0,00
62339	Kvalitetsutvikling	-67 552	-67 552,00		0,00
62341	Stimuleringsordning EVU	1 479 219			1 479 219,00
62349	Strategisk satsing - S-sak46/05 pkt 2.1	128 765		128 764,63	0,00
62379	Særkostnad, kunstutvalget	179 499			179 498,78
70208	Læringscenter	362 648		362 647,58	0,00
70212	Førstesemestertiltak	458 285		458 284,93	0,00
70216	Infrastruktur/Bygningsmessige tiltak	3 614 771		2 114 770,83	1 500 000,00
55014	Trykkingsutgifter, FoU-kalender	24 788		24 787,50	0,00
55015	Forskningdagene	8 839			8 839,00
55016	Driftsstøtte til publisering	-23 000	-23 000,00		0,00
55017	Økt forskningsaktivitet	48 952			48 951,94
55018	Førstelektorprogram	266 371			266 371,00
55036	Tilskuddsordning eksternt finansierte stip.	458 009		258 008,64	200 000,00
62043	Alumniorganisasjonen v/ K. Holbek	90 000		90 000,00	0,00
62089	Seniorsenteret	-66 087	-66 086,80		0,00
62381	Særkostnad, konsulenttjeneste	-8 699	-8 699,00		0,00
62387	Særkostnad, Xristos	75 000			75 000,00

Rektorat og ledelse har hatt et overforbruk på ordinær drift (A10) på 785.000 som foreslås ettergitt. Overforbruket skyldes i stor grad at man ikke har belastet prosjekter med kostnader.

Totalt foreslås det ettergitt 533.000 kr i prosjekter hos ledelsen, samtidig som det trekkes inn 6.371.000 kr, netto 5.839.000 kr. Av dette kommer ca 2,8 mill kr fra investeringsrelaterte prosjekter, og dette foreslås overført til investeringsfond. Det foreligger ikke skriftlig regnskapskommentar fra ledelsen.

Personalseksjonen

Prosjekt	Prosjektttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10*	592 251,91			592 251,91
00000	Ordinær drift A10*	-133 329,53			-133 329,53
53014	SakArkiv-system (Ephorte) Satsingsmidler	-15 969			-15 969,48
62088	Trainee	-96 831	-96 831,16		0,00
62056	HMS koordinering	81 310			81 310,04
62082	Velferdsutvalget-Kristiansand	361 463			361 463,46
62083	Velferdsutvalget-Grimstad	60 000			60 000,00
62084	Velferdsutvalget-Arendal	30 000			30 000,00
62087	Annonsering - personalseksjonen	30 077		30 077,16	0,00
62090	Velferd diverse	44 195			44 195,40
62091	HiABil	-10 000			-10 000,00
62092	Trimrom	-5 807			-5 806,50
62324	Særkostnad, Årlig personalfest	32 621			32 621,45
62388	Særkostnad, tillitsvalgtpressurs	-22 302	-22 302,25		0,00
62389	Særkostnad, hovedverneombud	-13 133	-13 133,26		0,00
62390	Særkostnad, velferdstillskudd	26 813			26 812,50

*Budsjettansvarsområdet har prosjekt 00000 fordelt på to budsjettenheter

Personalseksjonen har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 459.000. Dette foreslås overført til 2007. Seksjonen har dokumentert behov for midler til å håndtere ekstraordinært mange tilsettingssaker i 2007 (ifm skifte av ledere). I tillegg vil implementeringen av ny organisasjonsmodell belaste personalseksjonen. Seksjonen har ansvar for innføring av saks- og arkivsystemet Ephorte, og det er signalisert behov utover avsatt prosjektbudsjett i 2007.

Totalt foreslås det ettergitt 132.000 kr i prosjekter hos personal, samtidig som det trekkes inn 30.000 kr, netto 102.000 kr. Det overføres totalt 539.000 kr i velferdsmidler til 2007. Dette er nesten like mye som et helt årsbudsjett. Høgskoledirektøren forventer at det i forbindelse med at HiA blir universitet settes igang ekstraordinære velferdstiltak, og at personalseksjonen disponerer midlene i denne forbindelse.

Studieseksjonen

Prosjekt	Prosjektttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10	499 346,57		7 845,00	491 501,57
62343	Psyk. sykepleier	-3 682	-3 682,00		0,00
55001	Praksiskostnader i lærerutd.	1 154 048		1 154 048,37	0,00
55001	Praksiskostnader i lærerutd.	1 004 452		1 004 451,67	0,00
55001	Praksiskostnader i lærerutd.	-106 340	-106 339,90		0,00
55019	Trykking (giro, konvolutter, mm)	49 071		49 070,75	0,00
55020	Trykking eksamenstrelatert (papir og omslag)	32 831		32 831,21	0,00

55038	Samlebevilgning 2006, Internasjonalt kontor	-1 107			-1 107,38
62025	Særkostnad; Messer, skolebesøk	79 774			79 774,47
62066	Drift-studentprest	-4 163	-4 163,15		0,00
62307	Satsingstiltak 2000-2004 Høgskoleped 0040	35 312		35 312,42	0,00
70163	IU-sluttbevilgning, Studie service- og infosenter	357 037		357 036,50	0,00

Studieseksjonen har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 499.000. Av dette foreslås 491.000 overført til 2007. Studie begrunner sitt avvik i bl.a. lønn som ikke er blitt belastet. Høgskoledirektøren minner om at dette burde vært periodisert.

Totalt foreslås det ettergitt 114.000 kr i prosjekter hos studie, samtidig som det trekkes inn 2.633.000 kr, netto 2.519.000 kr. Av dette kommer 357.000 kr fra investeringsrelaterte prosjekter, og dette foreslås overført til investeringsfond. Praksiskostnadene i lærerutdanningen har hatt et underforbruk på 2.052.000 kr. Dette skyldes i hovedsak færre studenter enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet.

Økonomiseksjonen og tekniske føringer

Prosjekt	Prosjektttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10	888 444,41		488 444,41	400 000,00
62344	Utrulling LPS - midler til pilotenheter	800 000			800 000,01
62167	Konsulentttjenester	92 629			92 628,97
62168	Lisenser/driftskostnader ved SAP og TROFAST	1 223 976		1 223 976,18	0,00
62169	Prosjekt e-faktura	160 059		140 059,04	20 000,00
62176	LPS - Intern implementering	36 778			36 777,60
62180	Prosjekt målstyring	26 098			26 098,00

Økonomiseksjonen har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 888.000. Av dette foreslås 00000 overført til 2007. I tillegg kommer 52.000 som kompensasjon for overført virksomhetskapital.

Totalt foreslås det trukket inn 1.852.000 kr i prosjekter hos økonomiseksjonen. Avsatte midler til lisenser vedr. ESS/SAP på kr 1,2 mill er nå avklart og trekkes inn i sin helhet

Prosjekt	Prosjektttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
54444	Tekniske transaksjoner	603 722,63		603 722,63	0,00
62133	Ind. kostnader til fellesadm	11 216 572,03			11 216 572,03
68100	Saldering feriepenger	576 247,96		576 247,96	0,00

Tekniske transaksjoner har over lengre tid akkumulert seg opp til totalt 1.180.000 kr. Dette foreslås trukket inn. Disse prosjektene foreslås flyttet til fullbudsjetterte prosjekter, slik at overforbruk og underforbruk automatisk ettergis/trekkes inn. Prosjekt 62133 Indirekte kostnader til fellesadministrasjonen (eksterne prosjekter som betaler indirekte kostnader til å dekke fellesadministrative kostnader) har økt med ca 7 mill kr i løpet av 2006. Disse midlene foreslås overført til 2007.

Lærerutdanningsledelsen

Prosjekt	Prosjektttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10	25 805,36		8 302,00	17 503,36
53002	Partnerskap innen lærerutd. S-sak 14/05	92 782			92 781,72
53023	Utviklingstiltak, studier LU, (undernr av 53011)	100 000			100 000,00
62345	Kultur for kompetanseheving i grunnoppl.	32 775			32 774,64
55032	Desentral ALU i Listerregionen	-16 635	-8 302,00		-8 333,00
55039	s-sak 52/06-Yrkesfaglærerutdanning	245 043		245 043,40	0,00
62161	Småkurs i lærerutdanningene	19 289		19 288,64	0,00

Lærerutdanningsledelsen har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 26.000. Av dette foreslås 18.000 overført til 2007. I tillegg kommer 1.000 som kompensasjon for overført virksomhetskapital.

Totalt foreslås det ettergitt 8.000 kr i prosjekter hos lærerutdanningsledelsen, samtidig som det trekkes inn 264.000 kr, netto 256.000 kr. Midler til yrkesfaglærerutdanning foreslås trukket inn da det er bevilget nye midler til dette i 2007.

Dømmesmoen, HiAvidere og Metochi

Prosjekt	Prosjektttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10	606 003,28		615 235,96	-9 232,68
65000	Felleskostnader – kurs	783,00			783,00
65027	Seminar, avd for realfag	18 427,00			18 427,00
65045	ALU-møter v/Kari Kildahl	1 312,00			1 312,00
65046	Felles prosjekt-møter 2002	232 456,00			232 456,00
65048	Sykepleie v/ Turid Ervik	-86,00			-86,00
65052	Fagdidaktisk seminar 2003	-4 423,00			-4 423,00
65057	Utleie Dømmesmoen	64 048,00			64 048,00
65058	SNU-samling høst 2005	15 627,00			15 627,00
65059	Samling, Hia videre	-36 423,00			-36 423,00
65060	Forskingskolen (Hia-videre) 2005	15 190,00			15 190,00
65061	Forskingskole Nordisk 2006. Fak for realfag	30 170,00			30 170,00
65062	Helse IKT	13 576,00			13 576,00
65063	Energikonferansen 2006	14 065,00			14 065,00
65100	Faglig utvikling – Dømmesmoen	182 337,81			182 337,81
68551	Personalseminar - HiA videre	200 000,00			200 000,00
62439	Invest., Dømmesmoen	6 069		6 068,50	0,00
70311	Invest.-Dømmesmoen/R.sak 2003	845 289		845 289,10	0,00

Dømmesmoen har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 606.000. I tillegg kommer 309.000 som kompensasjon for overført virksomhetskapital. Totalt foreslås det overført 300.000 til 2007, det resterende trekkes inn.

Totalt foreslås det trukket inn 851.000 kr i prosjekter hos Dømmesmoen. Dette er kun investeringsprosjekter, og 90.000 foreslås overført til investeringer på Metochi (iht søknad fra enheten), og resten foreslås overført til investeringsfond.

Prosjekt	Prosjektttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
----------	----------------	----	----------	-------------	----------------

00000	Ordinær drift A10	935 126,68		400 000,00	535 126,68
62182	Merkostnader desentrale studier	359 747			359 746,75

HiA Videre har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 953.000. Av dette foreslås 400.000 overført til stimuleringsmidler EVU (gjøres i revidert budsjett 2007). Resten foreslås overført til 2007. Overføringen til stimuleringsmidler kommer i tillegg til kr 47.000 i overskudd fra eksternt finansiert virksomhet på HiA Videre, jfr punkt 4 i styresaken.

Midler til desentrale studier foreslås videreført i 2007.

Prosjekt	Prosjektttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10	321 078,76			321 078,76
65065	Besøk fra Lesvos 28/3-4/4 2006	-13 830,01			-13 830,01
62446	Invest. ved Metochi	-36 213	-90 000,00		53 786,65

Metochi har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 321.000. Dette foreslås overført til 2007 i sin helhet.

Metochi har overskredet sitt investeringsprosjekt med 36.000 kr. Det foreslås å overføre 90.000 fra Dømmesmoens midler (se over).

Driftstjenesten

Prosjekt	Prosjektttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10*	80 661,00		80 661,00	0,00
00000	Ordinær drift A10*	270 000,00		270 000,00	0,00
00000	Ordinær drift A10*	547 611,19		47 611,19	500 000,00
62381	Særkostnad, konsulenttjeneste	154 303		154 302,99	0,00
62440	Investering i bil	151 213			151 212,50
62443	Utkjøp av leaset vaktholdsutstyr, Groosevn.	-64 905	-64 905,00		0,00
70300	Invest., bevilget 2005-2006	64 905		64 905,00	0,00
70160	IU-sluttbevilgning, ny inngang, belysning-biblio.	80 007		80 006,50	0,00
70184	IU-sluttbev. Inventar kjeller J og D	58 187		58 186,50	0,00

*Budsjetansvarsområdet har prosjekt 00000 fordelt på flere budsjettenheter

Driftstjenesten har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 898.000. Av dette foreslås 500.000 overført til 2007.

Totalt foreslås det ettergitt 65.000 kr i prosjekter hos driftstjenesten, samtidig som det trekkes inn 357.000 kr, netto 292.000 kr. Av dette kommer 138.000 kr fra investeringsrelaterte prosjekter, og dette foreslås overført til investeringsfond. Med årets overføring av ordinære midler forutsettes det at driftstjenesten har rom til evt. belysning i biblioteket innenfor ordinær ramme.

IT-tjenesten

Prosjekt	Prosjekttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10	787 821,50		47 934,59	739 886,91
62304	Satsinger 2004, FEIDE-investeringer	-47 935	-47 934,59		0,00
62420	Invest.,prioriteres av IT-tjenesten	-14 911			-14 911,19

IT-tjenesten har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 788.000. Av dette foreslås 739.000 overført til 2007.

Det foreslås ettergitt 47.000 kr i prosjektet for Feide-investeringer.

Informasjonstjenesten

Prosjekt	Prosjekttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10	11 106,51			11 106,51
55023	Trykksaker/trykkningsutg. o.l – infotjenesten	251 213		251 213,33	0,00
55024	Annonser, kunngjøringer – infotjenesten	137 153		137 153,32	0,00
55025	Annonser i UNIKUM – infotjenesten	40 257		40 257,00	0,00
62005	Utstillinger og messer	-8 980	-8 980,00		0,00
62007	Mediakontakt	-98 775	-98 775,20		0,00
62008	Foto- og adressearkiv	52 534		52 534,04	0,00
62009	Logo og visuell profil	10 241		10 241,04	0,00

Informasjonstjenesten har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 11.000. Dette foreslås overført til 2007 i sin helhet.

Totalt foreslås det ettergitt 108.000 kr i prosjekter hos informasjonstjenesten, samtidig som det trekkes inn 491.000 kr, netto 384.000 kr.

Bibliotektjenesten

Prosjekt	Prosjekttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10*	156 268,64			156 268,64
00000	Ordinær drift A10*	438 148,69	-172 419,00		610 567,69
62337	Nye forskerutdanninger	51 806			51 805,67
62347	Åpent elektronisk arkiv	135 364			135 364,00
55022	Vefl.h./utvikling av IKT kurs-lab.	33 166			33 166,35
55035	Nettverk for ped. bruk av IKT	20 000		20 000,00	0,00
62377	Særkostnad, kursaktivitet	118 159			118 158,60
62432	Invest., trykkeriet	596 004			596 003,50
62441	Invest., spesialutstyr biblioteket	20 839			20 838,64

*Budsjettansvarsområdet har prosjekt 00000 fordelt på flere budsjettenheter

Bibliotektjenesten har hatt et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 594.000. I dette ligger et overforbruk på trykkeriet på kr 172.000 som normalt har vært dekket av høgskolestyret. Det foreslås derfor overført totalt 767.000 til 2007.

Totalt foreslås det trukket inn 20.000 kr av bibliotektjenestens prosjekter.

Senter for entreprenørskap

Prosjekt	Prosjektttekst	UB	Ettergis	Trekkes inn	Overføres 2007
00000	Ordinær drift A10	437 608,17			437 608,17

Senter for entreprenørskap har i 2006 belastet sine prosjekter med alle kostnadene. Dette gjør at de har et akkumulert underforbruk på ordinær drift (A10) på 438.000. Dette foreslås overført til 2007 i sin helhet.